

12. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

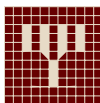
– s međunarodnim sudjelovanjem

Promjene u narodnom knjižničarstvu – stvarnost, potrebe i
suvremeni trendovi

2. – 4. listopada 2019.

Nacionalni park Plitvička Jezera, Hotel Jezero

Organizator:

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Suorganizatori:

Partneri:

NARODNA IN
UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

Pokrovitelj:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

Medijski pokrovitelji

Nakladnik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Za nakladnika

dr. sc. Tatijana Petrić

Uredile

Dunja Marija Gabriel

Dobрила Zvonarek

Lektura

Dobрила Zvonarek

Prijevod

Amelia Kovačević

Grafičko oblikovanje i priprema

Dalibor Ferenčina

Tisak

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Mjesto i godina izdavanja

Zagreb, 2019.

Naklada

250

ISSN

1847-3881

SADRŽAJ

Uvodna riječ / Introduction / **7**

Program 12. savjetovanja za narodne knjižnice / **17**

Izlaganja / Presentations / 35

I. Uloga zakonskih i podzakonskih dokumenata u knjižničarstvu kao dio strateškog razvoja društva u cjelini

Plenarna izlaganja / 35

II. Funkcionalna mreža narodnih knjižnica – razvoj u skladu s međunarodnim i domaćim pravilima i standardima struke

Pozvana i prijavljena izlaganja / 44

III. Strateški dokumenti razvitka knjižnične djelatnosti – prepoznavanje potencijala narodnih knjižnica

Pozvana i prijavljena izlaganja / 52

IV. Suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice

Prijavljena izlaganja / 59

V. Uloga zakonskih i podzakonskih dokumenata u knjižničarstvu kao dio strateškog razvoja društva u cjelini

Prijavljena izlaganja / 82

VI. Suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice

Prijavljena izlaganja / 91

VII. Suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice

Pecha kucha izlaganja i izlaganja na posterima / 105

VIII. Neproračunska sredstva i sredstva EU-a za narodne knjižnice

Prijavljena izlaganja / 132

Programski i organizacijski odbor / Programme and Organizing Committee/ **225**

Uvodna riječ /
Introduction

Uvodna riječ

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) glavni je organizator Savjetovanja za narodne knjižnice, koje se održava svake dvije godine u unutrašnjosti zemlje ili u priobalju, naizmjenice. Odabir lokacije za održavanje 12. savjetovanja za narodne knjižnice u Republici (Plitvice, Hotel Jezero, 2. – 4. listopada 2019. godine) u vezi je sa 70. obljetnicom postojanja Nacionalnog parka Plitvička jezera i 40. obljetnicom upisa na UNESCO-ov Popis svjetske baštine. Plitvička jezera najveći su, najstariji i najposjećeniji nacionalni park Republike Hrvatske. Prostrano šumovito planinsko područje, iznimne prirodne ljepote modrozelenih jezera i slapova, bogatstvo flore i faune, planinski zrak i šumske staze dio su neponovljive cjeline koja je oduvijek privlačila zaljubljenike u prirodu.

Pozivu na suradnju u organizaciji Savjetovanja odazvala se ove godine u ulozi domaćina Samostalna narodna knjižnica Gospić, a Hrvatsko knjižničarsko društvo (Sekcija za narodne knjižnice) nastavilo je višegodišnju stručnu potporu. Stručno-znanstvena suradnja i partnerstvo koje je uspostavljeno s kolegama iz susjedne Slovenije (Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana i Zveza bibliotekarskih društva Slovenije) na prethodnom Savjetovanju u Crikvenici 2017., nastavljani su i ove godine u okviru rada Programskog odbora Savjetovanja, uz pokroviteljstvo Ministarstva kulture Republike Hrvatske, koje uključuje kontinuiranu stručnu i financijsku potporu.

Odabir glavne teme Savjetovanja, *Promjene u narodnom knjižničarstvu – stvarnost, potrebe i suvremeni trendovi*, odražava potrebu skretanja pozornosti na središnju ulogu narodnih knjižnica u razvoju i poboljšanju društva u cjelini, od razine lokalnih zajednica do nacionalne i međunarodne razine. Savjetovanje će se odvijati u okviru pet podtema:

- funkcionalna mreža narodnih knjižnica – razvoj u skladu s međunarodnim i domaćim pravilima i standardima struke
- uloga zakonskih i podzakonskih dokumenata u knjižničarstvu kao dio strateškog razvoja društva u cjelini
- strateški dokumenti razvitka knjižnične djelatnosti – prepoznavanje potencijala narodnih knjižnica
- neproračunska sredstva i sredstva EU-a za narodne knjižnice
- suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice.

Ove godine važno obilježje Savjetovanju dalo je stupanje na snagu novog hrvatskog Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19) i sukladno tomu priprema i izrada novih podzakonskih dokumenata u kojima se naglašava način na koji knjižnice i knjižnična djelatnost doprinose strateškom razvoju društva u području informiranja, kulture, obrazovanja, znanosti, inovacija i istraživanja, rada i socijalne skrbi, zdravstva, industrije i gospodarstva te postaju ključni partneri u postizanju ciljeva UN-ove Agende 2030. za održivi razvoj.

U Sloveniji je u tijeku je izmjena slovenskih standarda za knjižničnu djelatnost, pod nazivom *Pravilnik o obavljanju knjižnične djelatnosti kao javne službe*, koji propisuje minimalne uvjete za rad svih vrsta knjižnica u Sloveniji i predstavlja ono što su u Hrvatskoj standardi za pojedine vrste knjižnica. Zanimljivo je da se navedeni Pravilnik temelji na novom strateškom dokumentu *Stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice 2018.-2028.*, koji na novi način definira područja u kojima narodna knjižnica može doprinijeti ostvarivanju individualnih i društvenih ciljeva u skladu s potrebama lokalne zajednice, i time se postavlja zahtjev za potpunu reviziju svih odredbi postojećeg *Pravilnika o obavljanju knjižnične djelatnosti kao javne službe* koje se odnose i na uvjete za knjižničnu djelatnost narodnih knjižnica kao javne službe.

Knjižnična praksa pokazuje da uz temeljne tradicionalne uloge i zadatke, suvremene knjižnice djeluju kao polifunkcionalna središta lokalnih zajednica te doprinose razvoju kulture, informiranja, obrazovanja, cjeloživotnog učenja, socijalne inkluzije i kohezije. Daljnji razvoj mreže narodnih knjižnica treba biti usmjeren učinkovitijem i djelotvornijem iskorištavanju njihovih potencijala u razvoju hrvatskog društva i njihovu pozicioniranju u okviru kreativnih i kulturnih industrija s ciljem bolje i veće konkurentnosti kod prijave na natječaje za neproračunske izvore financiranja.

Ovogodišnje Savjetovanje obuhvatit će razne projekte vezane uz korištenje neproračunskih sredstava i sredstava EU-a za narodne knjižnice, a posebna novost (najavljena na prethodnom Savjetovanju) je organiziranje nove sesije promotivnih filmova o narodnim knjižnicama pod nazivom *Knjižničarski filmski festival* uz dodjelu Nagrade publike (tj. sudionika Savjetovanja) za najbolji hrvatski ili slovenski film te Nagrade za najbolji poster koju dodjeljuje Programski odbor Savjetovanja.

Očekujemo da će Savjetovanje pridonijeti stjecanju uvida u teorijska i praktična pitanja vezana za zakonodavne i strateške dokumente u području narodnog knjižničarstva i suvremene modele i trendove razvoja i povezivanja narodnih knjižnica, uspostavljanju čvršće suradnje u izradi strateških dokumenata u području narodnog knjižničarstva sa zemljama članicama Europske unije te predstavljanju inozemne prakse i mogućnosti boljeg upoznavanja i zajedničke suradnje na međunarodnoj razini.

Posebnu zahvalu upućujem članovima Programskog odbora i Organizacijskog odbora Savjetovanja iz Slovenije i Hrvatske, uz čiju stručnu pomoć Savjetovanje posvećeno narodnim knjižnicama i narodnom knjižničarstvu ostvaruje međunarodnu prepoznatljivost.

Dunja Marija Gabriel
knjižničarska savjetnica za narodne knjižnice
predsjednica Programskog odbora Savjetovanja

Introduction

National and University Library in Zagreb (NUL) is the organizer of the Croatian conference on public libraries, which is held alternately every two years, inland or on the coast. The selection of the location for the 12th Croatian conference on public libraries (Plitvice, Hotel Jezero, 2-4 October 2019) is related to the 70th anniversary of Plitvice Lakes National Park and the 40th anniversary of placing it on UNESCO's World Heritage List. Plitvice Lakes is the largest, oldest, and most visited national park in the Republic of Croatia. The vast wooded mountain area, the extraordinary natural beauty of the blue-green lakes and waterfalls, the richness of flora and fauna, mountain air and forest trails are all part of a unique unity that has always attracted nature lovers.

The invitation for cooperation in the organization of the Conference was answered this year by the host of the Independent Public Library Gospić, while the Croatian Library Association (Section for Public Libraries) continued its long-standing professional support.

Professional and scientific cooperation and partnership established with colleagues from neighbouring Slovenia (National and University Library Ljubljana and Library Association of Slovenia) at the previous Crikvenica 2017 conference continued this year as part of the work of the Program Committee, sponsored by the Croatian Ministry of Culture, which includes continuous professional and financial support.

The selection of the main theme of the Conference, *Changes in the Public Library - Reality, Needs, and Modern Trends*, reflects the need to draw attention to the central role of public libraries in the development and improvement of society as a whole, from the local communities' level to the national and international level.

The Conference will cover five sub-topics:

- functional network of public libraries - development in accordance with international and national professional rules and standards,
- the role of legal and regulatory documents in librarianship as part of the strategic development of society as a whole,
- strategic documents for the development of library activities - recognition of the public libraries' potential,
- extra-budgetary and EU funds for public libraries, and
- contemporary public libraries as multifunctional local community centres.

An important feature of the Counselling this year was the entry into force of the new Croatian Law on Libraries and Library Activities (Official Gazette, no. 17/19), and accordingly the preparation and drafting of new by-laws emphasizing how libraries and library activities contribute strategically to the development of society in the fields of information, culture, education, science, innovation and research, work and social care, health, industry, and economy, hence becoming key partners in achieving the goals of the UN 2030 Agenda for Sustainable Development.

Slovenia is in the process of amending the Slovenian standards for library activities, called the *Rulebook on Performing Library Activities as Public Services*. It prescribes minimum conditions for the operation of all types of libraries in Slovenia is equivalent to the standards in Croatia for individual types of libraries. It is interesting to note that the Rulebook is based on the new strategic document *Professional Professionals and Standards for Public Libraries 2018 - 2028*, which defines in a new way the areas in which a public library can contribute to the achievement of individual and social goals in accordance with the needs of the local community. In

that manner, it requires a complete revision of all the provisions of the existing Regulations on the performance of library activities as a public service relating to the conditions of library activity of public libraries as public services.

Library practice shows that, in addition to basic traditional roles and tasks, contemporary libraries function as multifunctional centres of local communities and contribute to the development of culture, information, education, lifelong learning, social inclusion and cohesion. Further development of the network of public libraries should focus on making the most effective and efficient use of their potential in the development of Croatian society and positioning them in the creative and cultural industries in order to achieve better and greater competitiveness in applying for non-budgetary funding.

This year's Conference will cover various projects related to the use of non-budgetary funds and EU funds for public libraries. A special novelty (announced at the previous Conference) is the organization of a new promotional film session about public libraries called *Librarians Film Festival* with an Audience Award (i.e. Conference participants) for the best Croatian or Slovenian film. The best poster award will be given by the Conference Programme Committee.

We expect that the Conference will contribute to the insight into theoretical and practical issues related to legislative and strategic documents in the field of public librarianship, and contemporary models and trends in the development and integration of public libraries; establishing closer cooperation in drafting strategic documents in the field of library librarianship with EU Member States; presentation of foreign practices and opportunities for better acquaintance and international cooperation.

Special thanks to the members of the Programme Committee and the Organizing Committee of the Conference from Slovenia and Croatia. Their professional help the Conference for public libraries and public librarianship gain international recognition.

Dunja Marija Gabriel
Library counsellor for public libraries
President of the Conference Programme and Organizing Committee

Program
12. savjetovanja za
narodne knjižnice

12. SAVJETOVANJE ZA NARODNE KNJIŽNICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

– s međunarodnim sudjelovanjem

**Tema: Promjene u narodnom knjižničarstvu – stvarnost, potrebe i
suvremeni trendovi**

Organizator:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Suorganizatori:

Hrvatsko knjižničarsko društvo – Sekcija za narodne knjižnice

Gradska knjižnica Gospić

Partneri:

Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

Zveza bibliotekarskih društva Slovenije

Mjesto i vrijeme održavanja:

Hotel Jezero, Nacionalni park Plitvička Jezera, Hrvatska

2. – 4. listopada 2019.

Srijeda, 2. listopada 2019.

15:00 – 16:30 PRIJAVA SUDIONIKA (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

**15:00 – 19:00 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA (ZIMSKI
VRT ISPRED KONGRESNE DVORANE)**

KONGRESNA DVORANA

16:30 – 17:00 SVEČANO OTVARANJE SAVJETOVANJA

Moderator: Dobrila Zvonarek

I. ULOGA ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH DOKUMENATA U KNJIŽNIČARSTVU KAO DIO STRATEŠKOG RAZVOJA DRUŠTVA U CJELINI

17:00 – 19:00 PLENARNA IZLAGANJA

Moderator: Frida Bišćan

Ivica Poljičak, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske: Pozdravni govor i uvodno izlaganje: *Nacionalni plan razvitka knjižnica i knjižnične djelatnosti*

Stuart Hamilton, Local Government Management Agency, Ireland: *Public libraries in Ireland*

Gorazd Vodeb, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana: *Nove slovenske stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice za razdoblje od 2018. do 2028. godine: glavni naglasci*

Dunja Marija Gabriel, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Ususret novom Standardu za narodne knjižnice*

Rasprava

19:30 PIĆE DOBRODOŠLICE

Četvrtak, 3. listopada 2019.

8:00 – 9:00 PRIJAVA SUDIONIKA (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

8:00 – 19:00 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA (ZIMSKI VRT ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

II. FUNKCIONALNA MREŽA NARODNIH KNJIŽNICA – RAZVOJ U SKLADU S MEĐUNARODNIM I DOMAĆIM PRAVILIMA I STANDARDIMA STRUKE

8:45 – 11:00 POZVANA I PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Urška Lobnikar Paunović, Dragana Koljenik

Ana Vukadin, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan, Knjižnice grada Zagreba: *U cipelama matičara: što sve kriju brojke u knjižničnoj statistici*

Jasmina Kenda, Kristina Krpan, Knjižnice grada Zagreba: *Imamo li putokaze? Smjernice za izgradnju knjižničnih zbirki narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj*

Rasprava

4 filma (20 min.) – 1. blok

- Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma: *Halo? Knjižnica?*
- Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin: *Dan knjižnice 2018 – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin*
- Knjižnica i čitaonica Grada Preloga: *Iza svake sjajne zajednice nalazi se sjajna knjižnica*
- Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar: *Moja knjižnica*

III. STRATEŠKI DOKUMENTI RAZVITKA KNJIŽNIČNE DJELATNOSTI – PREPOZNAVANJE POTENCIJALA NARODNIH KNJIŽNICA

Radovan Vrana, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti: *Budućnost knjižnica je u zvijezdama ili potreba za strateškim repozicioniranjem knjižnica*

Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik: *Strateško planiranje i nove stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice (2018. – 2028.)*

Rasprava

11:00 – 11:20 STANKA ZA KAVU (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

DVORANA FLORA

IV. SUVREMENE NARODNE KNJIŽNICE KAO POLIFUNKCIONALNA SREDIŠTA LOKALNE ZAJEDNICE

8:00 – 8:45 SASTANAK SEKCIJE ZA NARODNE KNJIŽNICE HKD-a

8:45 – 11:00 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Željka Miščin, Amelia Kovačević

Aleksandra Pikić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Znanost za građane (citizen science): kako se narodne knjižnice mogu uključiti?*

Seid Serdarević, Fraktura: *Zašto je visoka književnost i dalje važna, primjer Fraktura*

Dijana Sabolović Krajina, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *Potporna Romima – utjecaj knjižnice na promjene u zajednici*

Ida Gašpar, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *Iz perspektive roditelja: čitanje od najranije dobi i uloga knjižnice u poticanju čitanja*

Morana Peranić, Pamela Sever, Gradska knjižnica Velika Gorica: *Dječji odjel u službi lokalne zajednice – radionice za djecu s teškoćama čitanja*

Miroslav Katić, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Karlovac: *Kako narodne knjižnice stvaraju društveni kapital? Studija slučaja narodnih knjižnica Karlovačke županije*

Bernarda Ferderber, Gradska knjižnica Đurđevac, **Ivanka Ferenčić Martinčić**, Narodna knjižnica Virje, **Ljiljana Vugrinec**, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *Istraživanje percepcije kvalitete knjižničnih usluga korisnika narodnih knjižnica Koprivničko-križevačke županije*

Silvija Perić, Mirjana Kotromanović, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica: *Istraživanje zadovoljstva korisnika narodnih knjižnica Virovitičko-podravske županije*

Rasprava

11:00 – 11:20 STANKA ZA KAVU (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

11:00 – 16:00 PREDSTAVLJANJE BIBLIOBUSA IZ KARLOVCA I ZADRA (PARKIRALIŠTE HOTELA JEZERO)

KONGRESNA DVORANA

V. ULOGA ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH DOKUMENATA U KNJIŽNIČARSTVU KAO DIO STRATEŠKOG RAZVOJA DRUŠTVA U CJELINI

11:20 – 12:50 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatori: Gorazd Vodeb, Milena Bon

Marica Šapro-Ficović, Dubrovačke knjižnice, Dubrovnik: *Narodne knjižnice Dubrovačko-neretvanske županije iz perspektive Matične službe: ususret novom Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH*

Doroteja Kamber-Kontiće, Gradska knjižnica Zadar: *Suradnja Ustanove i Osnivača pri izradi novog Statuta Gradske knjižnice Zadar*

Anita Katulić, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Usklađivanje pravilnika knjižnice s pravilima zaštite osobnih podataka*

Miroslava Vučić, Školska knjiga: *Knjige za cijeli život – zašto ih volimo?*

4 filma (20 min.) – 2. blok

- Knjižnice grada Zagreba: *Volim raditi u knjižnici!*
- Valvasorjeva knjižnica Krško: *Dan Valvasorjeve knjižnice*
- Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Karlovac: *Knjižnica izvan okvira*
- Gradska knjižnica Samobor: *Gradska knjižnica Samobor: revizija rekorda*

Rasprava

DVORANA FLORA

VI. SUVREMENE NARODNE KNJIŽNICE KAO POLIFUNKCIONALNA SREDIŠTA LOKALNE ZAJEDNICE

11:20 – 12:50 PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Željka Miščin, Amelia Kovačević

Adela Ćurlić, Tea Grašić-Kvesić, Tihana Rašeta, Knjižnice Grada Zagreba: *Inovativna mreža narodnih knjižnica – posebnosti djelovanja u okruženju*

Ivan Sršen, Sandorf: *Prednosti online nabave putem Sandorfove web knjižare Knjigolov.hr*

Nadia Bužleta, Gradska knjižnica i čitaonica Pula, **Ivana Martinčić**, Gradska knjižnica Umag: *iBiblos platforma – izazovi posudbe e-knjiga u narodnim knjižnicama Istarske županije*

Višnja Cej, **Kluk Giunio**, **Jasmina Kenda**, **Marija Pipp**, Knjižnice Grada Zagreba: *Projekt e-knjiga u Knjižnicama grada Zagreba*

Sofija Klarin Zadravec, **Dragana Koljenik**, **Ivana Čadovska**, **Marko Orešković**, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Redefiniranje prostora i usluga knjižnice u 4. industrijskoj revoluciji: mobilna aplikacija Smart Library NSK*

DVORANA FLORA

14:30 – 19:00 Radionica DESIGN THINKING za knjižnice

Voditeljica: Dragana Koljenik

16:30 – 16:50 STANKA ZA KAVU (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

VII. SUVREMENE NARODNE KNJIŽNICE KAO POLIFUNKCIONALNA SREDIŠTA LOKALNE ZAJEDNICE

14:30 – 16:30 PECHA KUCHA IZLAGANJA

Moderatorice: Alica Kolarić, Nika Čabrić

Marta Strahinić, **Lidija Nemanič-Bašković**, Knjižnica Metlika: *Knjižnica – srce lokalne zajednice*

Vedrana Lugić, **Tihomir Marojević**, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci: *Topoteka Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci „Vinkovačke jeseni u virtualnom arhivu“*

Bernarda Ferderber, Gradska knjižnica Đurđevac: *Inkluzivne knjižnične usluge u Gradskoj knjižnici Đurđevac*

Helena Andrašec, Knjižnica Nikola Zrinski Čakovec: *Suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice – partner u obrazovanju u osnovnoškolskom sustavu*

Petar Balta, Verbum: *Velika Biblija u stripu*

Rasprava

4 filma (20 min.) – 3. blok

- Gradska knjižnica Ivan Vidali Korčula: *Migrirajmo u knjižnicu!*
- Goriska knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica: *Rastem z e-viri*
- Knjižnice grada Zagreba: Godine (ni)su važne: *65 plus razloga za dolazak u knjižnicu*
- Mestna knjižnica Ljubljana: *Dan za Poletavce*

Kristian Benić, **Milka Šupraha-Perišić**, **Kristina Đoja**, Gradska knjižnica Rijeka: *Narodne knjižnice i doprinos razvoju zajednice – odgovornost ili nužnost?*

Ivanka Ferencić Martinčić, Narodna knjižnica Virje, **Maja Lesinger**, Knjižnica i čitaonica Grada Preloga: *Male, ali moćne (knjižnice)*

Ivan Babić, Iva Klak Mršić, Ketj Krpan, Knjižnice grada Zagreba: *Tinejdžeri u sesvetskim knjižnicama*

Slaven Pejić, Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar: *Suvremene knjižnične usluge u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar – primjeri dobre prakse*

Rasprava

4 filma (20 min.) – 4. blok

- Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper: *Promocija sodobnega bralnega tekmovanja Berimo z Rovko Črkolovko*
- Gradska knjižnica Zadar: *Zadar čita 2019.*
- Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: *Bi knjigo na biciklu?*
- Gradska knjižnica Rijeka: *Čarobna kućica: Čuvarica fantastičnih priča*

ZIMSKI VRT (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

14:30 – 16:30 IZLAGANJA NA POSTERIMA

Moderator: Urška Lobnikar Paunović

Ivana Fištrek, Janja Maras, Knjižnice Grada Zagreba: *Od lokalnog do globalnog: komunikacijski vremeplov Književnog petka*

Antonijela Nekić, Gradska knjižnica Zadar: *Uloga čitateljskih klubova GKZD-a u lokalnoj zajednici*

Ivana Grubačević, Gradska knjižnica Velika Gorica: *„Lektiraonica“ i „Ispeci pa reci!“ – dva programa za razvijanje kulture dijaloga u zajednici*

Vinka Jelić Balta, Marina Junger, Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma: *Kućni pARTy – književnost & rock'n'roll*

Mario Šimić, Lidija Šajatović, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Izložbeni salon „Ljudevit Šestić“ – transformacija prostora knjižnice*

Srđan Lukačević, Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek: *Suradnja Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Glasa Slavonije (2000. – 2018.) u informiranju lokalne zajednice*

Vera Vitori, Gradska knjižnica Zadar: *Knjižnica u lokalnoj zajednici – evidencija događanja*

Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš, Srđan Lukačević, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek: *Digitalne kompetencije i treća životna dob: programi informatičkog i informacijskog opismenjavanja u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek*

Petar Lukačić, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *Mala škola korištenja pametnih telefona*

Andrea Šušnjar, Knjižnice Grada Zagreba: *AV odjeli i zbirke u Knjižnicama Grada Zagreba*

16:30 – 16:50 STANKA ZA KAVU (ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

VIII. NEPRORAČUNSKA SREDSTVA I SREDSTVA EU-a ZA NARODNE KNJIŽNICE

19:00 – 19:15 POZVANA I PRIJAVLJENA IZLAGANJA

Moderatorice: Dunja Marija Gabriel, Amelia Kovačević

Anastazija Magaš-Mesić, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske: *Mogućnosti korištenja sredstava iz Europskog socijalnog fonda (ESF)*

Nika Čabrić, Knjižnice grada Zagreba, **Ljiljana Črnjar**, Gradska knjižnica Rijeka, **Ljiljana Vugrinec**, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: *Bibliobusne službe u Republici Hrvatskoj – jučer, danas, sutra*

Frida Bišćan, Karolina Holub, Dragana Koljenik, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Projekt TRACE Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u okviru programa Erasmus+*

Rasprava

2 filma (10 min.) – 5. blok

- Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin: *Do gorskih dobrih – 40 let Potuj-oče knjižnice Tolmin*
- Gradska knjižnica Koprivnica: *Koprivničko-križevački bibliobusni vremeplov 1979.-2019.*

Iva Grković, Vladimir Vranješević, Gradska knjižnica i čitaonica Vin-kovci: *Projekt Virtualna stvarnost (VR) u bibliobusu i STEM revolucija u Bibliobusu*

Željka Hatvalić Strahija, Knjižnica Nikola Zrinski Čakovec: *Izazovi i pri-like narodnih knjižnica u kontekstu neproračunskih sredstava EU-a*

Marjana Janeš Žulj, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci: *Prva „sunčana“ knjižnica u Hrvatskoj*

Rasprava

2 filma (10 min.) – 6. blok

- Mestna knjižnica Ljubljana: *Vračilo gradiva v drugi knjižnici MKL*
- Knjižnice grada Zagreba: *Epur si muove*

19:30 – 20:30 TRANSFER HOTELSKIM AUTOBUSOM ZA SUDIONIKE SAVJETOVANJA OD HOTELA JEZERO DO RESTORANA LIČKA KUĆA

20:30 – 01:00 SVEČANA VEČERA U RESTORANU LIČKA KUĆA

22:30 – 01:00 TRANSFER HOTELSKIM AUTOBUSOM ZA SUDIONIKE SAVJETOVANJA OD RESTORANA LIČKA KUĆA DO HOTELA JEZERO

Petak, 3. listopada 2019.

8:00 – 10:00 PREDSTAVLJANJE IZDAVAČA I NAKLADNIKA (ZIMSKI VRT ISPRED KONGRESNE DVORANE)

KONGRESNA DVORANA

8:15 – 8:30 SREDIŠNJI SUSTAV ZA NARODNE KNJIŽNICE U NSK

8:30 – 9:00 ZAKLJUČCI SAVJETOVANJA

9:00 – 9:45 DODJELA NAGRADA ZA NAJBOLJE IZLAGANJE NA POSTERU I NAJBOLJI FILM NA PRVOM KNJIŽNIČARSKOM FESTIVALU

9:45 – 10:30 ODJAVA SUDIONIKA IZ HOTELA

10:30 – 10:45 OKUPLJANJE SUDIONIKA KOD GLAVNOG ULAZA U HOTEL JEZERO ZA POLAZAK U RAZGLEDAVANJE NACIONALNOG PARKA PLITVIČKA JEZERA UZ PRATNJU VODIČA

10:45 – 11:00 GRUPNI ULAZAK U NACIONALNI PARK PLITVIČKA JEZERA UZ PRATNJU VODIČA

11:00 – 14:00 RAZGLEDAVANJE NACIONALNOG PARKA PLITVIČKA JEZERA UZ PRATNJU VODIČA

14:15 – 15:15 POLAZAK ORGANIZIRANIM AUTOBUSNIM PRIJEVOZOM S PARKIRALIŠTA HOTELA JEZERO I DOLAZAK U GOSPIĆ (ZA SUDIONIKE KOJI SU SE PRIJAVILI ZA PRIJEVOZ ZA IZLET)

15:15 – 16:15 DOMJENAK I RAZGLEDAVANJE SAMOSTALNE NARODNE KNJIŽNICE GOSPIĆ

16:30 POLAZAK U MEMORIJALNI CENTAR „NIKOLA TESLA“ SMILJAN

16:45 – 17:45 RAZGLEDAVANJE MEMORIJALNOG CENTRA „NIKOLA TESLA“ SMILJAN UZ PRATNJU VODIČA

18:00 POLAZAK ZA ZAGREB VLASTITIM PRIJEVOZOM I ORGANIZIRANIM PRIJEVOZOM (AUTOBUS NSK) DO HOTELA JEZERO

Izlaganja /
Presentations

Nove slovenske stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice za razdoblje od 2018. do 2028. godine: glavni naglasci

Gorazd Vodeb

Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

gorazd.vodeb@nuk.uni-lj.si

Sažetak

Nacionalno vijeće za knjižničku djelatnost Vlade Republike Slovenije je 15. ožujka 2018. godine na prijedlog radne skupine usvojilo nove stručne preporuke za narodne knjižnice. Preporuke, prema Zakonu o knjižnicama, imaju status razvojnog dokumenta i pravno su neobvezujuće. Njihovo polazište je pojam proaktivne narodne knjižnice kao čimbenika promjena. Proaktivna knjižnica identificira potrebe u lokalnom okruženju i na toj osnovi nastoji doprinijeti njegovu razvoju kroz svoje usluge i knjižničku građu. Preporuke se temelje na profesionalnoj autonomiji i odlučivanju na osnovi podataka (Demingov ciklus trajnih poboljšanja), a sastoje se od dva glavna dijela: okvira upravljanja i opisa uloge knjižnica. Okvir upravljanja opisuje planiranje, organizaciju, provedbu i kontrolu tako da definira načelo odličnosti, pokazatelje uspješnosti i načelo provedbe. Posebno je istaknuta važnost strateškog planiranja koje pretpostavlja izradu analizu lokalne zajednice. Knjižnična politika određuje najvažnija područja poslovanja knjižnica. To su: upravljanje knjižničnim fondom, odnosi s članovima i drugim korisnicima, informacijska sigurnost, zagovaranje, informiranje i komunikacija, partnerstva u knjižničnom sustavu i lokalnom okruženju te osobni podatci. Preporuke uvode brojne novosti, među kojima je posebno istaknuto uvođenje lokalnih knjižnica u većim gradovima te korištenje ISO standarda 11219:

2012 pri projektiranju zgrada i prostora. Nadalje, pri upravljanju knjižničnim fondom preporuke određuju njegovu temeljnu strukturu, s posebnim naglaskom na utvrđivanju potreba stanovnika i korisnika te njegovu vrednovanju. Preporuke naglašavaju i važnost kompetencija i profesionalnog razvoja knjižničnog osoblja. Također, spominju i važnost vođenja i organizacijske kulture. Koncept uloge knjižnice je preuzet iz američke struke i opisuje što narodna knjižnica može učiniti ili ponuditi s ciljem zadovoljavanja određene potrebe u lokalnoj zajednici. Svaka od 11 knjižničnih uloga opisana je s obzirom na svrhu, postignuća, pokazatelje uspješnosti, pravila i potrebne kompetencije osoblja, knjižnični fond, prostor i opremu. Pokazatelji uspješnosti poslovanja klasificirani su u četiri tipa: mogu prikazati uspješnost na temelju rezultata rada knjižnice, korisnika, njihove percepcije ili utjecaja knjižnice na korisnika. Novo su definirane sljedeće uloge u knjižnici: razvoj predčitalačke pismenosti, kultura čitanja i čitalačka pismenost djece, kultura čitanja i čitalačka pismenost adolescenata, kultura čitanja i čitalačka pismenost odraslih, prikupljanje znanja, informacijska i informatička pismenost, integracija u društvo, zavičajna djelatnost, informacijsko središte lokalne zajednice, upoznavanje s javnim poslovima i praćenje aktualnih zbivanja u društvu, promicanje integracije i kooperativne kulture te kreativnosti u lokalnoj zajednici.

Ključne riječi: razvojni dokumenti za narodne knjižnice, standardi za narodne knjižnice, upravljanje narodnim knjižnicama, knjižnične uloge, knjižnične politike

Nova slovenska Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018–2028: glavni poudarki

Gorazd Vodeb

Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana

gorazd.vodeb@nuk.uni-lj.si

Povzetek

Nacionalni svet za knjižnično dejavnost Vlade Republike Slovenije je 15. marca 2018 na predlog delovne skupine sprejel nova strokovna priporočila za splošne knjižnice. Po Zakonu o knjižničarstvu imajo priporočila status razvojnega dokumenta, ki je pravno nezavezujoč. Izhodišče priporočil predstavlja pojem proaktivne splošne knjižnice kot dejavnika sprememb. Proaktivna knjižnica ugotavlja potrebe v lokalnem okolju, na tej podlagi si prizadeva prispevati k njegovemu razvoju s knjižničnim gradivom in storitvami. Priporočila temeljijo na strokovni avtonomnosti in na odločanju na podlagi podatkov (Demingov krog nenehnih izboljšav). Priporočila sestojijo iz dveh glavnih delov: okvira upravljanja in opisa knjižničnih vlog. Okvir upravljanja opisuje načrtovanje, organiziranje, izvajanje in nadzor tako, da določa načela odličnosti, kazalce in načela uresničevanja. Poudarjen je pomen strateškega načrtovanja, ki predpostavlja opravljeno analizo lokalne skupnosti. Knjižnične politike določajo najbolj pomembna področja poslovanja knjižnice. Ta so upravljanje knjižnične zbirke, odnosi s člani in drugimi uporabniki, informacijska varnost, zagovorništvo, obveščanje in komuniciranje, partnerstva v knjižničnem sistemu in lokalnem okolju ter osebni podatki. Priporočila uvajajo številna nova določila, med njim naj izpostavimo določila o krajevnih knjižnicah v večjih mestih, uporabo ISO standarda 11219:2012 pri načrtovanju

zgradb in prostorov. Pri upravljanju knjižnične zbirke priporočila nadalje določajo temeljno strukturo knjižnične zbirke ter dajejo poudarek na ugotavljanju potreb prebivalcev in uporabnikov ter vrednotenju knjižnične zbirke, pri knjižničnem osebju pa izpostavljajo pomen kompetenc in strokovnega razvoja. Priporočila omenjajo tudi pomen vodenja in organizacijske kulture. Pojem knjižnične vloge, ki je prevzet iz ameriške stroke, opisuje, kaj lahko splošna knjižnica naredi ali ponudi s ciljem, da bi zadovoljila določeno potrebo v lokalni skupnosti. Za vsako od 11 knjižničnih vlog so opisani namen, pridobitev, kazalci uspešnosti, pravila in potrebne kompetence osebja, knjižnična zbirka, prostor in oprema. Kazalci uspešnosti so štirih vrst: lahko pokažejo uspešnost glede na rezultate dela knjižnice, uporabnike, njihove percepcije ali vpliv knjižnice na uporabnika. Na novo določene knjižnične vloge so naslednje: Razvoj predbralne pismenosti, Bralna kultura in bralna pismenost otrok, Bralna kultura in bralna pismenost mladostnikov, Bralna kultura in bralna pismenost odraslih, Pridobivanje znanja, Informacijsko in računalniško opismenjevanje, Vključevanje v družbo, Domoznanska dejavnost, Informacijsko središče lokalne skupnosti, Seznanjanje z javnimi zadevami in spremljanje aktualnega dogajanja v družbi in Spodbujanje povezovanja ter sodelovalne kulture in ustvarjalnosti v lokalni skupnosti.

Ključne besede: razvojni dokumenti splošnih knjižnic, standardi za splošne knjižnice, upravljanje splošne knjižnice, knjižnične vloge, knjižnične politike

New Slovenian guidelines and standards for public libraries for the period 2018–2028: main emphasis

Gorazd Vodeb

National and University Library Ljubljana

gorazd.vodeb@nuk.uni-lj.si

Summary

On 15 March 2018, the National Council for Library Activities of the Government of the Republic of Slovenia has adopted New National Guidelines and Standards for Public Libraries. The document was prepared by its working group. According to the Act on Librarianship, Guidelines have status of a developmental document. However, it is not a legally binding regulation. New Guidelines focus on the concept of a proactive library. Proactive library addresses the needs of local community and aims to contribute to its development. Guidelines promote professional autonomy and evidence based management (Deming's circle of continuous improvement). They consist of two parts: management framework and description of library roles. Management framework describes planning, organisation, leading, and control in the scheme consisting of principles of excellence, indicators and principles of implementation. The importance of strategic planning and analysis of a local community is emphasized. Library policies determine the most important aspects of a library's operation. They are collection management, members' and patron relations, information security, advocacy, promotion and communication, library system and local community partnership, personal data. With regard to the previous standards, several novelties have been introduced. The most important are urban library network and application of ISO standard 11219:2012 for library buildings. In collection management, Guidelines introduced

basic structure of a collection, they emphasize potential patrons' needs and evaluation. They further stress the importance of staff competencies and professional development, organisational culture, and leadership. The concept of a library's role is modelled on the North American public library tradition. Role describes what public library can provide or offer in order to meet a specific need of local community. Each of eleven library roles is described in aspects of purpose, benefit, performance indicators, library rules, competencies, collection, library premises, and equipment. Performance indicators can be of four kinds with regard to results, patrons, perceptions, and impact. Newly designed library roles are: Early literacy development, Reading culture of children, youth and adults, Knowledge acquisition, Information and computer literacy, Social inclusion, Local studies, Information centre of a local community, Informing on public issues and monitoring current events in society, and Enticing connectedness, culture of cooperation and creativity in a local community.

Keywords: developmental documents for public libraries, standards for public libraries, management of public libraries, library roles, library policies

Ususret novom Standardu za narodne knjižnice

Dunja Marija Gabriel

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

dgabriel@nsk.hr

Sažetak

Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti propisao je zadaću izrade nacрта prijedloga standarda za sve vrste knjižnica Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Temeljem navedenog, u travnju 2019. je imenovano *Povjerenstvo NSK za izradu prijedloga Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj*.

Sastav Povjerenstva za izradu prijedloga Standarda prethodno je usuglašen sa Stručnim vijećem županijskih matičnih narodnih knjižnica i Hrvatskim knjižničarskim društvom. U Povjerenstvo je imenovano devet članova, izrađen je hodogram aktivnosti i prijedlog strukture Standarda te je u suradnji s Ministarstvom kulture RH utvrđen rok za donošenje nacрта prijedloga Standarda do 31. listopada 2019. godine. Nakon toga, prijedlog Standarda se upućuje Hrvatskom knjižničnom vijeću u Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Sustav narodnih knjižnica u Hrvatskoj predstavlja važan nacionalni kulturni resurs i sastoji se od narodnih knjižnica kao javnih ustanova koje su od posebnog interesa za lokalnu zajednicu i za Republiku Hrvatsku. *Standard za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj* određuje minimalne uvjete za obavljanje djelatnosti narodnih knjižnica, u pogledu knjižnične građe, knjižničnog osoblja, prostora i opreme za obavljanje djelatnosti te se njime utvrđuju stručni kriteriji i mjerila za promicanje kvalitete knjižnične djelatnosti. Minimalni uvjeti koje propisuje Standard temelje se na statističkim podacima o radu knjižnica koji su od srpnja

2019. dostupni na Portalu matične djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj u NSK (<http://maticna.nsk.hr>).

U izlaganju će biti naglasak na izmjenama koje se predlažu u nacrtu prijedloga novog Standarda za narodne knjižnice u odnosu na postojeći Standard, a koje se odnose na izmjenu minimalnih uvjeta za rad narodnih knjižnica i dopunu Standarda u skladu sa suvremenim razvojem knjižnica i knjižnične djelatnosti i njihovu doprinosu strateškom razvoju hrvatskog društva.

Ključne riječi: Standard za narodne knjižnice, izrada Standarda, prijedlog izmjena i dopuna Standarda

Towards a new Standard for Public Libraries

Dunja Marija Gabriel

National and University Library in Zagreb

dgabriel@nsk.hr

Summary

The Law on Libraries and Librarianship prescribed the task of developing standards for all types of libraries to the National and University Libraries in Zagreb. Based on the aforementioned, in April 2019 a Decision on the appointment of the National and University Library Committee in Zagreb to develop the Public Libraries Standards in the Republic of Croatia was adopted.

The composition of the Standards Development Committee has been agreed with the Expert Council of the County Public Libraries and the Croatian Library Association. Nine members were appointed to the Committee, a plan of activities and a proposal for the structure of the

Standard were drawn up, and in cooperation with the Ministry of Culture of the Republic of Croatia the deadline for adopting the draft proposal for the Standard was set by 31 October 2019. Subsequently, the draft Standard is submitted to the Croatian Library Council at the Ministry of Culture of the Republic of Croatia.

The public library system in Croatia is an important national cultural resource and consists of public libraries as public institutions of special interest to the local community and the Republic of Croatia. The standard for public libraries in the Republic of Croatia sets the minimum conditions for performing public library activities in terms of library material, library staff, premises and equipment for performing activities. It is based on the statistics on the work of libraries available on Portal of county libraries activities in the Republic of Croatia (<http://maticna.nsk.hr>), and professional criteria and benchmarks for promoting the quality of library activity are established.

The presentation will highlight the changes proposed in the draft proposal for the new Standard for Public Libraries in relation to the existing Standard, referring to the modification of the existing minimum conditions for the operation of public libraries and the amendment of the Standard in accordance with the contemporary development of the library and library activities.

Keywords: Standard for Public Libraries, Standard development, proposal of changes and amendments to the Standard

Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima

Ana Vukadin

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

avukadin@nsk.hr

Sažetak

Predstavlja se novi nacionalni kataložni pravilnik, nastao kao rezultat zajedničkog projekta knjižnične, arhivističke, muzejske i akademske zajednice u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2013. do 2019. godine. Ukratko je prikazan kontekst nastanka pravilnika, odnosno utjecaj digitalnih tehnologija na upravljanje podacima o građi u knjižnicama i drugim baštinskim ustanovama. Objašnjena je osnovna struktura pravilnika i predstavljene su funkcionalnosti njegove *online* verzije. Naglasak je na novinama u odnosu na trenutno važeći *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*, posebice u kontekstu narodnih knjižnica, kojima novi pravilnik, oslanjajući se na primjerenost korisnicima kao najvažnije načelo, pruža mogućnost ujednačenog opisa različitih vrsta građe, oblikovanje podataka na način koji korisnicima olakšava pretraživanje te poboljšanje dostupnosti i istraživanja građe u katalogu pomoću uspostavljanja raznovrsnih odnosa.

Ključne riječi: *Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima*, katalogizacija, metapodatci

The new national standard for description and access to resources in libraries, archives and museums

Ana Vukadin

National and University Library in Zagreb

avukadin@nsk.hr

Summary

The presentation introduces the new national cataloguing code, intended for all types of heritage institutions, as the result of collaborative project carried out by Croatian library, archival, museum and academic community in the period 2013-2019. The general context within which the code was developed is briefly presented, particularly considering the impact of new digital technologies on metadata management in LAM institutions. The presentation goes on to outline the basic structure of the new standard and point out main differences between the new standard and the actual cataloguing rules and practices. It shows how public libraries are expected to benefit from a standard that provides consistent rules for description of all types of resources, as well as possibility to record information in a more user-oriented way and establish various types of relationships between resources, thereby enhancing opportunity for access and research.

Keywords: *Rules for Description and Access of Resources in Libraries, Archives and Museums* (Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima), cataloguing, metadata

U cipelama matičara: što sve kriju brojke u knjižničnoj statistici

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan

Knjižnice grada Zagreba

ivancica.dukec@kgz.hr, kristina.krpan@kgz.hr

Sažetak

Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj jedan su od značajnih, ali i najčešće konzultiranih dokumenata u narodnim knjižnicama, osobito u razvojnim službama. Prikupljanje statističkih podataka o poslovanju narodnih knjižnica, koje isti ti Standardi propisuju, nužni su za planiranje, praćenje i vrednovanje kvalitete poslovanja. Isti podatci stavljaju naše knjižnice u odnose s drugim knjižnicama u zemlji, ali i inozemstvu. Matična i razvojna služba Knjižnica grada Zagreba, najveće mreže narodnih knjižnica u Hrvatskoj, nadležna je za sve narodne knjižnice i knjižnice u sastavu obrazovnih ustanova (sveukupno za nešto manje od 400 knjižnica) na području dviju hrvatskih županija. Po svojoj funkciji o njima prikuplja podatke, uspoređuje ih sa Standardima, analizira i vrednuje u širim okvirima. Za bilo kojeg tražitelja statističkih podataka, Matična i razvojna služba te podatke prikuplja i objedinjuje.

U višegodišnjem radu kroz ruke matičara prošlo je mnogo raznovrsnih upitnika, na što će se u izlaganju skrenuti pozornost jer se na tim primjerima može zaključiti da su brojni faktori o kojima ovisi i kvaliteta traženih i dobivenih rezultata, primjerice: (ne)kvalitetne i (ne) dvosmislene upute, nespretni prijevodi, (ne)kompetentnost osobe koja strukturira upitnik, (ne)sposobnost knjižničnog softvera koji prikuplja podatke, (ne)transparentnost financijskih pokazatelja, kao i upitnost

njihove točnosti, promjene uvjeta pristupa statističkim podacima i sl.

Problem nastaje kada nije u našoj moći mijenjati upite, a mora se suvislo odgovoriti. On je prisutan i kad se promijeni metodologija prikupljanja, a iskazani podatci uzimaju se kao mjerila za buduća financiranja i (neopravdano) se uspoređuju s prethodnim godinama. U tim i sličnim trenucima cipele matičara postaju (pre)teške, kao i posljedice koje mogu imati na objektivno vrednovanje poslovanja i trenutnog položaja knjižnice, donošenje daljnjih poslovnih odluka i planiranje daljnjeg razvoja.

Ključne riječi: Matična i razvojna služba Knjižnica grada Zagreba, narodne knjižnice – standardi, statistički podatci

In the shoes of central county libraries: behind the numbers in the library statistics

Ivančica Đukec Kero, Kristina Krpan

Zagreb City Libraries

ivancica.dukec@kgz.hr, kristina.krpan@kgz.hr

Summary

Standards for public libraries in the Republic of Croatia are one of the most important, and most frequently consulted, documents in public libraries, especially in development departments. Collecting statistical data on operating of public libraries, which the same Standards prescribe, are essential for the planning, monitoring and evaluation of library operating quality. Thanks to those data, our libraries are comparable to other libraries in the country and abroad. The Research and Development Department of Zagreb City Libraries,

one of the largest network of public libraries in Croatia, monitors all public libraries and libraries within the educational institutions (a total of about 400 libraries) on the territory of two Croatian counties. The Department collects data, compares them with the Standards, analyses and evaluates them in some broader contexts. The Department collects and aggregates data for all statistical requirements.

Through the years, many different questionnaires have passed through the Department, which will be highlighted in the presentation. These examples show factors that can determine the quality of requested and obtained data, for example: the (non) quality of instructions, bad translations, the (non) competence of the person who structured questionnaire, the (non) ability of library software to collect data, (non) transparency of financial indicators, as well as calling into question their accuracy, changes in the conditions of access to statistical data, etc.

The problem arises when we are unable to change the instructions and we have to respond promptly and meaningfully to the query. The problem also arises when the collection methodology changes and the reported data are used as a benchmark for future funding and comparison with previous years. In these and similar moments, shoes of a librarian in R&D department become (too) heavy. Likewise, these examples may have implications for an objectively evaluation of the business and current position of the library, making further decisions and planning for further development.

Keywords: the Research & Development Department of the Zagreb City Libraries, public libraries – standards, statistical data

Imamo li putokaze? Smjernice za izgradnju knjižničnih zbirki narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj

Jasmina Kenda, Kristina Krpan

Knjižnice grada Zagreba

jasmina.kenda@kgz.hr, kristina.krpan@kgz.hr

Sažetak

Zbog složenosti postupaka izgradnje zbirki iznimno je važno, a također i svojevrsna odgovornost prema svim korisnicima (od osnivača i financijera, knjižničara kao stručnog osoblja pa sve do krajnjeg korisnika knjižničnih usluga), imati pisane smjernice za izgradnju zbirki. One predstavljaju jedan od temeljnih, strateških dokumenata poslovanja i razvojne politike svake knjižnice, na što je naglasak stavljen između ostalog i na međunarodnoj razini – u IFLA-inim smjernicama za narodne knjižnice. (Pisane) smjernice za izgradnju zbirki ujedno omogućuju standardizaciju i usklađivanje složenih postupaka u nabavi i izgradnji knjižničnih zbirki na razini cjelokupnog knjižničkog sustava neke zemlje. Budući da knjižnice svoje poslovanje temelje na načelima slobodnog pristupa informacijama, važno je da smjernice budu javno dostupne te s jasno opisanim procedurama i kriterijima.

Prema stručnoj literaturi, Hrvatska pripada područjima gdje ne postoji tradicija pisanih dokumenata o izgradnji zbirki. U kojoj mjeri narodne knjižnice Republike Hrvatske potvrđuju navedeno prikazat će se u radu analizom mrežnih stranica narodnih knjižnica, kako bi se utvrdila količina i opseg javno dostupnih dokumenata vezanih za izgradnju knjižničnih zbirki, te će se povući paralela s praksom u Knjižnicama grada Zagreba.

Ova bi analiza trebala biti poticaj za izradu pisanih i javno dostupnih smjernica za izgradnju zbirke onim knjižnicama koje ih još nemaju, ukazati na njihovu važnost te potaknuti na međusobno povezivanje knjižnica i suradnju. U konačnici, to bi trebalo dovesti do poboljšanja kvalitete poslovanja samih knjižnica, ali i ojačati knjižnični sustav na nacionalnoj razini u segmentu narodnog knjižničarstva.

Ključne riječi: knjižnične zbirke – izgradnja, knjižnične zbirke – upravljanje – smjernice, narodne knjižnice – Hrvatska

What about the guidelines?: policies for collection development of public libraries of the Republic of Croatia

Jasmina Kenda, Kristina Krpan
Zagreb City Libraries
jasmina.kenda@kgz.hr, kristina.krpan@kgz.hr

Summary

Due to complexity of the collection development processes, it is particularly important that written guidelines are followed. In addition, this is also a matter of library's accountability to all its patrons – founders and funders, professional staff, and end users of library services. Written guidelines, therefore, represent one of the most fundamental, strategic documents for management and development of each library, which has also been highlighted on an international level – in IFLA's *Guidelines for Public Libraries*. These guidelines serve another purpose – they enable standardization and convergence of complex processes in acquisition and collection development at a national library

system level. Given that libraries operate on the principles of open access to information, it is important that these guidelines are publicly available and that they contain clearly outlined procedures and criteria.

Based on currently available literature, Croatia remains a region without a strong tradition of written guidelines outlining the process of collection development. This paper will analyse websites of Croatian public libraries to determine the quantity and the extent of publicly available documents related to collection development and compare it with the Zagreb City Libraries' practice.

This analysis should serve as an incentive for developing and making publicly available guidelines for collection development for libraries that do not yet have them. In addition, this paper should emphasise the importance of such documentation, foster connections and collaboration between public libraries. Ultimately, this should lead to higher quality in operating of public libraries, but also strengthen the public library system at a national level.

Keywords: collection development, library collections – management – guidelines, public libraries – Croatia

Budućnost knjižnica je u zvijezdama ili potreba za strateškim repozicioniranjem knjižnica

Radovan Vrana
Filozofski fakultet u Zagrebu
rvrana@ffzg.hr

Sažetak

Promjene su neizbježne i često donose neizvjesnost u brojnim ljudskim djelatnostima, pa stoga ni knjižnice nisu izuzete iz zahvaćenosti neizvjesnošću koju donosi budućnost. Knjižnice općenito tradicionalno planiraju svoju budućnost u obliku raznih vrsta pisanih dokumenata koji im osiguravaju sustavnost razvoja i nastojanja da on bude dugoročno održiv. U društvu koje se također mijenja, ne uvijek nabolje, budućnost knjižnica ovisi o percepciji njihove korisnosti za društvo. Od njih se očekuje da potaknu istraživanja, radoznalost (pogotovo kod mladih), kreativnost, da pomognu u cjeloživotnom učenju i da doprinose javnom dobru. Pritom je cijelo vrijeme potrebno voditi računa o već spomenutoj održivosti vlastitog razvoja, uzimajući u obzir sve potencijale koje knjižnica ima na raspolaganju, a koji se rijetko povećavaju. Kako bi knjižnice uspješno nastavile svoj razvoj, potrebne su im nova ili unaprijeđena znanja i vještine upravljanja koje uključuju komuniciranje u svrhu poboljšanja suradnje među kolegama i kvalitetniji rad s korisnicima, transformaciju radnih procesa kako bi se u što većoj mjeri prilagodili novim potrebama korisnika i vremenu u kojem knjižnice i korisnici koegzistiraju, ulaganje u znanje knjižničara koje omogućuje neprestano strateško sagledavanje položaja knjižnica i knjižničarstva u današnjem svijetu. Za ostvarenje dugoročnih ciljeva knjižnice moraju surađivati s obrazovnim te osobito s visokoškolskim ustanovama koje školuju informacijske stručnjake različitih profila. Mogućnosti suradnje

knjižnica s brojnim dionicima u društvu su gotovo neograničene i stoga knjižnice imaju priliku aktivno sudjelovati u oblikovanju svoje budućnosti upravo kroz suradnju. Ovaj rad ima za cilj istaknuti važne točke u radu knjižnica koje im mogu poslužiti u repozicioniranju u promjenjivim društvenim okolnosti te ukazati na znanja i vještine koje knjižničarima otvaraju nove mogućnosti rada i suradnje.

Ključne riječi: knjižnice, razvoj, planiranje, znanja, vještine

Future of libraries is in the stars or need for repositioning of libraries

Radovan Vrana
Faculty of Humanities and Social Sciences Zagreb
rvrana@ffzg.hr

Summary

Changes are inevitable and they often bring uncertainty to many human endeavours, so the libraries are not excluded from the uncertainty which future holds. Libraries, generally, make their plans about future activities in form of various written documents which guarantee systematic development of a library, and intention that the development continues to be sustainable. In society, which changes as well, and not always for good, the future of libraries depends on the perception of their use to the society. It is expected that they provide incentives for research, curiosity (especially in younger patrons), and creativity, to support the lifelong learning and to contribute to the public good. While fulfilling these tasks, libraries must keep in mind sustainability of their own development by taking into account all the resources available in the library with quite infrequent growth. To continue their

development successfully, libraries need new or improved knowledge and skills in library management. They include communication to improve collaboration between colleagues and even better work with library patrons; transformation of the work processes to adapt to new patrons needs and time in which libraries and their patrons co-exist; investment in knowledge of librarians which enable strategic insight into position of libraries and librarianship in today's world. To fulfil their long-term tasks libraries must co-operate with educational institutions and especially with higher education institutions which educate information specialists of different profiles. The possibilities of co-operation between libraries and other stakeholders in education are almost unlimited and because of that, libraries have an opportunity to participate actively in design of their future by participating in this co-operation. This paper aims at highlighting important points in operation of libraries which could serve them in repositioning in the changing social conditions and to point out to knowledge and skills which open new working and co-operation possibilities to libraries.

Keywords: libraries, development, planning, knowledge, skills

Strateško planiranje i nove stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice (2018. – 2028.)

Breda Podbrežnik Vukmir
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik
breda.podbreznik@kam.sik.si

Sažetak

Cilj djela je pokazati procese strateškog planiranja, uzimajući u obzir stručne preporuke i standarde za narodne knjižnice (za razdoblje 2018. – 2028.). S novim stručnim preporukama se razvoj i svakodnevni interes narodnih knjižnica usmjeravaju na kvalitetu knjižničnih usluga i njihov utjecaj na sredinu. S tim se i sa stajališta strateškog planiranja primjenjuju principi odličnosti u procesu upravljanja i rada narodnih knjižnica. Planiranje je prvi korak u procesu upravljanja pojedinih knjižnica. Dio toga je i strateško planiranje, koje utire put izvršenju ciljeva i godišnjem planiranju. Kroz uređene procese i strateške ciljeve, knjižnica ostvaruje svoju ulogu ne samo kao javni servis već i kao institucija koja je tijesno povezana s lokalnom zajednicom. Profesionalne preporuke postavljaju pitanja o tome kako oblikovati nove knjižnične usluge, kako definirati knjižničnu politiku u odnosu na uloge knjižnica, kako oblikovati pokazatelje učinaka kojima se provjerava uspješnost knjižnica i kojima se dokazuje učinkovitost i kvaliteta rada knjižnice kao i njezin utjecaj na okolinu koja se s vremenom mijenja. U konkretnom slučaju jedne od slovenskih narodnih knjižnica, predstavili smo upotrebu stručnih preporuka za pripremu strategije za razvoj i kontinuirano poboljšanje djelovanja pojedinih knjižničnih uloga. Stalno imamo u vidu rizike koji dolaze iz unutrašnjeg i vanjskog okruženja knjižnice, na koje ona proaktivno reagira svojim politikama, zapisanim u strateškim dokumentima.

Ključne riječi: narodne knjižnice, strateško planiranje, stručne preporuke i standardi za narodne knjižnice, knjižnične uloge, knjižnično okruženje

Strateško načrtovanje in nova strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018–2028)

Breda Podbrežnik Vukmir
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik
breda.podbreznik@kam.sik.si

Povzetek

S prispevkom želimo prikazati postopke strateškega načrtovanja ob upoštevanju Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice (za obdobje 2018 – 2028). Z novimi strokovnimi priporočili se razvoj in tudi vsakdanje zanimanje splošnih knjižnic usmerja v kakovost knjižničnih storitev in njihov vpliv na zunanje okolje. S tem se, tudi z vidika strateškega načrtovanja, uveljavljajo načela odličnosti v upravljaljskem procesu delovanja splošnih knjižnic. Načrtovanje je prvi korak upravljaljskega procesa pri oblikovanju posameznih knjižničnih vlog. Del tega je tudi strateško načrtovanje, ki začrta pot do ciljev in letna načrtovanja. Z urejenimi procesi in strateškimi cilji knjižnica uresničuje svoje poslanstvo ne le kot javna služba, pač pa tudi kot ustanova, ki je tesno povezana z lokalno skupnostjo. S strokovnimi priporočili se odpirajo vprašanja, kako oblikovati nove knjižnične storitve, kako opredeliti knjižnične politike v razmerju do knjižničnih vlog, kako oblikovati kazalnike uspešnosti, s katerimi preverjamo uspešnost v prihodnost usmerjene knjižnične razvojne strategije in s katerimi dokazujemo uspešnost in kakovost delovanja knjižnice ter njen vpliv

na okolje, ki se s časom spreminja. Na konkretnem primeru ene od slovenskih splošnih knjižnic smo prikazali uporabo Strokovnih priporočil za pripravo strategije razvoja in kontinuiranega izboljševanja delovanja posameznih knjižničnih vlog. Ves čas imamo pred očmi tveganja, ki prihajajo iz notranjega in zunanjega okolja knjižnice, katerim pa knjižnica proaktivno odgovarja s svojimi politikami, zapisanimi v strateških dokumentih.

Ključne besede: splošne knjižnice, strateško načrtovanje, Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice, knjižnične vloge, okolje knjižnice

Strategic planning and new expert recommendations and standards for public libraries (2018–2028)

Breda Podbrežnik Vukmir
Francet Balantiča Library in Kamnik
breda.podbreznik@kam.sik.si

Summary

The paper aims to present strategic planning procedures based on the Expert Recommendations and Standards for Public Libraries (for the period 2018–2028). With these newly recommended norms and standards, the development and the current focus of general libraries is shifting towards the quality of library services and their impact on the external environment. In this way, the principles of excellence are implemented in the management process of the general libraries' operation, also in terms of strategic planning. Planning is the first step of the management process to create specific library roles. Strategic planning, which sets out the way to achieve these objectives, as well as annual planning, forms part of the process. Through regulated processes and strategic goals, the library can perform its mission not only as a public service but also as an institution that is closely connected with the local community. Expert recommendations raise a number of issues, namely how to design new library services, how to define library policies in relation to library roles, how to specify performance indicators that can be used to assess the performance of the future-proof library development strategy and prove the efficiency and quality of library operations and their changing impact on the environment. The application of expert recommendations in the preparation of development strategies and continuous improvement of specific library roles are demonstrated on a real-life case of one

of Slovenian public libraries. Throughout the process, the focus should be on the risks arising from the library's internal and external environments to which the library proactively reacts by means of policies which are contained in the specific library's strategic documents.

Keywords: Public libraries, strategic planning, expert recommendations and standards for public libraries, library roles, library environment

Znanost za građane (*citizen science*): kako se narodne knjižnice mogu uključiti?

Aleksandra Pikić
Centar za razvoj knjižnica i knjižničarstva
Hrvatski zavod za knjižničarstvo
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
apikic@nsk.hr

Sažetak

Otvorena znanost je inicijativa i politika koja se zasniva na ideji o potrebi demokratizacije znanosti, što u osnovi znači da cjelokupnom građanstvu trebaju biti dostupni rezultati istraživanja financirani iz javnih sredstava: podatci, metodologije, recenzije i publikacije. Osim toga, osnovna ideja otvorene znanosti se proširila i na mogućnost da se zainteresirani građani uključe i u sam proces znanstvenog istraživanja, odnosno u prikupljanje istraživačkih podataka, analizama i diseminacijama informacija. Takva znanstvena aktivnost u kojoj građani dobrovoljno sudjeluju u sklopu znanstvenih projekata kao znanstvenici

neprofesionalci naziva se *znanost za građane* (engl. *citizen science*). Na ovakav način građani su uključeni u masovno prikupljanje podataka (engl. *crowdsourcing*) na većim geografskim područjima i kroz dulje vrijeme, što znanstvenicima omogućuje brže i jeftinije prikupljanje podataka u odnosu na skuplje, tradicionalne metode. Polazne postavke koje su temelj zajedničke suradnje inicijativa znanosti za građane i knjižnica su demokratizacija pristupa informacijama, povećanje znanja stanovništva, stvaranje kreativnog i participativnog okruženja za građane te u konačnici povezivanje znanstvenika i društva općenito.

Najbrojnije zajednice znanosti za građane se okupljaju na projektima oko platforme Zooniverse, većinom britanskog saveza Citizen Science Alliance, i iNaturalist, većinom američkog saveza Citizen Science Association. U najvećoj mjeri projekti znanosti za građane se odvijaju unutar STEM znanstvenog područja i to najviše na ekološkim projektima praćenja svjetlosnog, zračnog i vodnog onečišćenja i zagađenja, pronalaženja rijetkih i/ili invazivnih organizama, praćenja brojčanog stanja vrsta životinja, biljaka i kukaca, na astronomskim istraživanjima neba, planeta i mjeseca i sl. Projekti poput Galaxy Zoo u astronomiji, iNaturalist u biologiji, Mosquito Alert u ekologiji samo su neki od projekata znanosti za građane. Da je znanost za građane prepoznata kao važna tema i za Europsku uniju, potvrđuju takvi projekti Europske komisije: Citclops/EyeOnWater, Socientize i MICS Measuring Impact of Citizen Science.

Narodne knjižnice, i to prvenstveno one američke, uključene su u promidžbu i posredovanje znanstvenih aktivnosti volontera građana obilježavanjem Dana znanosti za građane u prvoj polovici travnja svake godine, pozivanjem stručnjaka koji promiču znanost za građane, pozivanjem stručnjaka koji provode istraživačke projekte na kojima

je potrebna pomoć građanstva za prikupljanje i analizu podataka, posudbom opreme i uređaja za mjerenje ili praćenje stanja okoliša, edukacijom građana o procesu znanstvenog istraživanja i korištenju alata i opreme i sl. U ovom trenutku u SAD-u se provodi projekt *Libraries as Community Hubs for Citizen Science* u kojem sudjeluje šest narodnih knjižnica.

Ključne riječi: citizen science, znanost za građane, znanstvena istraživanja, masovno prikupljanje podataka, volontiranje u znanosti, znanstvenici neprofesionalci, otvorena znanost

Citizen science: how can public libraries participate?

Aleksandra Pikić

Library and Librarianship Development Center

Croatian Institute for Librarianship

National and University Library in Zagreb

apikic@nsk.hr

Summary

Open science is an initiative and a policy based on the idea of the need for democratization of science. Essentially, it means that the results, data, methodologies, reviews, and publications from publicly funded scientific researches should be available to all citizens. In addition, the basic idea of open science has also included the possibility of interested citizens' engagement in the process of scientific research, i.e. in collecting research data, analysis, and dissemination of information. Such a scientific activity in which citizens voluntarily participate in

scientific projects as nonprofessional scientists is called citizen science. In this way, citizens are involved in crowdsourcing on larger geographic areas and for a longer period of time, allowing scientists faster and cheaper data collection compared to more expensive, traditional methods. Common starting points for the joint collaboration between scientific community, citizen science community, and library initiatives are democratization of access to information, increased knowledge of the population, foundation of a creative and participative environment for citizens and ultimately, connection of scientists and society in general.

Largest citizen science communities are gathering on projects around the platforms: *Zooniverse* (produced by dominantly British organization Citizen Science Alliance), and *iNaturalist* (created by dominantly American organization Citizen Science Association). Largely, citizen science projects take place within the Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM) scientific area, particularly on ecological projects for monitoring light, air, and water pollutions, finding rare and/or invasive organisms, tracking the number of species of animals, plants and insects, further on astronomical researches of sky, planets and moons, etc. Projects such as *Galaxy Zoo* in Astronomy, *iNaturalist* in Biology, *Mosquito Alert* in Ecology are just some of the citizen science projects. Citizen Science is also recognized as an important topic for the European Union through funding of the European Commission projects: *Citclops / EyeOnWater*, *Socientize* and *MICS Measuring Impact of Citizen Science*.

Public libraries, primarily those from the US, are involved in promoting and mediating the scientific activities of volunteers through various activities. Organizing events in celebration of Citizen Science Day,

inviting experts promoting Citizen Science and presenting their research projects, lending equipment and measuring devices for monitoring environmental conditions, educating citizens about the process of scientific research, and using tools and equipment, etc. At this moment, the *Citizen Science* project in which six American public libraries participate is *Libraries as Community Hubs for Citizen Science*.

Keywords: citizen science, scientific researches, crowdsourcing, volunteering in science, nonprofessional scientists, open science

Potpura Romima – utjecaj knjižnice na promjene u zajednici

Dijana Sabolović-Krajina

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

Cilj izlaganja je ukazati na potencijale knjižnica u pokretanju društvenih promjena u zajednici na primjeru programa potpore Romima, a što uključuje i nedavno dobivanje sredstava na natječaju Švicarsko-hrvatskog programa suradnje.

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica od 2000. godine sustavno i kontinuirano provodi program potpore marginaliziranoj i depriviranoj romskoj zajednici koja živi na koprivničkom području. Cilj je suzbijanje stereotipa i predrasuda te širenje međukulturalnog razumijevanja i tolerancije zasnovanih na vrijednostima koprivničke knjižnice da bude „knjižnica otvorena svima“ u omogućavanju dostupnosti izvora znanja i informiranja na različitim medijima za potrebe kulture, obrazovanja,

cjeloživotnog učenja i razonode. Program se sastoji od tematskih aktivnosti koje su integracijskog karaktera u zajedničkom okupljanju Roma i većinskog stanovništva: 1. populariziranja vrijednosti romske kulture i jezika nabavom knjižnične građe; 2. uključivanja djece i mladih u članstvo knjižnice; 3. priređivanja izložbi, kreativnih radionica i književnih susreta; 4. organiziranja informacijsko-informatičkih poduka za djecu i mlade; 5. organiziranja interdisciplinarnih stručnih skupova, tzv. okruglih stolova „Iskustva u radu s romskom djecom u dječjim vrtićima, školama i knjižnicama na koprivničkom području“.

Posebno će se istaknuti najnovija aktivnost vezana uz dobivanje sredstava za projekt prijavljen na natječaj Švicarsko-hrvatskog programa suradnje u okviru Poziva „Osnaživanje doprinosa organizacija civilnoga društva obrazovanju za održivi razvoj za unapređenje ekonomske i socijalne kohezije“. Nositelj projekta je lokalna Udruga Roma „Korak po korak“ Koprivničko-križevačke županije, a koprivnička knjižnica jedan od partnera. Cilj je poboljšanje obrazovnih šansi romskoj djece i mladima. Projekt predviđa aktivnosti u školama koje su također partneri na projektu (edukacije za odgojno-obrazovne djelatnike i radionice za roditelje i djecu kako bi se osnažilo partnerstvo roditelja i škole) i aktivnosti u koprivničkoj knjižnici pod nazivom „Uskoči u vlak za bolji svijet“. U sklopu kulturno-edukativnih aktivnosti održat će se radionice plesa, slikanja, pričanja priča, robotike i dr., a u sklopu bibliopedagoških aktivnosti zabavne edukativne šetnje po knjižnici.

Osim uvida u knjižnične aktivnosti koje podupiru Rome, prezentacija će uključiti rezultate istraživanja društvenog utjecaja knjižničkog programa podrške Romima i stavove spram Roma u zajednici, nakon toga informaciju o međunarodnim nagradama koprivničkoj knjižnici za inovativne usluge i zastupljenost ove knjižnične prakse

u međunarodnim dokumentima, koji svi zajedno vrednuju napore koprivničkih knjižničara u socijalnoj koheziji, socijalnoj inkluziji i socijalnoj integraciji Roma u knjižnicu, lokalnu zajednicu i društvo općenito.

Ključne riječi: Romi, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica – Hrvatska, Švicarsko-hrvatski program suradnje, socijalna kohezija, socijalna inkluzija, socijalna integracija

Support to the Romani people – the library impact on community changes

Dijana Sabolović-Krajina

FFran Galović Public Library in Koprivnica

dijana@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

The aim of the presentation is to point out the potentials of libraries to initiate social changes in the community on the example of the Romani support programme, as well as to inform about its recent funding from the *Swiss-Croatian Cooperation Programme*.

Since 2000, the Fran Galović Public Library in Koprivnica Croatia has been continuously implementing a programme of support to the marginalized and deprived Romani community living in its city and surroundings. The aim is to suppress stereotypes and prejudice, as well as to spread the intercultural understanding and tolerance. It is based on the value of the Koprivnica Library to be a “library open to everyone” in enabling the availability of sources of knowledge and information in different media for the needs of culture, education, lifelong learning, and

leisure time.

The Romani support programme consists of theme activities that are of integrative character in the common gathering of the Romani and non-Romani: 1. popularization of the value of the Romani culture and language through the acquisition of library materials; 2. joining children and young people into the library; 3. arranging exhibitions, creative workshops, and literary meetings; 4. organizing information and computer trainings for children and young people; 5. organizing interdisciplinary professional meetings, the so-called round tables Experiences in working with Romani children in kindergartens, schools and libraries in Koprivnica.

Special emphasis will be put on the latest achievement in creating the project funded by the *Swiss-Croatian Cooperation Programme* under the *Call for Empowering Civil Society Organizations for Sustainable Development Education to Enhance Economic and Social Cohesion*. The project holder is the local Romani Association Step by Step of Koprivnica-Križevci County and the Library is one of the partners. The aim is to improve educational opportunities of the Romani children and young people.

The activities take place at the project partner schools (trainings for teachers, as well as workshops for parents and children in order to strengthen partnership between parents and schools) and activities at the Koprivnica Library titled Jump into a train for a better world. The cultural-educational activities in the library will be dance, painting, story-telling, robotics, and other workshops, while bibliopedagogical activities will consist of a fun educational walk through the library.

Beside insight into activities that support the Romani people, the presentation will include the results of the research of the library's

social impact on attitudes towards the Romani support program in the community. Afterwards, information about international awards to the Koprivnica Library for this innovative public library service will be presented, as well as insight into international documents that include it. They evaluate the efforts of the Koprivnica librarians in support to social cohesion, social inclusion and social integration of the Romani in the library, the local community and society in general.

Keywords: Romani, Fran Galović Public Library in Koprivnica - Croatia, Swiss-Croatian Cooperation Programme, social cohesion, social inclusion, social integration

Iz perspektive roditelja: čitanje od najranije dobi i uloga knjižnice u poticanju čitanja

Ida Gašpar

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
ida@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

Brojna istraživanja pokazala su da poticajna okolina i čitanje od najranije dobi utječu na razvoj govora i kreativno izražavanje djeteta, a dokazan je i izravni učinak glasnog čitanja kod djece predškolske dobi na moždane procese u lijevoj hemisferi, koja je zaslužna za razumijevanje teksta i kreiranje mentalnih slika (2015. Hutton i ostali). Usprkos svim dokazima i inicijativama, svijest o važnosti ranog čitanja je i dalje vrlo niska i u svakodnevnom radu susrećemo se sa stereotipima o čitanju djeci najranije dobi (0 do 36 mjeseci), prvim slikovnicama, odlascima u knjižnicu i u druge kulturne ustanove.

Upravo knjižnice, u okviru nacionalnih kampanja i vlastitih programa, kontinuirano, aktivno i uspješno zagovaraju razvoj rane pismenosti i vješto se suočavaju s predrasudama da djeca najranije dobi nisu dio poslanja knjižnice u zajednici. Takve nacionalno i međunarodno priznate programe provodi i Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica. Dobar odaziv na programe je kontinuiran i dojmovi su pozitivni, ali su nužni i daljnji naponi u osvještavanju zajednice i kreiranju kulture čitanja. Kakva je točno percepcija roditelja o važnosti čitanja i ulozi knjižnice bit će predstavljeno u ovom izlaganju, temeljenom na istraživanju. Cilj je istraživanja bio dobiti povratnu informaciju o navikama čitanja u obitelji kao i o informiranosti o knjižničnim programima namijenjenima djeci najranije dobi. Neke od postavljenih hipoteza su da su roditelji informirani o važnosti čitanja, ali i dalje ne čitaju svakodnevno djeci te ih nisu učlanili u najbližu narodnu knjižnicu ili bibliobus. Istraživanje će biti provedeno na uzorku koji čini više od 200 roditelja djece najranije dobi koji polaze jasličke skupine (1 – 4 godine) u dječjim vrtićima na području Koprivnice i okolice – Koprivničkom Ivancu, Goli, Sigecu i Drnju. Ispitanici će dobiti upitnike u tiskanom obliku, ispuniti ih prije kraja pedagoške godine te će nakon toga biti obavljena analiza rezultata, a oni predstavljeni u tiskanom i digitalnom obliku.

Ključne riječi: rana pismenost, poticanje čitanja, knjižnični programi, čitanje u obitelji

From a parent's perspective: reading from the earliest age and the library's role in reading encouragement

Ida Gašpar

Fran Galović Public Library in Koprivnica

ida@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

Numerous studies have shown that the stimulating environment and reading from the earliest age affects speech development and creative expression. In recent years there were also studies about the effect of reading aloud on brain processes in the left hemisphere, which is in charge for understanding the text and creating images (2015 Hutton et al.). Despite all the evidence and initiatives, awareness of the importance of early reading is still very low. In everyday work we encounter stereotypes concerning reading to children from birth, the first picture books, visiting the library and other cultural institutions. It is the libraries that, within national campaigns and their own programmes, continually, actively, and successfully advocate early literacy programmes and are skilled in dealing with prejudices that the youngest are not part of a library's mission in the community. Such nationally and internationally recognized programmes are implemented by the Fran Galović Public Library in Koprivnica. We are continuously receiving positive feedback and impressions to the programmes. However, further efforts are needed in raising the community's awareness and creating an early reading culture. Parent's perception of the importance of reading and the role of the library will be presented in this research-based presentation. The aim of the research was to receive feedback about the habits of family reading and to find out to

what extent families are informed about the library programmes for children of the earliest age. Some of the hypotheses are that the parents are informed about the importance of reading, but still do not read to children on a daily basis and have not joined them to the nearest public or mobile library. The research was conducted on a sample of over 200 parents of children of the earliest age (1-4 years) in kindergartens in Koprivnica and surrounding areas - Koprivnicki Ivanec, Gola, Sigetec, and Drnje. Respondents will complete printed questionnaires at the end of the year. The results will be analysed and presented in both printed and digital form.

Keywords: early literacy, reading motivation, library programmes, family reading

Dječji odjel u službi lokalne zajednice – radionice za djecu s teškoćama čitanja

Morana Peranić, Pamela Sever
Gradska knjižnica Velika Gorica
djecji@knjiznica-vg.hr

Sažetak

Dječji odjel Gradske knjižnice Velika Gorica, potaknut kampanjom „I ja želim čitati“ te službenim podacima prema kojima danas u Hrvatskoj oko 10 posto stanovništva ima dijagnosticiranu disleksiju, proveo je anketu u velikogoričkim osnovnim školama s ciljem dobivanja podataka o djeci s teškoćama čitanja u Velikoj Gorici. Istraživanje je provedeno u svibnju i lipnju 2017. godine i u njemu su sudjelovale tri osnovne škole s 1603 učenika. Rezultati istraživanja su pokazali da od ispitanih

učenika njih 0,3 posto ima dijagnosticiranu disleksiju, a 5 posto učenika neke druge teškoće čitanja. Također, dobiveni su mnogi drugi podaci o teškoćama ovih učenika s kojima se susreću tijekom svojeg školovanja.

Potaknut rezultatima istraživanja, Dječji odjel Gradske knjižnice Velika Gorica odlučio je pomoći djeci s navedenim teškoćama organiziranjem stručnih radionica. Uz pomoć Volonterskog centra dobivena su sredstva za kupnju materijala potrebnog za održavanje radionica te su angažirane magistre i studentice logopedije koje su ih volonterski vodile. U prvom ciklusu od 8 radionica sudjelovalo je dvadeset i četvero djece s kojima su voditeljice prošle sve faze potrebne za savladavanje čitanja – od pripremnih vježbi do samostalnog čitanja tekstova. Prvi ciklus radionica održan je 2018. godine.

Vrednovanje nakon završenog ciklusa je pokazalo značajno poboljšanje čitanja kod djece te smanjenje ostalih smetnji vezanih uz čitanje. Zahvaljujući ovako pozitivnim rezultatima, Grad Velika Gorica je prepoznao vrijednost radionica te je financirao održavanje drugog ciklusa radionica. Projekt pomoći djeci s teškoćama čitanja u Gradskoj knjižnici Velika Gorica se provodi i dalje te je značajna pomoć učenicima grada Velike Gorice kao i pokazatelj kako narodne knjižnice mogu biti u službi lokalne zajednice.

Ključne riječi: kampanja „Čitaj mi“, disleksija, teškoće čitanja, lokalna zajednica

City Library of Velika Gorica, Children's Department in the service of local community - workshops for children with reading difficulties

Morana Peranić, Pamela Sever
City Library of Velika Gorica
djecji@knjiznica-vg.hr

Summary

Children's Department of the City Library of Velika Gorica was encouraged by the *National Campaign for People with Dyslexia and Reading Difficulties "I Want to Read, Too!"* and by the official data that today in Croatia there is about 10 percent of the population diagnosed with dyslexia, to conduct a survey in elementary schools in Velika Gorica with the aim of obtaining data on children with reading difficulties in Velika Gorica. The research was conducted in May and June 2017 and it involved three elementary schools with 1,603 students. The results of the research show that 0.3% of students were diagnosed with dyslexia and 5% of students had some other reading difficulties. Also, many other data have been obtained regarding difficulties that these students encountered during their education.

Encouraged by research results, Children's Department of the City Library of Velika Gorica decided to help children with these difficulties by organizing professional workshops. With the help of the Volunteer Centre, funds were acquired for the purchase of required materials for the workshops. Furthermore, speech therapists were volunteering in the workshops. In the first cycle of 8 workshops, twenty-four children participated. The workshop co-ordinators and the children went over all the phases necessary for mastering reading - from preparatory

exercises to independent reading of texts. The first cycle of workshops was held in 2018.

Evaluation after the end of the cycle has shown a significant improvement in reading of children and reduction of other reading disorders. Thanks to such positive results, the City of Velika Gorica recognized the value of the workshops and financed an additional workshop cycle. The project of helping children with reading difficulties in the City of Velika Gorica is still in progress and continues to make significant impact. It is an indication that public libraries can be in the service of the local community.

Keywords: *Read to Me* campaign, dyslexia, reading difficulties, local community

Kako narodne knjižnice stvaraju društveni kapital? Studija slučaja narodnih knjižnica Karlovačke županije

Miroslav Katić
Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac
miroslav@gkka.hr

Sažetak

Činjenica da javne knjižnice imaju važnu funkciju u zajednici svojom tradicionalnom ulogom pružanja slobodnog pristupa informacijama postala je uvriježena. Mnoge izjave o misiji knjižnica uključuju izraze kao što su „izgradnja jakih zajednica“ ili „doprinos dobrobiti zajednica“ među njihovim glavnim ciljevima.

Zemlje zapadne demokracije, uključujući i Hrvatsku, suočene su s

trendovima rastuće izolacije, što pokazuju i brojna istraživanja. S tim trendom uloga knjižnice postaje sve važnija. Mnogi se okreću knjižnici ne samo kako bi dobili pomoć od knjižničnog osoblja (primjerice pri pisanju životopisa ili molbe za posao) nego i da bi se povezali s drugim ljudima. Te interakcije koje se svakodnevno događaju između korisnika i osoblja knjižnice, ali i korisnika međusobno, pridonose osjećaju individualne dobrobiti te mogu biti važan izvor društvenog kapitala koji ima pozitivne učinke i za pojedince, i za zajednice.

Središnja ideja društvenog kapitala bi se mogla svesti u par riječi: društveni odnosi su bitni. Konceptom društvenog kapitala želi se izraziti ideja da postoje karakteristike zajednice koje proizlaze iz kvalitete odnosa među ljudima.

Dosadašnja istraživanja (Putnam 2000., Norris 2003. i dr.) pokazuju da više razine društvenog kapitala u zajednici imaju pozitivan učinak u mnogim područjima društvenog življenja – društveni kapital omogućava građanima da lakše rješavaju svoje kolektivne probleme, olakšava poslovne transakcije, društvenim angažiranjem postajemo tolerantniji, manje cinični i više empatični prema nevoljama drugih, čime se poboljšava i kvaliteta građanskih i demokratskih institucija, pomaže u povećavanju i ubrzanju toka informacija, što u konačnici pospješuje edukacijsku i ekonomsku performansu te poboljšava naše zdravlje i sreću kroz psihološke i biološke procese za koje su nužni ljudski kontakti.

Cilj ovog rada je kroz pregled literature dati uvid u to kako knjižnice pridonose stvaranju društvenog kapitala. Isto tako želja je ispitati koliko narodne knjižnice u Karlovačkoj županiji doprinose izgradnji društvenog kapitala. Društveni kapital bit će operacionaliziran kroz jednu svoju dimenziju – povjerenje u druge ljude. Istraživanje će biti provedeno na

korisnicima i nekorisnicima knjižnica. Rezultati će se nastojati staviti u komparativni okvir ostalih istraživanja.

Ključne riječi: društveni kapital, javne knjižnice, društvena uloga

How do public libraries create social capital? A case study of public libraries in Karlovac County

Miroslav Katić

Ivan Goran Kovačić City Library in Karlovac

miroslav@gkka.hr

Summary

It has become an overwhelming fact that public libraries have an important function in the community with their traditional role of providing free access to information. Many statements about the mission of libraries include phrases such as “building strong communities” or “contributing to community wellbeing” among their main goals.

Western democracies, including Croatia, are faced with growing isolation trends, as evidenced by numerous surveys. With this trend, the library’s role is becoming increasingly important. Many reach out to the library not only to get help from the library staff (for example, help writing a resume or a job application...), but also to connect with other people. These interactions that occur daily between patrons and staff, but also among patrons themselves, contribute to the individuals’ wellbeing and can be an important source of social capital which has positive effects for both individuals and communities.

The central idea of social capital could be reduced to a few words: social relations are important. The concept of social capital wishes to express the idea that there are characteristics of community that arise from the quality of relations between people.

Recent research (Putnam 2000, Norris 2003, ...) shows that higher levels of social capital in the community have a positive impact in many areas of social life - social capital enables citizens to easily solve their collective problems; it helps them facilitate business transactions; social engagement becomes more tolerant, less cynical and more empathic to the troubles of others, thus improving the quality of civil and democratic institutions; it helps to increase and accelerate information flow, ultimately enhancing educational and economic performance, and ultimately improving our health and happiness through psychological and biological processes for which human contacts are necessary.

The purpose of this paper is to provide an insight into how libraries contribute to the creation of social capital. It is also a question of how many public libraries in Karlovac County contribute to building social capital. Social capital will be operationalized through one dimension of social capital - through trust in other people. The research will be conducted on library patrons and nonpatrons. The results will be put into a comparative framework of other research.

Keywords: social capital, public libraries, social role

Istraživanje percepcije kvalitete knjižničnih usluga korisnika narodnih knjižnica Koprivničko-križevačke županije

Bernarda Ferderber
Gradska knjižnica Đurđevac
gradska.knjiznica@djurdjevac.hr

Ivanka Ferenčić Martinčić
Narodna knjižnica Virje
narodna.knjiznica@virje.hr

Ljiljana Vugrinec
Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
maticna_sluzba@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

Mrežu narodnih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji čini pet knjižnica – tri gradske i dvije općinske. U Županiji djeluju i dvije bibliobusne službe, svaka s jednim bibliobusnim vozilom. Sve jedinice lokalne samouprave – tri grada i dvadeset i dvije općine – pokrivene su organiziranim knjižničnim uslugama, putem stacioniranih knjižnica ili putem stajališta pokretnih knjižnica, u čemu je ova Županija jedna od rijetkih u Hrvatskoj (ako izuzmemo Grad Zagreb, samo je još Sisačko-moslavačka županija pokrila knjižničnim uslugama sve jedinice lokalne samouprave na svom području).

Budući da je istraživanje potreba korisnika i percepcija kvalitete pruženih usluga jedan od osnovnih alata u unapređivanju djelatnosti svake organizacije, a posebice onih uslužnog tipa poput knjižnica, u

svim narodnim knjižnicama Koprivničko-križevačke županije provedeno je *online* anketiranje korisnika upravo s tim ciljem.

Kako bi narodne knjižnice u Koprivničko-križevačkoj županiji mogle realnije ocijeniti sadašnji stupanj svog razvoja i kvalitetnije planirati budući razvoj, jedinstvenim upitnikom za sve knjižnice korisnicima su postavljena pitanja o tome koliko su upoznati s uslugama koje knjižnice trenutno nude, kako ocjenjuju postojeće usluge u svojim knjižnicama, koja poboljšanja pritom smatraju potrebnima te kakve su njihove želje za dodatnim uslugama.

Analizom rezultata i stavova korisnika dobiveni su dragocjeni podatci o percepciji knjižničnih usluga i njihove kvalitete tj. podatci o tome kako korisnici gledaju na knjižnične usluge koje im knjižnice pružaju. Izlaganje će prikazati rezultate dobivene istraživanjem te zaključke koji su iz toga proizašli, kao i moguće smjernice za daljnji rad knjižnica u Županiji kako bi njihove usluge bile još kvalitetnije i još primjerenije stvarnim potrebama korisnika.

Ključne riječi: narodne knjižnice, bibliobusi, Koprivničko-križevačka županija, knjižnične usluge, korisnici

Perception of the library services' quality in public libraries of Koprivnica-Križevci County

Bernarda Ferderber
City Library of Đurđevac
gradska.knjiznica@djurdevac.hr

Ivanka Ferenčić Martinčić
Public Library of Virje
narodna.knjiznica@virje.hr

Ljiljana Vugrinec
Fran Galović Public Library in Koprivnica
maticna_sluzba@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

The public library network in Koprivnica-Križevci County consists of five libraries - three in the cities and the two in the municipalities. There are also two mobile library services in the County, each equipped with a bus. All local government units, 3 cities and 22 municipalities, are covered by organized library services, either through stationary libraries or mobile library services.

Since the research of users' needs and the perception of the quality of services provided is one of the basic tools for improving the activities of every organization, especially those of service type such as libraries, in all the public libraries of Koprivnica-Križevci County, a user survey was carried out with this aim.

In order for the public libraries in Koprivnica-Križevci County to evaluate the current level of development more effectively and better plan for

future development, a unique questionnaire for all the libraries has been created. We wanted to find out how much the users are familiar with current library services, how they evaluate existing services, which improvements they consider necessary, and what additional services they would like to be provided with.

By analysing the results and users' attitudes, valuable information has been obtained about the perception of library services and their quality, i.e. how users view library services. Since the same research has been conducted in all five public libraries and in both mobile libraries, it is also possible to compare the results obtained by libraries.

The presentation will show the results obtained through the research and conclusions that emerged from it, as well as possible guidelines for further library work in the County to make public library services of even better quality and more appropriate to the actual users' needs.

Keywords: public libraries, mobile libraries, Koprivnica-Križevci County, library services, library users

Istraživanje zadovoljstva korisnika narodnih knjižnica

Virovitičko-podravske županije

Silvija Perić, Mirjana Kotromanović

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

silvija@knjiznicavirovitica.hr, mkotromanovi@yahoo.com

Sažetak

Prema Standardima za narodne knjižnice, čl. 52 (Narodne novine 58/99), *Narodna knjižnica je dužna statistički pratiti posudbu knjižnične*

i korištenje svojih usluga, tražiti povrat informacija od korisnika, redovito provoditi istraživanja potreba stanovnika područja na kojem djeluje, kao i razinu kvalitete svojih usluga. Budući da je od uspostave Matične službe Virovitičko-podravske županije proteklo deset godina, Matična služba odlučila je provesti istraživanje među svojim korisnicima starijima od osamnaest godina. Izlaganjem će se prikazati istraživanje koje je provedeno anketnim *online* upitnikom među korisnicima četiri narodne knjižnice Virovitičko-podravske županije (Virovitica, Pitomača, Orahovica, Slatina) u svrhu poboljšanja knjižničnih usluga. Anketno istraživanje od velikog je značaja za lokalnu zajednicu, čijim rezultatima potvrđujemo da su knjižnice multifunkcionalne ustanove koje svojim korisnicima nude raznovrsne sadržaje te postaju treći prostori, odnosno središta učenja, znanja i zabave, naročito u manjim sredinama.

Ključne riječi: narodne knjižnice Virovitičko-podravske županije, zadovoljstvo korisnika, vrednovanje, istraživanje

Research in terms of content among the users of public libraries

Virovitica-Podravina County

Silvija Perić, Mirjana Kotromanović

Public Library of Virovitica

silvija@knjiznicavirovitica.hr, mkotromanovi@yahoo.com

Summary

According to the Standards for National Libraries, Article 52 (Official Gazette 58/99), the National Library is obliged to monitor statutory lending of library books and use of its services, request information

from users, regularly conduct research on the needs of the inhabitants of the area in which it operates, as well as the quality level of their services. As ten years have passed since the establishment of the Development Department of the Virovitica-Podravina County, the Department has decided to conduct a research among users over 18 years of age. The research will show a survey conducted by an online questionnaire among users of the four public libraries in Virovitica-Podravina County (Virovitica, Pitomača, Orahovica, Slatina) in order to improve library services. Survey research is of great importance to the local community and the results confirm that libraries are multifunctional institutions that offer their users various content and become the third areas – centers of learning, knowledge and entertainment, especially in smaller environments.

Keywords: public libraries of the Virovitica-Podravina County, customer satisfaction, evaluation, research

Narodne knjižnice Dubrovačko-neretvanske županije iz perspektive Matične službe: ususret novom Pravilniku o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH

Marica Šapro-Ficović
Dubrovačke knjižnice, Dubrovnik
msapro@dkd.hr

Sažetak

Rješenjem o utvrđivanju mreže matičnih narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj 1995. godine, uspostavljene su županijske matične službe za narodne knjižnice radi sustavnog praćenja rada i razvoja narodnih i

školskih knjižnica u svim županijama. Svrha ovog rada je istražiti rad Matične službe u području rada s narodnim knjižnicama u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U županijskoj mreži se nalazi 9 narodnih knjižnica od kojih jedna, matična Narodna knjižnica Grad, ima 6 ogranaka. Ciljevi su: 1. analizirati rad županijskih narodnih knjižnica u petogodišnjem razdoblju (2014. – 2019.); 2. pokazati rezultate, posebno označiti pozitivne i negativne pokazatelje; 3. opisati ostale oblike djelovanja matične službe u području rada s narodnim knjižnicama; 4. utvrditi probleme za razvoj matične djelatnosti i izgradnju mreže narodnih knjižnica. Knjižnice djeluju u društvu koje se mijenja. Nakon što su u priličnoj mjeri svladale tehnološko-informacijske izazove, pred njima su sad drugi izazovi i promjene, osobito oni demografske, ekonomske, ekološke prirode. Temeljem rezultata donijet će se prijedlozi za izradu novih podzakonskih dokumenata, poglavito novog Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: matična služba, narodne knjižnice, Dubrovačko-neretvanska županija

Change or redefinition of the role of central county public libraries: toward the new *Guidelines for Central County Libraries*

Marica Šapro-Ficović
Dubrovačke knjižnice, Dubrovnik
msapro@dkd.hr

Summary

Republic of Croatia passed an *Act on Establishing the Network of Public Libraries* in 1995 that, among others, established central county library network to systematically report on the work of public and school libraries in all Croatian counties. The purpose of this paper is to research the work of central county public library in the Dubrovnik-Neretva County. It consists of 9 libraries, one of which is Dubrovnik City Library with its 6 branches. Goals of the paper are: 1) to analyse the work of central county public libraries over a five-year period (2014-2018); 2) to present the results, including both positive and negative indicators; 3) to describe other forms of activities of central county public libraries; 4) to determine problems for further development of central county public libraries and for construction of a public libraries network. Libraries are operating in ever-changing society. After reaching considerable success in technological-informational area, libraries are facing other challenges and changes, particularly those that are related to demographic, economic, and ecological changes. On the bases of this paper, suggestions will be made for new bylaws, especially for the *Guidelines for Central County Libraries in Croatia*.

Keywords: central county library, public libraries, Dubrovnik-Neretva County

Suradnja ustanove i Osnivača pri izradi novog Statuta Gradske knjižnice Zadar

Doroteja Kamber-Kontić
Gradska knjižnica Zadar
doroteja@gkzd.hr

Sažetak

Novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19) na snazi je od 28. veljače 2019. godine. Stupanjem na snagu novog Zakona, jedna od obaveza stavljenih pred sve knjižnice jest donošenje novog statuta kao jednog od općih akata ustanove. Kako propisi nalažu, novi dokument mora pratiti odredbe koje nalaže Zakon te biti s njima usklađen. Nakon izrade dostavlja se predstavničkom tijelu Osnivača koji dostavlja suglasnost, a stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Knjižnice.

Gradska knjižnica Zadar odmah je po donošenju Zakona o knjižnicama krenula u izradu novog dokumenta – „Statuta Gradske knjižnice Zadar“. Suradnja s osnivačem temelj je i polazišna točka svake ustanove prilikom iznošenja ovakvih i sličnih vrsta zadaća i obaveza. Osnivač Gradske knjižnice Zadar jest Grad Zadar. Valjana i uspješna suradnja u interesu je i Osnivača, i Knjižnice te na tome počiva planiranje i provođenje planova i programa rada Knjižnice kao ustanove u kulturi. Pored toga, temeljni dokumenti, među kojima je i akt ustanove, diktiraju vanjsku i unutarnju politiku poslovanja pojedine ustanove.

Vodeći se tom mišlju, Gradska knjižnica Zadar obratila se Gradu Zadru za pomoć i podršku pri izradi dokumenta. Konstruktivna suradnja, tečna komunikacija i razumijevanje između Osnivača i Knjižnice rezultiralo je donošenjem traženog dokumenta u zakonskom roku. Novi

Statut Gradske knjižnice Zadar Gradsko vijeće Grada Zadra potvrdilo je 3. travnja 2019., a stupio je na snagu 18. travnja 2019. godine. Temeljem iskustva Gradske knjižnice Zadar, ovaj rad pratit će pripremu i postupak izrade dokumenta statuta.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Zadar, izrada Statuta, suradnja s osnivačem

Cooperation between the Institution and the Founder in drafting the new Statute of the City Library of Zadar

Doroteja Kamber-Kontić
City Library of Zadar
doroteja@gkzd.hr

Summary

The new Law on Libraries and Library Activities (Official Gazette 17/19) is in force since February 28, 2019. With the entry into force of the new Act, one of the obligations of all libraries is to adopt a new statute as one of the general acts of the institution. According to the regulations, the new document must be aligned with the provisions of the Act. After development, it is submitted for consent to the representative body of the Founder. It will come into force on the eighth day after its publication on the bulletin board of the library.

As soon as the Law on Libraries was adopted, the City Library of Zadar began drafting a new document - the Statute of the City Library of Zadar. Cooperation with the founder is the foundation and starting point of each institution in presenting these and similar types of tasks and obligations. The founder of the City Library of Zadar is the City of Zadar.

Good and successful cooperation is in the interest of both the founder and the library, which is the basis for planning and implementation of the plans and programs of the library's work as an institution of culture. In addition, the basic documents, including the institution's act, dictate the external and internal policies of each institution.

Following this thought, the City Library of Zadar approached the City of Zadar for assistance and support in developing the document itself. Constructive cooperation, fluent communication and understanding between the Founder and the Library resulted in the adoption of the required document within the legal deadline. The new Statute of the Public Library of Zadar was approved by the City Council of Zadar on April 3, 2019, and entered into force on April 18, 2019. Based on the experience of the City Library of Zadar, this article will accompany the preparation and procedure for drafting the document's statute.

Keywords: City Library of Zadar, statute development, cooperation with the founder

Usklađivanje pravilnika knjižnice s pravilima zaštite osobnih podataka

Anita Katulić
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
akatulic@nsk.hr

Sažetak

Knjižnica u kontekstu zaštite osobnih podataka ima ulogu voditelja obrade – ona određuje svrhe i sredstva te utvrđuje pravne temelje za svoje postupke obrade osobnih podataka. Prema Općoj uredbi o zaštiti

podataka knjižnica je kao voditelj obrade osobnih podataka dužna provoditi tehničke mjere i mjere zaštite osobnih podataka u skladu s karakterom i opsegom obrade.

Osim prikupljanja osobnih podataka korisnika prilikom učlanjenja u knjižnicu, knjižnica obrađuje i podatke posjetitelja knjižničnih događanja, podatke nastale na temelju korisničke aktivnosti poput povijesti posudbe, korištenja mrežnih stranica knjižnice, sudjelovanja u knjižničnim natječajima, pojavljivanja na videosnimkama i fotografijama itd.

Do sada su se u praksi knjižnice primarno vodile etičkim načelima struke u postupanju s osobnim podacima izvedenim iz propisa o zaštiti osobnih podataka, no stupanjem na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka one su, kao i druge kategorije voditelja, obvezne moći dokazati na koji način obrađuju osobne podatke i štite prava i slobode ispitanika. Tako, primjerice, knjižnica treba poštivati načelo transparentnosti obrade osobnih podataka prema korisniku odnosno transparentno informirati ispitanika u obliku obavijesti o privatnosti.

Jedna od važnih mjera kojom će se osigurati poštivanje načela obrade osobnih podataka, prvenstveno načela smanjenja količine podataka i transparentnosti obrade, izrada je poglavlja u pravilniku knjižnice ili čitavog pravilnika posvećenog zaštiti osobnih podataka. Izrada pravilnika imat će važnu ulogu u knjižničnom poslovanju budući da se njime pobliže uređuje odnos knjižnice prema obradi osobnih podataka, definira koje se kategorije podataka obrađuju, koje su kategorije ispitanika, koji su rokovi pohrane podataka, tko im ima pristup te koje se mjere zaštite provode i na koji način.

U izlaganju se prikazuje uloga pravilnika u knjižničnom poslovanju te analiziraju stavke na koje valja obratiti pozornost prilikom njegove

izrade. Također, na primjerima se pokazuje određivanje mogućih svrha obrade i pravnih temelja za obradu podataka.

Ključne riječi: pravilnik knjižnice, GDPR, zaštita osobnih podataka, pravni temelji, svrhe obrade

Aligning library policies with the personal data protection regulations

Anita Katulić

National and University Library in Zagreb

akatulic@nsk.hr

Summary

In the context of personal data protection, a library usually has the role of a data controller – it determines the purpose and the legal basis for the processing of personal data. According to the *General Data Protection Regulation* a library is obliged to carry out various technical and protection measures of personal data in accordance with the nature and scope of the processing.

In addition to collecting library users' personal data, the library also processes visitors' data, data generated from using library activities such as lending history, web site usage, library competitions, videos and photos, etc.

For various reasons, until the entry into force of the *General Data Protection Regulation*, libraries where in everyday practice primarily guided by the ethical principles of personal data processing in librarianship. The scope and the application of the GDPR now explicitly demand that libraries should respect the principles of data processing

such as the principle of transparency of personal data processing, i.e. informing the data subject about the nature of processing through a privacy notice.

One of the important measures to ensure compliance with the principles of personal data processing, primarily the principle data minimisation and transparency, is the creation of provisions in the library policy dedicated to protection of personal data. Creating a policy will have an important role in library activities since the policy will guide the library's relationship with the processing of personal data by defining the personal data categories, categories of data subjects, data retention schedule, authorization of access, which protection measures are taken and how they are applied etc.

This paper shows the role of the library policy in the library business and analyses the issues that need to be considered when drafting the library policy. It also gives an overview of the process to determine possible processing purpose and the legal basis for personal data processing.

Keywords: library policy, GDPR, personal data protection, legal basis, purpose of processing

Inovativna mreža narodnih knjižica – posebnosti djelovanja u okruženju

Adela Ćurlić, Tea Grašić Kvesić, Tihana Rašeta

Knjižnice grada Zagreba

adela.curlic@kgz.hr, tea.grasic.kvesic@kgz.hr, tihana.raseta@kgz.hr

Sažetak

Mreža Knjižnice Tina Ujevića i mreža Knjižnice Novi Zagreb djeluju kao kulturna središta lokalnih zajednica i doprinose razvoju kulture, obrazovanja, informiranja, cjeloživotnog učenja – pritom ne zanemarujući temeljne tradicionalne uloge i zadaće.

Dvije mreže narodnih knjižnica dio su velike matične mreže narodnih knjižnica – Knjižnica grada Zagreba i djeluju na značajnom lokalitetu.

Počevši kao mjesta na kojima se može posuditi knjižna građa, učiti, širiti znanje i informacije kroz razdoblje od svega par desetljeća, te knjižnične mreže, koje čine dvije područne knjižnice sa svojim ograncima na području Trešnjevke i Novog Zagreba, proširuju i nadograđuju svoje djelovanje.

Uvodni dio rada opisuje proširenje knjižnica u manje ili veće kulturne centre, žarišta društvenog, obrazovnog života, mjesta na kojem se, po želji korisnika, može provesti strukturirano ili nestrukturirano slobodno vrijeme. Slijedit će prikaz kreativnih primjera dobre prakse mreža knjižnica u okviru značajnijih knjižničnih akcija, od kojih se neke provode kontinuirano i sastavni su dio projekata, a ostale pripadaju dobroj praksi mreža knjižnica u okviru značajnijih knjižničnih akcija u suradnji s lokalnom zajednicom, s naglaskom na specifičnost stanovništva. Prepoznavanje narodnih knjižnica kao suradnika s ostalim ustanovama, udrugama, inicijativama na određenom lokalitetu pokazalo se kao razlog za provedbu istraživanja.

U drugom dijelu rada objavit će se rezultati istraživanja provedenog na prigodnom uzorku (korisnika) o opravdanosti polifunkcionalnosti djelovanja knjižničnih mreža. Istraživanje obuhvaća dob, spol, obrazovnu strukturu ispitanika, a u rezultatima istraživanja prikazani i analizirani dobiveni anketni podatci procjena su ispravnosti našeg djelovanja. Narodne knjižnice kao javni prostori idealne su za mjesne aktivnosti kao što su razni susreti, volontiranja te bilo koja druga vrsta uključivanja građana za zajedničko dobro.

Vrednovanje inovativne prakse narodnih knjižnica u međudjelovanju s lokalnom zajednicom, njezino mijenjanje, proširivanje zadaća u svjetlu raznih oblika posebnosti, element je u usmjeravanju daljnjeg oblikovanja rada.

Ključne riječi: mreža knjižnica, lokalna zajednica, slobodno vrijeme, transformacija, interakcija, istraživanje korisnika

Innovative public library network – specialties of activities in surroundings

Adela Ćurlić, Tea Grašić Kvesić, Tihana Rašeta

Zagreb City Libraries

adela.curlic@kgz.hr, tea.grasic.kvesic@kgz.hr, tihana.raseta@kgz.hr

Summary

Tin Ujević Library network and Novi Zagreb Library network act as cultural centres of local communities and contribute to development of culture, education, information, and lifelong learning – but not neglecting underlying traditional roles and tasks.

The two public libraries' networks are part of a larger network, Zagreb City Libraries, and operate at a vital location. These library networks began

as places of borrowing books, learning, knowledge and information dissemination. During a period of only a few decades, this library networks comprised of two regional libraries with their branches, at Trešnjevka and Novi Zagreb area, expanded and upgraded their activities.

The first part of the paper describes expansion of libraries into cultural centres, focal points of social and educational life, where patrons' wishes can be structured or unstructured. A presentation of creative examples of good practice in the network of libraries. Some of these activities are carried out continuously and are part of various projects. Other activities are part of major library activities, in cooperation with local community, with an emphasis on specific needs of citizens. Recognition of public libraries as partners with other institutions, associations, initiatives at particular locations is a reason for this research. The second part of this paper will present the results of this research carried out on a random sample about the justification of the multifunctionality of library network operations. The research covers age, gender, and educational level of respondents. The research results are an estimate of legitimacy of our activities. Public libraries as public spaces are ideal for local activities such as various meetings, volunteering, and any other kind of citizen involvement for common good.

Evaluation of the innovative practices of public libraries in their interaction with local community, modification and expansion of their activities in context of its distinctions are setting direction for further activities of public libraries.

Keywords: library network, local community, spare time, transformation, interaction, patrons' research

iBiblos platforma – izazovi posudbe e-knjiga u narodnim knjižnicama Istarske županije

Nadia Bužleta
Gradska knjižnica i čitaonica Pula
nadia.buzleta@gkc-pula.hr

Martinčić Ivana
Gradska knjižnica Umag
knjiznica@gku-bcu.hr

Sažetak

Osnovna zadaća narodne knjižnice je pružanje usluga i osiguravanje građe na različitim medijima i na taj način zadovoljavanje obrazovnih i informacijskih potreba korisnika, potreba za osobnim razvojem te onih vezanih za slobodno vrijeme i razonodu. Posljednjih desetak godina u ispunjavanju svoje zadaće knjižnice su se suočile sa sve većim širenjem i komercijalizacijom pisanih sadržaja u digitalnom obliku i načinom kako takve sadržaje učiniti pristupačnim i dostupnim svojim korisnicima. IFLA-ine smjernice o e-posudbi polaze od pretpostavke da odredbe i uvjeti kupnje e-knjiga moraju garantirati knjižnicama ispunjenje njihove osnovne zadaće i financijska korist izdavača i autora djela neće biti ugrožena.

Iscrpljenje prava na distribuciju koje proizlazi iz WCT-a (WIPO Copyright Treaty – Sporazum o autorskim pravima Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo) pravni je temelj kojim se knjižnicama omogućava posudba knjiga korisnicima. Iscrpljenje prava distribucije ne odnosi se na e-knjige. Kako bi knjižnice omogućile korisnicima pristup e-knjigama, ugovaraju s nakladnicima specifične ugovore o licenciranju

kojima se nude dovoljne garancije izdavačima i autorima, tj. dostupnost njihovih djela korisnicima ne oslabljuje njihov poslovni model, a izvršava se zadaća knjižnice.

Statistike govore u prilog sve većem interesu korisnika za e-knjigom, o čemu svjedoče pozitivni trendovi ponude e-knjiga u narodnim knjižnicama u SAD-u (2015. godine 94% svih narodnih knjižnica u SAD-u nudi uslugu e-posudbe) dok je uvođenje e-knjige u Europi sporije.

Slovenska izdavačka kuća Beletrina 2013. osnovala je Biblos, prvu slovensku e-knjižnicu i e-knjižaru koja je omogućila članovima knjižnica koje su pristupile projektu posudbu i kupnju e-knjiga. Vođene slovenskim primjerom, sve narodne knjižnice Istarske županije surađuju u zajedničkom projektu iBiblos (nositelj i administrator je Biblos). Istarske narodne knjižnice od studenog 2018. putem digitalne platforme iBiblos svojim korisnicima nude posudbu e-knjiga na hrvatskom jeziku. iBiblos nudi bazu recentnih naslova e-knjiga hrvatskih nakladnika koje se mogu pretraživati, pregledavati (pretpregled 1. poglavlja knjige) i posuditi u skladu s pravilima knjižnice. Posudba je moguća putem uređaja koji podupiru Adobe ID aktivaciju, poput Apple iOS, mobilnih i Android uređaja, osobnih računala i e-čitača. Korišteni format je EPUB s primjenom DRM zaštite kojim se e-knjige štite od neovlaštenog kopiranja, ispisivanja i distribucije i ograničava se preuzimanje i čitanje na najviše pet različitih uređaja s trajanjem posudbe od 21 dan. Statistički podatci prikupljeni nakon 6 mjeseci korištenja (297 e-knjiga posuđenih u 2018., 406 posuđenih u prva 3 mjeseca 2019.) dokaz su potrebe za takvom uslugom i odlika suvremene narodne knjižnice koja zadovoljava sve potrebe svojih korisnika.

Ključne riječi: narodna knjižnica, posudba e-knjiga, upravljanje digitalnim pravima (DRM), digitalna platforma za posudbu e-knjiga

iBiblos platform – e-lending challenges in Istrian County's public libraries

Nadia Bužleta
Public library of Pula
nadia.buzleta@gkc-pula.hr

Martinčić Ivana
Public library of Umag
knjiznica@gku-bcu.hr

Summary

The primary objective of a public library is to provide resources and services in a variety of media to meet the needs of its patrons for education, information and personal development including recreation and leisure.

In the last decade, libraries are facing expansion and commercial exploitation of digital versions of text-based works, as well as with providing access and availability of such materials to their patrons.

The IFLA *Principles for Library eLending* is based on the assumption that the terms and conditions for the library acquisition of e-books must allow libraries to fulfil their mission, meanwhile not jeopardizing the publisher's and author's financial viability.

Exhaustion of distribution rights, derived from the *WIPO Copyright Treaty* (WCT), is the basic legal concept for circulation of library books. The concept of exhaustion does not apply to e-books. To enable e-lending, libraries and publishers agree to special licensing agreement which provides sufficient reassurance to publishers and authors that library availability of their work doesn't undermine their business model, while

permitting the library to continue its core functions.

The statistics reflect the patrons' interest toward e-books in the US public libraries (in 2015, 94 % of US public libraries offered e-books). Meanwhile, Europe was slower to embrace.

Biblos is the first Slovenian e-library and e-bookshop (established in 2013 by Beletrina Publishing Institute) where patrons that joined the project can borrow or purchase e-books.

Lead by Slovenian example, all the Istrian County's public libraries collaborate in the collective project *iBiblos* (carried out and administrated by Biblos). Since November 2018, Istrian public libraries provide their patrons with e-books in Croatian through the *iBiblos* digital platform.

Recent e-books published by Croatian publishers offered by *iBiblos*, can be searched, previewed (one-chapter preview), and borrowed, following the library's rules.

Borrowing is possible through devices supporting the Adobe ID authorization, like Apple iOS, mobile and Android devices, personal computer, and e-readers. The used format is ePub with DRM protection, which protects e-books from unauthorised copying, printing, and distribution, limiting download to a maximum of five different devices for 21 days. The statistics referring to the first 6 months of use (297 e-books borrowed in 2018, 406 borrowed in the first trimester of 2019) prove the need for this type of service. They are also characteristic for contemporary public library, which meets all their patrons' demands..

Keywords: public library, e-lending, distribution rights management (DRM), e-lending digital platform

Projekt *e-knjiga* u Knjižnicama grada Zagreba

Višnja Cej, Kluk Giunio, Jasmina Kenda, Marija Pipp

Knjižnice grada Zagreba

visnja.cej@kgz.hr, kluk.giunio@kgz.hr, jasmina.kenda@kgz.hr, marija.pipp@kgz.hr

Sažetak

Elektronička knjiga stvarnost je koja se u Knjižnicama grada Zagreba, koje su uvijek pratile i prihvaćale tehnološki razvoj na polju medija za objavljivanje sadržaja, više nije mogla ignorirati. Neka istraživanja pokazuju da čitatelji koji čitaju putem e-čitača, pametnih telefona, tableta ili standardnih odnosno prijenosnih računala čitaju više od onih koji čitaju isključivo tiskanu građu, a što je u skladu s ranijim istraživanjima čitateljskih navika. Brojni su primjeri i u narodnim knjižnicama u svijetu koji govore u prilog porasta interesa za e-knjigu, pa tako bilježimo i povećanje upita članova Knjižnica grada Zagreba.

Projektom *e-knjige* Knjižnice grada Zagreba prate trendove suvremenog knjižničarstva, ali i nastavljaju s ostvarivanjem temeljnih ciljeva hrvatskih narodnih knjižnica propisanih Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Standardima za narodne knjižnice, kao i relevantnim međunarodnim dokumentima: nesmetanom pristupu svim vrstama znanja i obavijesti, premošćivanju digitalnog i socijalnog jaza kroz načelo jednakosti pristupa svima, uvrštavanju u građu svih odgovarajućih vrsta nositelja obavijesti i suvremene tehnologije i ostalom. Posebno treba istaknuti i Nacionalnu strategiju za poticanje čitanja čiji akcijski plan provedbe uključuje dostupnost i vidljivost e-knjiga kao i razvoj knjižnične infrastrukture za posudbu e-knjige.

Cilj projekta *e-knjiga* u Knjižnicama grada Zagreba je izgraditi

suvremenu platformu za posudbu e-knjige povezanu s knjižničnim programom nužnim za upravljanje digitalnim sadržajem u epub formatu.

Radna grupa sastavljena od stručnih djelatnika Knjižnica grada Zagreba osmislila je i kreirala cijeli proces implementacije modula za nabavu e-knjige, izrade smjernica za izgradnju e-zbirke (selekcija, nabava i stručna obrada građe), izrade odgovarajućeg korisničkog sučelja za posudbu i čitanje e-knjige na raznim elektroničkim uređajima kao i informacijske i marketinške aktivnosti vezane za promociju e-knjige.

Ovo izlaganje prikazat će put e-knjige u Knjižnicama grada Zagreba od njezine nabave do korisničke posudbe.

Ključne riječi: Knjižnice grada Zagreba – projekt e-knjige

The e-book project in Zagreb City Libraries

Višnja Cej, Kluk Giunio, Jasmina Kenda, Marija Pipp

Zagreb City Libraries

visnja.cej@kgz.hr, kluk.giunio@kgz.hr, jasmina.kenda@kgz.hr, marija.pipp@kgz.hr

Summary

Zagreb City Libraries always followed and accepted technological development of media for publishing content. Therefore, the e-book which became reality can no longer be ignored. Some researches show that people with e-readers, smartphones, tablets, or their standard/laptop computers are reading more than readers who read only printed materials, which is in line with earlier data from the readers' habits. Among the numerous examples of public libraries worldwide which

show the growing interest in e-book, we in Zagreb City Libraries are also recording an increase in the demand from our users.

Beside following trends of the modern libraries, the e-book project in Zagreb City Libraries wishes to pursue the fundamental goals of Croatian public libraries. These goals are set by the *Library Act, Public Library Standards*, and relevant international documents: free access to all types of knowledge and information, bridging digital and social gap through the principle of equality of access to all, inclusion of all appropriate types of information bearers and modern technology etc. Also, it is especially important to emphasize the *National Strategy for Reading* whose implementation action plan includes accessibility and visibility of e-books as well as the development of library infrastructure for borrowing e-books.

The e-book project in the Zagreb City Libraries aims to provide the e-book lending platform interconnected with the library program necessary to manage digital content in e-pub format.

A working group made up of professional staff of the Zagreb City Libraries created the entire process of implementation of the modules for e-book selection, development of guidelines for the construction of e-collections (selection, acquisition, and processing of materials), production of an appropriate user interface for borrowing and reading e-books on various electronic devices, as well as information and marketing activities related to e-book promotion.

This presentation will demonstrate e-book from the library acquisition to the end user in Zagreb City Libraries.

Keywords: Zagreb City Libraries – e-books project

Redefiniranje prostora i usluga knjižnice u 4. industrijskoj revoluciji: mobilna aplikacija *Smart Library NSK*

Sofija Klarin Zadavec, Dragana Koljenik, Ivana Čadovska, Marko Orešković

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
sklarin@nsk.hr, dkoljenik@nsk.hr, icadovska@nsk.hr, moreskovic@nsk.hr

Sažetak

Izložene utjecajima 4. industrijske revolucije, knjižnice su se našle u okruženju ambijentalne inteligencije (engl. *ambient intelligent environment*) odnosno računalnom okruženju uređaja svjesnih okoline, podržanih tehnologijom Interneta stvari (engl. *Internet of Things* – IoT). Poznavanje mogućnosti primjene tehnologije Interneta stvari otvara prostor knjižnicama za razvoj novih usluga za korisnike, ali i poboljšavanje postojećih ili njihovu *pametnu* primjenu u novim okolnostima. Tanner (2009.) ukazuje da, radi mogućnosti računalne povezanosti korisnika s okolinom, knjižnice moraju osigurati interoperabilne, digitalne objekte osjetljive na kontekst te duboke metapodatke i ontologije. Ipak, u čitavom neprofitnom sektoru, pa tako i u knjižnicama, primjena IoT-a je još uvijek u začetcima. Očekuje se da će padom troškova i pojednostavljenjem njezine upotrebe u skoroj budućnosti doći do porasta primjene te vrste tehnologije na svim razinama.

Projekt *Smart Library NSK* je prvi takav projekt u hrvatskim knjižnicama. Njegov cilj je istražiti mogućnosti korištenja IoT tehnologije u knjižničnom okruženju za implementaciju funkcionalnosti

kao što su unutarnje navođenje, mikrolokacijsko targetiranje korisnika i odašiljanje poruka, personalizacija usluga, učinkovitije upravljanje prostorom i resursima te analitika kao temelj za napredna istraživanja korisničkog ponašanja.

Izrada cjelovitog sustava Pametne knjižnice (Smart Library) uključuje izradu mrežnog servisa za upravljanje IoT uređajima (*beaconima*), mobilnu aplikaciju kao „primatelja“ odašiljanih informacija i fizičku IoT infrastrukturu u samom prostoru knjižnice. Korisnički dio i „lice“ sustava svakako je mobilna aplikacija koja služi kao pametni vodič temeljen na tzv. *beaconima* u fizičkom prostoru NSK (IoT infrastruktura). Glavni je cilj sustava Pametne knjižnice virtualno povezati korisnika i knjižnicu, i u pogledu prostora i u pogledu i usluga, a daljnji razvoj temeljit će se na interdisciplinarnom testiranju i primjeni načela korisnički orijentiranog dizajna.

Knjižnica mora ići tamo gdje su korisnici, koji se sve više okreću digitalnim uslugama i sadržajima kako bi zadovoljili svoje potrebe za informacijama. Oni očekuju da će sadržaj doći k njima, onda kada im je potreban i gdje ga žele konzumirati – po mogućnosti brzo, personalizirano i prilagođeno njihovim specifičnim zahtjevima. Dugoročna vizija NSK je poboljšanje položaja knjižnica u Hrvatskoj u brzorazvijajućoj novoj digitalnoj eri i poticanje njihove transformacije u suvremeni prostor. Istraživanje i primjena tih tehnologija omogućit će knjižnicama da se bešavno povežu s digitalnom infrastrukturom budućnosti, dok u potpunosti kontroliraju platforme i sustave koji stoje iza njih.

Ključne riječi: 4. industrijska revolucija, ambijentalna inteligencija, Internet stvari, IoT, Smart Library, beaconi, mobilna aplikacija, mrežna aplikacija

Redefining library space and services in the Fourth Industrial Revolution: mobile application *Smart Library NSK*

Sofija Klarin Zadravec, Dragana Koljenik, Ivana Čadovska, Marko Orešković

National and University Library in Zagreb

sklarin@nsk.hr, dkoljenik@nsk.hr, icadovska@nsk.hr, moreskovic@nsk.hr

Summary

Exposed to influences of the 4th Industrial Revolution, libraries found themselves in the ambient intelligent environment, i.e. electronic devices that are conscious of their environment, supported by the Internet of Things (IoT) technology. Knowing the possibilities of applying the IoT opens up new space for libraries to develop new services for users, as well as improving existing services or their *smart* application in new circumstances. Tanner (2009) suggests that, for the purpose of computer connectivity between users and the environment, libraries must provide interoperable, digital objects sensitive to the context of the deep metadata and ontology. Still, in the entire non-profit sector the use of IoT is still unexplored and underused.

It is expected that the cost reduction and simplification of its use in near future will increase the application of this kind of technology on all levels. The *Smart Library NSK* is the first such project in Croatian libraries. The aim of the project is to explore the possibilities of using IoT in library environment for deploying functionalities such as indoor navigation, micro location targeting and messaging, personalization of services, more efficient space management and resources, and analytics as the basis for advanced user behaviour research.

Creating a comprehensive system of the *Smart Library* included the

creation of a web service for management of IoT devices, a mobile application as the 'recipient' of transmitted information, and the physical IoT infrastructure in the library's space. The "front face" of the system is a mobile application that serves as a smart guide based on low bluetooth devices called beacons in the physical space of the National and University Library. The main goal is to virtually connect users and libraries, both in terms of space and services. Further development will be based on interdisciplinary testing and application of user-oriented design principles.

The library has to go where its users are and they are increasingly turning to digital services and content to meet their information needs. Users expect content to come to them when they need it and where they want to consume it. The long-term vision of the Library is to improve the position of libraries in Croatia in a rapidly developing new digital environment and to encourage their transformation into a contemporary space. Research and implementation of these technologies will enable libraries to connect with the digital infrastructure of future while fully controlling platforms and systems behind them

Keywords: 4th industrial revolution, ambient intelligence, Internet of Things, Smart Library, beacons, mobile application, web application

Knjižnica – srce lokalne sredine

Marta Strahinić i Lidija Nemanić Bašković

Knjižnica Metlika

marta.strahinic@guest.arnes.si, lidija.nemanic-baskovic@guest.arnes.si

Sažetak

Knjižnica Metlika opća je knjižnica koja pokriva područje općine Metlika s 8400 stanovnika. Organizirana je kao samostalna javna ustanova u području kulture. Kulturno je, informacijsko, društveno i obrazovno središte općine.

Knjižničnu mrežu tvore središnja knjižnica i bibliobus knjižnice Mirana Jarca Novo mesto koji ima 5 stanica u općini Metlika.

Prema odluci Općinskog vijeća Knjižnica je 1. siječnja 2016. godine preuzela upravljanje Kulturnim domom Metlika sa zadaćom revitalizacije rada doma kulturnim programima za odrasle, djecu i mlade te kinematografskom aktivnosti. Godine 2017. također je preuzela organizaciju međunarodnih ljetnih manifestacija *Pridi zvečer na grad* (Dođi večeras na tvrđavu).

Autorice žele referatom na konkretan način, s primjerima dobre prakse, predstaviti povezanost knjižnice s lokalnom sredinom i uključenost knjižničara u život i funkcioniranje općine s obzirom na to da knjižnica Metlika aktivno surađuje s lokalnom zajednicom te se odaziva i odgovara na potrebe sredine u kojoj djeluje. Svoju misiju Knjižnica provodi razvijajući aktivnosti i projekte u kojima se povezuje s brojnim partnerima na obostranu korist, a posebno na korist korisnika ili svih stanovnika općine. K tomu razvija kulturu čitanja i čitalačku pismenost, promiče stjecanje znanja, informatičku i računalnu pismenost, domicilnu aktivnost, povezuje i pomaže u socijalnoj integraciji svih vrsta korisnika,

uključujući one socijalno slabije, osobe s invaliditetom, Rome i druge.

U tu svrhu knjižnica razvija specifične projekte „dobre prakse“ kao što su *Romi, povabljani v knjižnico* (Romi pozvani u knjižnicu), *Srečanje s knjižničarko* (Susret s knjižničarkom) u Domu za starije osobe, *Modra polica* (Plava polica), *S pesnikom na sladoled* (S pjesnikom na sladoled), *Bilo je...* i druge aktivnosti koje će predavačice ukratko predstaviti.

Ključne riječi: knjižnica, lokalna zajednica, integracija, povezivanje, aktivnosti i projekti, kultura čitanja, cjeloživotno učenje

Library - the heart of local environment

Marta Strahinić i Lidija Nemanič Baškovič

Public Library of Metlika

marta.strahinic@guest.arnes.si, lidija.nemanic-baskovic@guest.arnes.si

Summary

The Public Library of Metlika is a general library that covers the territory of the Metlika Municipality with 8,400 inhabitants. It is organised as an independent public institution in the field of culture. It is a cultural, informational, social, and educational centre of the municipality.

The library network consists of a central library, Miran Jarc Library in Novo Mesto, and a library bus which has 5 stops in the Metlika Municipality.

Following the decision of the municipal council, on January 1st 2016 the library took over the management of the Cultural Centre Metlika with the task of reviving its activities with cultural programmes for adults, children, youth, and with the cinema. In 2017 it also took over

organisation of international summer events *Come to the castle in the evening*.

Verified by examples of good practice, the authors wish to present the connection of the library with local environment, and involvement of librarians in the life and functioning of the municipality, since the Public Library of Metlika actively co-creates local community and responds to the needs of environment in which it operates. It implements its mission by developing activities and projects which connect many partners for mutual benefit, particularly for the benefit of patrons or all residents of the municipality. It develops reading culture and reading literacy, promotes knowledge acquisition, information and computer literacy, domicile activity, connects and helps in social inclusion of all patrons' types, including socially weak, disabled, Romani, and others.

For this purpose, the library develops specific projects, such as *Romani Invited to the Library*, *Meeting a Librarian* in the Home for the elderly, *Blue Shelf*, *Ice Cream with a Poet*, *It was ...*, and others which will be briefly presented by the speakers.

Keywords: library, local community, inclusion, integration, activities and projects, reading culture, lifelong learning

Topoteka Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci *Vinkovačke jeseni u virtualnom arhivu*

Vedrana Lugić i Tihomir Marojević
Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci
tmarojevic@gkvk.hr, vedana@gkvk.hr

Sažetak

Topoteka je alat koji na jednostavan način omogućuje digitalizaciju i objavljivanje raznovrsnih povijesnih izvora i korištenje interaktivnih IT-alata za njihovo opisivanje, predstavljanje i pretraživanje. S knjižničarske strane je kao alat zanimljiva jer je u topotekama u velikoj mjeri zastupljena i knjižničarska građa kao što su monografije i sitni tisak. Knjižnice izgrađuju topoteke jer one predstavljaju jedan od oblika digitalne zbirke. Za lokalnu zajednicu topoteke su način izgradnje povijesnog identiteta kroz suradnju svih subjekata na lokalnoj razini.

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci u suradnji s partnerima (Udruga Vinkovački šokački rodovi Vinkovci, Državni arhiv u Vukovaru, Arhivski sabirni centar u Vinkovcima i Turistička zajednica grada Vinkovaca) izgrađuje topoteku *Vinkovačke jeseni u virtualnom arhivu*, koja je izrasla u najveću topoteku u Republici Hrvatskoj s obzirom na količinu i raznovrsnost zastupljenost sadržaja i materijala. Topoteka *Vinkovačke jeseni* zapravo je jedinstvena priča jednog grada o žiteljima i gostima koji su ispisali povijest najveće etnološke manifestacije u ovom dijelu Europe. Topoteka je priča koja ima početak i koja nema kraja jer je otvorena svima koji se žele uključiti i sudjelovati u očuvanju i promidžbi povijesti i tradicije Vinkovačkih jeseni.

Građa koja se objavljuje u topoteci opisuje se kroz određene metapodatke kako bi bila pretraživa, odnosno kako bi se olakšalo

korištenje topoteke. Sve podatke navodi topotekar koji mora vrlo dobro poznavati temu koju obrađuje.

Rad donosi prikaz topoteke *Vinkovačke jeseni u virtualnom arhivu* od njezinih početaka. Predstavit će se postupci koje je potrebno odraditi prilikom unošenja sadržaja u topoteku. U završnom dijelu će se staviti naglasak na iskoristivost topoteka u knjižničarskoj struci. Prema podatcima dostupnim na stranicama Topotheque (<https://www.topothek.at/en/>) u Republici Hrvatskoj trenutno postoji 16 topoteka koje u većini slučajeva izgrađuju arhivi, dok su samo dvije knjižnice (Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci i Knjižnica Podsused) odlučile iskoristile topoteku kao način izgradnje digitalne zbirke.

Ključne riječi: Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci, topoteka, Vinkovačke jeseni

Topoteca of the City Library of Vinkovci *Vinkovac autumns in a virtual archive*

Vedrana Lugić i Tihomir Marojević
City Library of Vinkovci
tmarojevic@gkvk.hr, vedana@gkvk.hr

Summary

Topoteca is a tool which enables digitisation and publishing of different historical sources and the use of interactive IT tools for their description, presentation and search in a simple way. From the librarians' point of view, it is an interesting a tool since library materials such as monographies and small prints are also represented in topotecas. Libraries create topotecas because they represent one of the

forms of digital collection. For the local community topotecas are a way of building a historical identity through cooperation of all subjects on a local level.

City Library of Vinkovci in collaboration with its partners (*Vinkovci Association of Šokci, The National Archive in Vukovar, Archive Collecting Centre in Vinkovci, Tourist Office Vinkovci*) is creating a *Vinkovci Autumn Topoteca* in a virtual archive. It has grown into the largest topoteca in The Republic of Croatia considering the amount and diversity of its contents and materials. *Vinkovci Autumn Topoteca* is in fact a unique story about the city, its citizens, and guests who have written the history of the largest ethnological manifestation in this part of Europe. *Topoteca* is a story with the beginning but not an end because it is open to everyone who is willing to get involved and participate in saving and promoting the history and tradition of *Vinkovci Autumn*.

Published materials are described through certain metadata for the purpose of their searchability, i.e. to make the use of topoteca easier. All the data is being listed by the topoteca creator. Hence, the creators have to be very familiar with the topic they are working on.

This paper showcases the topoteca in a virtual archive since its very beginnings. The undertaken procedures for content input in topoteca will also be presented. The possibilities of using topotecas in libraries will be accentuated. According to the available data on the Topotheque site (<https://www.topothek.at/en/>) currently there are 16 topotecas in the Republic of Croatia. They are in most cases built by archives while only two libraries (City Library of Vinkovci and Library of Podsused) have decided to use topoteca to construct digital collection.

Keywords: City Library of Vinkovci, topoteca, *Vinkovci Autumn*

Inkluzivne knjižnične usluge u Gradskoj knjižnici Đurđevac

Bernarda Ferderber
Gradska knjižnica Đurđevac
gradska.knjiznica@djurdevac.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Đurđevac je kulturna ustanova koja svojim radom i djelovanjem nastoji zadovoljiti kulturne, informacijske i obrazovne potrebe lokalne zajednice i svih njezinih građana. Usluge koje pruža, njezin knjižni fond, programi i aktivnosti namijenjeni su korisnicima svih dobi, zanimanja i područja interesa. Kroz knjižničnu djelatnost nastoji im približiti informacije, znanje i kulturu bez obzira na dob, spol, društveni status i vjeru.

Svjesna svoje uloge u društvu, Knjižnica povezuje svoje djelovanje s procesima društvenog uključivanja ili socijalne inkluzije marginaliziranih i depriviranih osoba te na taj način daje potporu uspostavljanju društvene pravednosti. Osluškujući potrebe lokalne zajednice, Knjižnica je osmislila nekoliko projekata kojima je u svoj rad uključila socijalno isključene članove:

- Program *Mala ruka prijateljstva* obuhvaća suradnju s Udrugom Roma Sve se može kad se hoće. Svrha projekta su zaštita i promicanje zajedničkih humanitarnih, zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih, socijalnih, informacijskih, sportskih, rekreacijskih i drugih prava i interesa te poboljšanje kvalitete života romske manjine na području Grada Đurđevca, senzibiliziranje građana za marginalizirane skupine te stvaranje uvjeta jednakih mogućnosti u lokalnoj zajednici.

- Program *Ruka prijateljstva* obuhvaća suradnju s Udrugom osoba s intelektualnim teškoćama i njihovih obitelji Mali princ Đurđevac. Glavni ciljevi programa su poboljšanje kvalitete života ciljane populacije, senzibiliziranje građana za osobe s intelektualnim poteškoćama te stvaranje uvjeta jednakih mogućnosti u lokalnoj zajednici putem različitih kreativnih aktivnosti.
- *Dječje jezične igre* su projekt koji se sastoji od radionica namijenjenih učenicima trećih razreda osnovne škole. Voditelji radionica su naši sugrađani, a dolaze iz različitih dijelova svijeta (Slovenija, Bugarska, Rusija, Turska, Bangladeš, Filipini, Nizozemska). Oni se predstavljaju djeci na svojem materinjem jeziku te ih uče osnovnim riječima, a u drugom dijelu radionice voditelji djeci predstavljaju svoje pjesmice i igre iz djetinjstva putem kreativnih radionica.
- *Bibliokofer* je projekt koji obuhvaća suradnju s dječjim vrtićima koji u svojim mjestima nemaju mjesne knjižnice, a samim tim ni mogućnost posuđivanja knjiga i uživanja u čitateljskim trenucima. Radi se o usluzi male pokretne knjižnice – bibliokofera – za grupnu posudbu slikovnica u prostoru dječjeg vrtića. Uz uslugu posudbe provodi se i niz aktivnosti za djecu, odgojitelje i roditelje kojima je cilj razvijanje svijesti o knjižnici i knjižničnim sadržajima.
- *Aktivno s Klubom Aktiv* je projekt koji podrazumijeva provođenje kreativnih radionica s Gradskim društvom osoba s invaliditetom Grada Đurđevca. Svrha projekta je osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti, slobode mišljenja i izražavanja, transparentnosti i povjerljivosti.

Ključne riječi: narodna knjižnica, inkluzivne knjižnične usluge, lokalna zajednica, projekti

Inclusive library services in City Library of Đurđevac

Bernarda Ferderber
The City Library of Đurđevac
gradska.knjiznica@djurdevac.hr

Summary

The City Library of Đurđevac is a cultural institution that attempts to meet the cultural, information and educational needs of local community and all its citizens through its work and activities. The services provided, its library collection, programmes and activities are intended for patrons of all ages, occupations, and areas of interest. Through its library activity, it seeks to bring patrons closer to information, knowledge, and culture, regardless of their age, gender, social status, and religion.

Aware of its role in society, the library links its actions with the processes of social inclusion of all the citizens, including marginalized and deprived persons and thus the Library supports the establishment of social justice. Bearing to the needs of our local community in mind, the library has devised several projects that include socially excluded members of our community:

- *The Little Hand of Friendship* programme involves cooperation with the Romani Association Where there's a will there's a way. The purpose of the project is to protect and promote common humanitarian, health, educational, cultural, social, information, sports, recreational, and other rights and interests, and to improve the quality of life of the Romani minority in the area of the City of Đurđevac, sensitizing the citizens to marginalized groups and creating equal opportunity within the local community.

- *The Friendship Hand* program involves cooperation with the Association of Persons with Intellectual Disabilities and Their Families *Little Prince* Đurđevac. The main goals of our program are to improve the quality of life of the target population, sensitize citizens to people with intellectual disabilities, and create equal opportunities in the local community through various creative activities.
- *Children's Language Games* is a project consisting of workshops for third-grade elementary school students. Workshop moderators are our fellow citizens, coming from different parts of the world (Slovenia, Bulgaria, Russia, Turkey, Bangladesh, Philippines, and Netherlands). They present themselves to children in their native language and teach them some basic words. In the second part of the workshop the moderators present poems and games from their childhood to children through creative workshops.
- The *Biblibag* is a project that involves collaboration with kindergartens without local libraries, and thus without the ability to borrow books and enjoy reading. It is a small library – books in a traveling case – for a group loan of picture books in a kindergarten. Along with the lending service, a range of activities is performed for children, educators, and parents to develop library awareness.
- *Being Active with the Active Club* is a project that implies implementation of creative workshops with the Society of People with Handicaps of the City of Đurđevac. The purpose of the project is to provide conditions for achievement of the principles of equality and fairness, freedom of opinion and expression, transparency and confidentiality.

Keywords: city library, inclusive library services, local community, projects

Suvremene narodne knjižnice kao polifunkcionalna središta lokalne zajednice – partner u obrazovanju u osnovnoškolskom sustavu

Helena Andrašec
Knjižnica "Nikola Zrinski" Čakovec
helena.drvoideric@gmail.com

Sažetak

Dječji odjel Knjižnice „Nikola Zrinski“ Čakovec trenutno provodi tri projekta: *Spajalica +* (dvanaest mjeseci), *Naša mala knjižnica* (dvanaest mjeseci) te *Micro:bit* (kontinuirano).

Spajalica + je edukativno-kreativan projekt poticanja čitanja namijenjen učenicima nižih razreda osnovne škole. Projekt je u korelaciji s predmetima: Hrvatski jezik, Priroda i društvo te Likovna kultura. U središtu svih predavanja i radionica je učenik koji čita, razmišlja, kreira, uči i originalan je u iznošenju svojeg mišljenja koje argumentira. Cilj programa je što više djece potaknuti na čitanje, razviti naviku dolaska u knjižnicu i samim tim doprinijeti razvoju samostalnosti u donošenju odluka te čitalačkih navika.

Naša mala knjižnica je projekt koji se provodi u suradnji s renomiranom izdavačkom kućom. Projektom se razvija kritičko čitanje kod djece te njihovo upoznavanje s piscima i ilustratorima iz drugih europskih država. Cilj projekta je razvoj kritičkog mišljenja kod djece predškolske i školske dobi, poticanje čitanosti stranih autora te popularizacija čitanja. Projektom smo nadogradili knjižnični fond kao i knjižnični fond škola partnera kvalitetnim knjigama renomiranih autora.

Micro:bit je projekt koji provodimo u suradnji IRIM-om (Croatian

Makers). Projektom se nastoji djecu potaknuti na kritičko i logičko razmišljanje izradom jednostavnih programa s jedne strane, a s druge strane potaknuti razvijanje kreativnosti i usvajanje novih vještina: osnova programiranja, robotike i elektronike. Ovom suradnjom Knjižnicu smo opremili micro:bitovima koje posuđujemo, ali i koristimo za provedbu radionica, 3D printerom te smo primili i donaciju dodataka za micro:bit (BOSON set dodataka).

Iako tematski različiti, svi projekti uključuju ciljne skupine djece te imaju zajedničke organizacijske probleme, kao što su vrijeme, jednosmjenska nastava, izvanškolske aktivnosti. Organizacija radionica, predavanja, književnih susreta zatvorenog tipa, dakle za razred ili vrtićku skupinu, jedini su mogući način realizacije programa Knjižnice. Da bi knjižničar proveo planirani projekt te da bi u njega uključio što više škola, mora ga planirati barem šest mjeseci unaprijed. Svaki projekt sa sobom donosi izazove, kao što su pitanje dolaska u knjižnicu, prijevoz djece iz ruralnih sredina, zrelost za određenu temu, privole koje treba skupiti prije realizacije projekta i sl. Za svaki projekt potrebno je izraditi detaljan financijski plan, plan realizacije i organizacije, definirati potrebne suradnike, pravovremeno dogovoriti suradnju s ustanovama te osigurati potrebna sredstva.

Knjižnice su „živa“ mjesta u kojima se provode razni projekti s ciljem poticanja čitanja, učenja te kulturnog i kreativnog osvježavanja djece i mladeži.

Ključne riječi: čitanje, inkluzija, knjižnični projekti, suradnja narodne knjižnice s obrazovnim ustanovama

Modern public library acting as multifunctional centre of a local community – a partner in primary education

Helena Andrašec
Nikola Zrinski Library in Čakovec
helena.drvoideric@gmail.com

Summary

Children's department of Nikola Zrinski Library in Čakovec is currently carrying out three projects: *Paper Clip +* (twelve months), *Our Small Library* (twelve months), and *Micro:bit* (continuously).

Paper Clip + is an educational and creative project for elementary school students. It is in correlation with the school subjects: Croatian language, Nature and society, and Arts. A student who reads, thinks, creates, learns, and is unique in presenting well-argued opinions is the centre of all lectures and workshops. The goal of the programme is to encourage children to read, to develop the habit of visiting the library, and thereby to become self-reliant in decision-making.

Our Small Library is a project carried out in collaboration with a renowned publisher. Its goals are to develop critical reading in children and to help them make acquaintances with writers and illustrators from European countries. The aim of the project is to develop critical thinking in pre-school and schoolchildren, encourage reading works of foreign authors, and popularize reading in general. This project helped us to upgrade our library collection of high-quality books by renowned authors, as well as collections of partner's school libraries.

Micro:bit is a project we are implementing in cooperation with IRIM - Croatian Makers. The project seeks to encourage children to think

critically and logically by making simple programs. It also stimulates creativity, adopting new skills, learning the basics of programming, robotics and electronics. With this collaboration, we have equipped the library with the micro:bits which can be borrowed and used in workshops, and 3D printers. We have also received a donation of micro-bit accessories (BOSON set add-ons).

Though thematically different, all projects include children as a target group and have common organizational problems: time, single shift schools, and extracurricular activities. The only way to accomplish these programs is by workshops, lectures, and literary meetings for school class or kindergarten groups. A librarian will spend at least 6 months to plan the project and include as many schools as possible. Each project has its own challenges, such as library access, transport for children from rural areas, maturity for a particular topic, the consent forms that need to be gathered before the realization of the project, etc. Each project requires a detailed financial plan, a plan of realization and organization, defined necessary collaborators, cooperation with institutions, and the necessary resources.

Libraries are vivid places where various projects are carried out with the aim to encourage reading, lifelong learning, and cultural and creative awareness of children and youth.

Keywords: Reading, Inclusion, Library Projects, Public Library Collaboration with Educational Institutions

Narodne knjižnice i doprinos razvoju zajednice – odgovornost ili nužnost?

Kristian Benić, Milka Šupraha-Perišić, Kristina Doja

Gradska knjižnica Rijeka

kristian.benic@gkri.hr, milka.supraha-perisic@gkri.hr, kristina.doja@gkri.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Rijeka posljednjih godina kontinuirano priprema projekte, programe, usluge, aktivnosti s obilježjem uključivanja zajednice, istraživanja prostora za rad s različitim zajednicama te pokušaja njihova osnaživanja kroz tematiziranje sadržaja prioritetnih za građane u okviru širih politika.

Među njima vrijedi izdvojiti projekte kao što su Poslovni kutak, American Corner (i uz njega vezane programe STEM područja), *online* Magazin, volonterski program Knjižnice istaknut kroz mrežu aktivnosti za različite skupine građana, a kroz projekte kao što je Kultura na balkonu (Actors of Urban Change) istražuje se potencijal paradigme zelene knjižnice i rad knjižnice u kvartovskom području bez odjela i ogranka.

Sve te procese dodatno je produbila činjenica da je Rijeka nositelj projekta Europska prijestolnica kulture za 2020. godinu, što je intenziviralo procese, donijelo dodatne odgovornosti i financijska sredstva. U kontekstu tog projekta Knjižnica je najviše angažirana na razvoju Dječje kuće preko pokrenutog festivala kreativnosti tijekom ljetnih praznika (Tobogana) te medijske platforme Brickzine u tiskanoj i *online* formi, a do 2021. godine očekuje se i preseljenje svih raspršenih odjela i stručnih službi u obnovljene objekte u bivšem industrijskom kompleksu „Benčić“.

Kroz navedene projekte i programe Knjižnica sebe pozicionira za treće desetljeće XXI. stoljeća, kada će nastaviti djelovati u novim prostornim uvjetima (razvoj kompleksa „Benčić“), s novim prostornim i funkcionalnim standardom koji će izazvati pozitivan šok s neizvjesnim ishodom po interakciju na relaciji građani – Knjižnica.

Definitivnim pomicanjem fokusa na zajednicu u kojoj Knjižnica djeluje, a uz što se širi spektar tema i područja kojima se bavi, kao ključno se otvara pitanje: što možemo smatrati zajednicom/zajednicama: sve one kojima se obraćamo ili one koji koriste usluge? Prepoznaje li zajednica nastojanja knjižnice? Jesu li ona odgovarajuća? Dovoljna i smisljena ili samo puki marketinški alat? Dio je to pitanja na koja ćemo pokušati pružiti odgovore kroz predstavljanje aktivnosti i rezultata istraživanja temeljenog na radu u fokus-grupi sastavljenoj od predstavnika suradnika i korisničkih skupina.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Rijeka, narodne knjižnice, razvoj zajednice, uključivanje zajednice, Rijeka EPK 2020

Public libraries and contribution to the development of the community – responsibility or necessity?

Kristian Benić, Milka Šupraha-Perišić, Kristina Doja

City Library of Rijeka

kristian.benic@gkri.hr, milka.supraha-perisic@gkri.hr, kristina.doja@gkri.hr

Summary

In recent years City Library of Rijeka continually sets up projects, programmes, services, and activities. They include community, explore

possibilities for working with different communities, and strengthen those communities through themed contents of high priority for citizens in a wider political framework.

Particularly noteworthy projects are the *Business Corner*, *American Corner* (with related STEM programmes), online *Magazine*, the voluntary library programme featured through a network of activities for different patron groups, whilst project *Culture on the Balcony* (Actors of Urban Change) explores the potential paradigms of a green library and library activities in the neighbourhoods without library departments and branches.

All of these processes have further been intensified by the fact that the City of Rijeka is the coordinator of the project *European Capital of Culture* for the year 2020. This project provided additional financial funds, but also imposed new responsibilities. In the context of this project, the Library is mostly engaged in development of the *Children's house*, through a festival of creativity during the summer holidays (*The slide*) and the media platform *Brickzine*, in print and online format. By 2021, all the dispersed library branches, as well as administration, should be relocated to the renovated objects within the former industrial complex Benčić.

Through the abovementioned projects and programmes, the library puts itself into the third decade of the 21st century, when it will continue to work on the new location (development of the Benčić complex), with new spatial and functional standards which will cause a positive shock with an unpredictable effect on the interaction between the public and the library.

By shifting the focus on the community in which the library operates, with a widening range of themes and areas of library activities, a key

question emerges: what is a community: all those who are targeted or all those who use the services? Does the community recognise the library efforts? Are they adequate? Sufficient and purposeful or just a marketing tool? Those are just some of the questions we will try to answer through the presentation of activities and research results based on the work in the focus group, composed of representatives of associates and patron groups.

Keywords: City Library of Rijeka, public library, community development, community involvement, Rijeka European Capital of Culture 2020

Male, ali moćne (knjižnice)

Ivanka Ferenčić Martinčić
Narodna knjižnica Virje
knjiznica.virje@gmail.com

Maja Lesinger
Knjižnica i čitaonica Grada Preloga
knjiznica.prelog@gmail.com

Sažetak

Svaka zajednica ima svoje posebnosti, što znači da uniformni obrazac rada knjižnica ne može biti dovoljan da one ostvare svoje suvremeno poslanje i postanu „treći životni prostor“. Ljudsko društvo se na globalnoj razini mijenja svaki dan i kao odgovor na to mijenjaju se i knjižnice. Osluškivanjem potreba zajednice i transformiranjem knjižničnih službi i usluga knjižnica postaje odraz zajednice u kojoj djeluje. No kako knjižnicu prilagoditi zajednici, koliko smo daleko spremni ići i postoji li univerzalni recept za uspjeh?

Na primjeru prakse dviju „malih“ narodnih knjižnica s dva zaposlenika, koje imaju veliku ulogu u svojoj sredini, analiziramo pozicioniranje knjižnice prilagođavanjem i povezivanjem. Knjižnica i čitaonica Grada Preloga i Narodna knjižnica Virje ustanove su koje usko surađuju s lokalnim udrugama i ustanovama te stvaraju kulturni život na područjima svojeg djelovanja.

Donosimo pregled tema (programa i aktivnosti) kojima ove dvije knjižnice ostvaruju međusobnu potporu i suradnju za dobrobit svoje zajednice. Suradnja je najizraženija u sljedećim kategorijama: 1. organizacija poslovanja (akti i dokumenti, vođenje poslova), 2. računovodstvo i financije (novosti, rješenja i dokumentacija), 3. suradnja sa zajednicom (projekti), 4. razmjena znanja i iskustava (primjeri dobre prakse, zajedničke aktivnosti) i 5. marketing i oglašavanje te imidž knjižnice (vidljivost knjižnice u zajednici, brendiranje i vizualni identitet). Knjižnice usko surađuju i razmjenjuju svoja iskustva, pronalaze najbolje načine uštede, zajedno rješavaju specifične pravne i računovodstvene probleme te stvaraju nove oblike suradnje u zajednici. Budući da skromni financijski i ljudski resursi u obje knjižnice otežavaju poslovanje, knjižnice su pronašle način za *outsourcing* dijela svojih aktivnosti, pronalazeći volonterske partnere u lokalnoj zajednici.

Spomenuti oblici suradnje su osnažili knjižnice, razvila se podrška koju knjižnice daju jedna drugoj te se knjižnična svakodnevica promijenila u potrazi za inspiracijom i partnerstvom. Tehnološki i društveni trendovi kao nadogradnja tradicionalnih knjižničnih usluga temelj su za povećanje korisničke i volonterske zajednice te prisutnosti u medijima.

Osim partnerstva u zajednici, postoji li i partnerstvo u struci? Mogu li si knjižnice biti uzajamna intelektualna, organizacijska i logistička potpora? Ovim primjerom međusobne potpore i suradnje ukazalo bi

se na izazove rada malih knjižnica te načine na koje je to poslovanje moguće unaprijediti. Posebni naglasak se stavlja na razlike u poslovanju malih knjižnica u odnosu na puno veće, opremljenije knjižnice s bogatijim financijskim i ljudskim resursima.

Ključne riječi: male knjižnice, projekti, učinkovitost, suradnja s lokalnom zajednicom

Small but powerful (libraries)

Ivanka Ferenčić Martinčić
Public Library of Virje
knjiznica.virje@gmail.com

Maja Lesinger
Public Library of Prelog
knjiznica.prelog@gmail.com

Summary

Each community has its own distinctiveness, meaning that a uniform work practice cannot be sufficient for all libraries to achieve their modern mission and become the “third living space.” Human society changes globally daily and, in response to those changes, libraries change as well. By taking notice of what communities need and transforming library services, those services become reflections of the community in which the library operates. But how to adapt the library to the community, how far are we willing to go? And is there a universal recipe for success?

Two “small” public libraries with two employees and a major role in their environment are analysed in the case study. City Library of Prelog

and Public Library of Virje are institutions that closely cooperate with local associations and institutions, and create the majority of cultural life in their environment.

The paper provides a review of the topics (programmes and activities) that these two libraries handle with mutual support and cooperation for the benefit of their community. Collaboration is most pronounced in the following categories: 1. Business organization (legal papers and documents, business management), 2. Accounting and finance (new procedures, solutions and documentation), 3. Cooperation with the community (projects), 4. Exchange of knowledge and experience (good practices, joint activities), and 5. Library marketing, advertising, and public image (visibility of the library in community, branding, and visual identity). Libraries work closely together and share their experiences, find the best ways to save the budget, solve specific legal and accounting problems, and create new forms of community collaboration. Since modest financial and human resources in both libraries make work procedures more difficult, libraries have found a way to outsource part of their activities by finding volunteer partners in local community.

The aforementioned forms of cooperation have strengthened the libraries, developed mutual support, and the libraries’ everyday life has changed in search of inspiration and partnership. Technological and social trends as an upgrading of traditional library services are the basis for broadening the patron and volunteer community, as well as the presence in the media.

Apart from partnership in community, is there a partnership in profession? Can libraries be each other’s intellectual, organizational, and logistical support? This example of mutual support and cooperation

will point to the challenges of the work of small libraries and the ways in which it can be improved. Particular emphasis is placed on the differences in the workings of small libraries in comparison to much larger, better equipped libraries with richer financial and human resources.

Keywords: small libraries, projects, efficiency, collaborating with the local community

Tinejdžeri u sesvetskim knjižnicama

Ivan Babić, Iva Klak Mršić, Ketī Krpan

Knjižnice grada Zagreba

ivan.babic@kgz.hr, iva.klak.mrsic@kgz.hr, keti.krpan@kgz.hr

Sažetak

Knjižnične usluge za mladež namijenjene su osobama u dobnom okviru od dvanaeste do osamnaeste godine života prema Smjernicama za knjižnične usluge za mladež. To je skupina knjižničnih korisnika koji nisu djeca niti su odrasli, i slabije su zastupljeni u ukupnom članstvu Knjižnice Sesvete i njezinih ogranaka. S obzirom na to da mladi brzo i jednostavno usvajaju nove tehnologije koje utječu na njih i mijenjaju njihov stil života, komunikaciju i informiranje te načine korištenja slobodnog vremena, često zaborave na knjižnicu.

Svrha rada je pružiti bolji uvid u knjižnične usluge za mlade u Knjižnici Sesvete i njezinim ograncima gdje se programi i aktivnosti osmišljavaju i provode u skladu s različitim okolnostima unutar lokalne zajednice. Tako se, na primjer, provode radionice čitanja i pisanja poezije za mlade Čitateljskog kluba – Čitafora pod nazivom *Ni jedan dan bez*

*stih*a, koje se održavaju u Knjižnici Sesvete i Knjižnici Jelkovec. Mladi se uključuju kao autori u *Sesvetski pjesnički maraton* u Knjižnici Sesvete, a u Knjižnici Jelkovec u *Književni kulturni lift*. Organiziraju se Jezične i poetske tribine koje se održavaju naizmjenice u Knjižnici Sesvete i Gimnaziji Sesvete. U Knjižnici Jelkovec se provodi anketa o informacijskoj pismenosti učenika prvih razreda Srednje škole Jelkovec. Projekt udruge Iskra CES *Mladi i poduzetni* provodio se u suradnji s Knjižnicama grada Zagreba, Knjižnicom Jelkovec s ciljem jačanja i razvijanja poduzetničkih kapaciteta mladih osoba. U Knjižnici Selčina se provode raznoliki knjižnični programi i aktivnosti sa svrhom kvalitetnijeg korištenja slobodnog vremena ove dobne populacije knjižničnih korisnika. U tijeku je realizacija inovativnog programa prevencije nasilja među tinejdžerima putem radionica.

Mladež je posebna skupina korisnika sa specifičnim obrazovnim, kulturnim, informacijskim i čitateljskim potrebama. Osim osmišljavanja knjižničnih usluga i programa koji će zadovoljiti njihove jedinstvene potrebe, izuzetno je važno pronaći prikladne načine za njihovo aktivno uključivanje. Kombiniranjem različitih aktivnosti i metoda u radu s mladima, knjižničari pokušavaju pobuditi veći interes tinejdžera za čitanjem te pozitivno utjecati na njihov odgoj i obrazovanje.

Ključne riječi: Knjižnice grada Zagreba, mladi – knjižnične usluge, narodne knjižnice, korisnici

Teenagers in Sesvete libraries

Ivan Babić, Iva Klak Mršić, Ketī Krpan

Zagreb City Libraries

ivan.babic@kgz.hr, iva.klak.mrsic@kgz.hr, keti.krpan@kgz.hr

Summary

Library services for young adults are designed for young people between the ages of twelve and eighteen, according to the *Guidelines for Library Services for Young Adults*. It is a group of library patrons who are not children, nor adults, and are less present in the overall number of library members in the Sesvete library and its branches. Young people often forget about the library since they quickly and effortlessly adopt new technologies which influence and change their lifestyles, ways of communication and gathering information, and the way they spend their leisure time.

The purpose of this paper is to give a better insight into library services for young adults in Sesvete Library and its branches, where the programs and activities are created and conducted due to different circumstances within the local community. For example, there is a poetry workshop in Jelkovec and Sesvete libraries. Young people read and write poetry in the workshop called *Not a Day Goes by Without a Verse* which is a part of the FunToRead Readers Club. Young people are getting involved in the Sesvete poetry marathon which is held every year in Sesvete Library and in *Cultural Lift* in Jelkovec Library. Linguistic and poetic forums are organised in Sesvete Library and high school. A survey is conducted in Jelkovec Library about information literacy of 1st grade students of the Jelkovec High School. Iskra Centre for Education and Counseling Young and Enterprising carried out a project

in collaboration with the Zagreb City Libraries – Jelkovec Library, with the purpose of strengthening and developing entrepreneurial capacities of young people. There are numerous programmes and activities in Selčina Library which teach young people how to put more meaning in their leisure time. There are ongoing workshops as part of an innovative programme for violence prevention among teenagers.

Young adults are a specific group of library patrons with their specific educational, cultural, information, and reading needs. Beside designing library services and programmes that will fulfil their unique needs, it is very important to find appropriate ways for their active participation. Combining different activities and methods in the work with young people, librarians are trying to stimulate bigger interest among teenagers for reading and ways to make positive influence on their education.

Keywords: Zagreb City Libraries, library services for young adults, public library, library patrons

Suvremene knjižnične usluge u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar – primjeri dobre prakse

Slaven Pejić

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

spejic31@gmail.com

Sažetak

U digitalnom vremenu u kojem se nalazimo važno je prepoznati borbu knjižnica za očuvanje svoje društvene uloge. Knjižnice sve više gube na vidljivosti u društvu, koju mogu zadržati jedino prilagodbom svojih

usluga i servisa novom digitalnom okruženju u koji se sele brojni komunikacijski procesi. Jednostavno, knjižnice trebaju ići naprijed te pratiti razvoj tehnologije i zahtjeve korisnika. Referentne usluge knjižnica sve se više sele u virtualni svijet i temelje na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji, no bitno je naglasiti da su i dalje vezane za knjižnični fond jedne knjižnice ili mreže knjižnica. Knjižnične se usluge stalno prilagođavaju potrebama korisnika te se često uvode nove kako bi se unaprijedila knjižnična djelatnost. Važno je pritom korištenje cjelovitih resursa knjižnice, što je moguće postići uz pravilno i stručno iskorištavanje novih tehnologija, dobar knjižnični marketing te stručnu edukaciju korisnika.

U radu se na primjerima dobre prakse prikazuju značajnije usluge u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ Bjelovar s naglaskom na onima utemeljenim na suvremenoj informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji, kao što su: Pitajte knjižničare, U knjižnici do diplome, Digitalizacija na zahtjev, E-građanin, Microbit u knjižnici te 3D printer i njegova primjena. Također, u kontekstu knjižnice kao raznolikog kulturnog i edukacijskog središta lokalne zajednice, kratko će se prikazati knjižnični program organiziranja TEDx konferencije – globalne platforme za promociju novih ideja.

Cilj ovog rada je kroz primjere dobre prakse prikazati kako neke od suvremenih knjižničnih usluga Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar utječu na suvremene potrebe njezinih korisnika, ne previđajući važnost knjižnice kao polifunkcionalnog središta lokalne zajednice.

Ključne riječi: Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, suvremene knjižnične usluge, informacijsko-komunikacijska tehnologija, moderno informacijsko društvo, uloga knjižnica u zajednici

Modern library services at the Petar Preradović Public Library in Bjelovar – examples of good practice

Slaven Pejić

Petar Preradović Public Library in Bjelovar

spejic31@gmail.com

Summary

In digital time, in which we find ourselves, it is important to recognize the struggle of libraries to preserve their social role. Libraries are increasingly losing visibility in society and they can only retain it by adapting their services to the new digital environment into which a variety of communication processes migrate. Simply, libraries need to go further and follow the development of technology and patron requirements. Reference library services are increasingly moving towards the virtual world and becoming based on information and communication technology, but it is important to emphasize that they are still linked to a library or a network of libraries and their collections. Library services are constantly adapted to the patrons' needs and they are often introduced as new services in order to improve library's activity. It is important to use the full library resources which can be achieved with the proper and professional exploitation of new technologies, good library marketing, and professional patron education.

In this paper, through the examples of good practice, notable library services at the Petar Preradović Public Library in Bjelovar are shown, with a focus on those based on modern information and communication technology such as: *Ask Librarians*, *In Library Until Graduation*,

Digitization on demand, e-Citizen, MICROBIT IN THE LIBRARY, and 3D Printer and its Usage. Furthermore, in the context of a library as a cultural and educational center of local community, the organization of the programme of the TEDx conference - a global platform for promoting new ideas, will be briefly displayed.

The aim of this paper is to show, through examples of good practice, how some of the modern library services of the Petar Preradović Public Library in Bjelovar affect the advanced patrons' needs without overlooking the importance of the liserbrary as a multifunctional center of the local community.

Keywords: Petar Preradović Public Library in Bjelovar, modern library services, information and communication technology, modern information society, library role in the community

Mogućnosti korištenja sredstava iz Europskog socijalnog fonda

Anastazija Magaš Mesić

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske
anastazija.magas-mesic@min-kulture.hr

Sažetak

Ministarstvo kulture u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, specifičnog cilja 9.i.1. „Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije“, objavljuje pozive na dostavu projektnih prijedloga čiji je cilj povećanje socijalne uključenosti

kroz unaprijeđenje pristupa kulturi i umjetnosti. Vrednujući ulogu kulture u izgradnji uključivog društva i jačanju socijalne kohezije, kao i značaj kulturne participacije za osobni razvoj i poboljšanje ukupne kvalitete života, Ministarstvo kulture podržava projekte koji doprinose aktivnom sudjelovanju ranjivih skupina u kulturnim i umjetničkim aktivnostima i sadržajima te jačanju kapaciteta stručnjaka u području kulture i umjetnosti. Temeljem Nacionalne strategije poticanja čitanja Ministarstvo kulture priprema Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Čitanjem do uključivog društva“, čiji cilj je povećanje socijalne uključenosti kroz razvoj čitalačke pismenosti. Ciljane skupine poziva su osobe u nepovoljnom položaju i stručnjaci koji su sudjelovali u osposobljavanju, a među prihvatljivim prijaviteljima su i narodne knjižnice. Aktivnosti koje će se financirati u okviru navedenog poziva su: aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija; aktivnosti jačanja kapaciteta u području promicanja čitanja; razvoj usluga i provedba aktivnosti poticanja čitanja i razvoja čitalačkih kompetencija za osobe kojima je pristup knjizi umanjen u mjestu stanovanja/ boravka (projekti prijenosnih i pokretnih knjižnica, uključujući nabavu i opremanje bibliobusa); provedba javnih kampanja i podizanja javne svijesti o važnosti čitanja.

Ključne riječi: Europski socijalni fond, socijalna uključenost, kultura, poticanje čitanja

Opportunities for funding from the European social fund

Anastazija Magaš Mesić
Ministry of Culture of the Republic of Croatia
anastazija.magas-mesic@min-kulture.hr

Summary

Within the framework of the Operational Programme “Efficient Human Resources 2014-2020”, the Priority axis 2 “Social inclusion”, the specific objective 9.i.1., “Combating poverty and social exclusion by promoting labour market and social integration of vulnerable groups, and combating any form of discrimination”, the Ministry of Culture has published calls for proposals with the aim of increasing social inclusion via improving access to arts and culture. Recognizing the important role of culture in building an inclusive society and strengthening social cohesion, as well as relevance of cultural participation for personal growth and the improvement of overall life quality, the Ministry of Culture supports projects which contribute to active participation of vulnerable groups in arts and cultural activities and improve the capacities of experts in the areas of art and culture. Under the National Strategy for Promotion of Reading, the Ministry of Culture is preparing a call for proposals *Reading towards an Inclusive Society* (Čitanjem do uključivog društva), aimed at increasing social inclusion through the development of reading literacy. The Call’s target groups include disadvantaged persons and experts who participated in training; public libraries are among eligible applicants. The activities which will be financed as part of the Call are those related to the promotion of reading and development of reading competencies; activities aimed at strengthening capacities in the area of reading promotion; the

development of services and the implementation of activities related to reading promotion as well as the development of reading competencies of persons with limited access to books within their place of residence/ stay (projects concerning mobile and portable libraries, including the procurement and furnishing of bookmobiles); execution of public campaigns and the raising of public awareness about the importance of reading.

Keywords: European Social Fund, social inclusion, culture, promotion of reading

Bibliobusne službe u Republici Hrvatskoj – jučer, danas, sutra

Nika Čabrić
Knjižnice grada Zagreba
nika.cabric@kgz.hr

Ljiljana Črnjar
Gradska knjižnica Rijeka
ljiljana.crnjar@gkri.hr

Ljiljana Vugrinec
Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

U ime Komisije za pokretne knjižnice HKD-a, ovim izlaganjem osvrnut ćemo se na novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti koji je

temeljem odluke Hrvatskog sabora stupio na snagu 13. veljače 2019., prema kojem su gradovi zajedno sa županijom dužni osigurati uslugu pokretne knjižnice svim korisnicima koji žive na udaljenim područjima. Novi Zakon u suglasnosti je sa Strateškim planom Ministarstva kulture Republike Hrvatske 2019. – 2021., koji govori o fleksibilnosti i ekonomičnosti pružanja usluga pokretnih knjižnica svim korisnicima bez obzira na mjesto stanovanja i udaljenost od stacionarnih knjižnica. Knjižnične usluge koje se pružaju putem bibliobusa javna su potreba i vrsta programa u kulturi koja doprinosi ostvarivanju osnovnih strateških ciljeva Europske unije i Republike Hrvatske, vezano za socijalnu, kulturnu i digitalnu inkluziju te za cjeloživotno učenje, konkretno djece i odraslih, i to osobito u ruralnim područjima, udaljenim od većih gradskih središta i sa slabom prometnom povezanošću s razvijenijim susjednim mjestima. Prema podacima prikupljenim Anketnim upitnikom za službe pokretnih knjižnica Republike Hrvatske, prikazat ćemo stanje bibliobusnih službi RH zaključno s 31. prosincem 2018. S obzirom na najavljeni natječaj Europskog socijalnog fonda za 2019. godinu na temu „Čitanjem do inkluzivnijeg društva“, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske organiziralo je u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“ radionice pod nazivom „Učinkovita priprema kvalitetnog projekta za pozive iz Europskog socijalnog fonda (ESF)“ te uputilo poziv za sudjelovanjem narodnim knjižnicama i drugim dionicima na području poticanja čitanja. U izlaganju ćemo se osvrnuti na radionice i ukratko prenijeti zaključke s njih. Također, prikazat ćemo podatke prikupljene upitnikom odaslanim u prosincu 2018. svim ravnateljima županijskih matičnih knjižnica, ravnateljima gradskih knjižnica te matičnim i razvojnim službama u Republici Hrvatskoj, kojim su dobiveni odgovori o potrebama matičnih knjižnica i postojećih bibliobusnih službi u bližoj budućnosti – od obnove

voznog parka, nabave dodatnih vozila do zasnivanja bibliobusnih službi u općinama, gradovima i županijama.

Ključne riječi: bibliobus, bibliobusna služba, Europski socijalni fond, pokretne knjižnice

Mobile library services in Croatia – yesterday, today and tomorrow: reality, needs, and contemporary trends

Nika Čabrić

Zagreb City Libraries

nika.cabric@kgz.hr

Ljiljana Črnjar

City Library of Rijeka

ljiljana.crnjar@gkri.hr

Ljiljana Vugrinec

Fran Galović Public Library in Koprivnica

ljiljana@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

On behalf of the Mobile Libraries Committee of the Croatian Library Association we will present the new *Law on Libraries and Library Activities* which was declared by the Decision of the Croatian Parliament and came into force on February 13 2019 and states that each city with its administrative county should provide mobile library service for users that live in remote areas. The new Law is aligned with the *Strategic Plan*

of the Ministry of Culture of the Republic of Croatia 2019-2021 which states that mobile library service is the most flexible and cost-effective library service for all citizens, regardless of their place of residence and distance from stationary libraries. Mobile services provided through the library are a public need and a form of cultural programme that contributes to achievement of basic strategic goals of the European Union and the Republic of Croatia in relation to social, cultural, and digital inclusion; lifelong learning, particularly in rural areas, away from major urban centres and with poor transport connections. According to the data collected by the Survey of mobile library services of the Republic of Croatia, we will present the state of Croatian mobile library services on December 31 2018.

With regard to the announced proposal for the European Social Fund for 2019 titled *By Reading to a More Inclusive Society*, the Croatian Ministry of Culture organized workshops *Effective Quality Preparation from the European Social Fund (ESF)* within the framework of the *Operational Programme for Effective Human Resources 2014-2020*. The Ministry invited public libraries and other stakeholders in the area of literacy to participate. In our presentation we will review the workshops we attended and present conclusions.

Also, we will present data collected by the Survey from December 2018 which was completed by directors of central county libraries, directors of city libraries, and development departments about the needs of central county libraries and mobile library services in near future, starting with acquisition of new vehicles, to founding mobile library services in municipalities, cities, and counties.

Keywords: bibliobus, mobile library service, European Social Fund, mobile libraries

Projekt TRACE Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u okviru programa Erasmus+

Frida Bišćan, Karolina Holub, Dragana Koljenik

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

fbiscan@nsk.hr, kholub@nsk.hr, dkoljenik@nsk.hr

Sažetak

Europski fondovi kroz ponuđene programe pružaju mogućnost financiranja različitih programa i aktivnosti koji daju dodatnu vrijednost ustanovama prijaviteljima, a važni su i za pojedince, knjižničare i edukatore, jer im omogućuju dodatno obrazovanje i razmjenu iskustava.

Ukazat će se na jedan od ključnih elemenata pri izradi projekta, a to je odabir njegove glavne teme, istaknuti važnost ciljeva i rezultata projekta i odabira projektnih partnera.

U izlaganju će biti predstavljen projekt Traditional children stories for a common future – TRACE koji provodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu zajedno s partnerima iz Hrvatske, Španjolske, Grčke i Latvije u sklopu programa Erasmus+. Cilj projekta je upoznati učitelje, edukatore i knjižničare koji rade s djecom u dobi između 6 i 12 godina s tradicionalnim dječjim pričama iz partnerskih zemalja, a posredno i s njihovom kulturom. U sklopu Projekta bit će prevedene odabrane priče na pet europskih jezika – jezike partnerskih zemalja i engleski jezik te će sve biti dostupne na mrežnoj stranici Projekta. Za upoznavanje s kreativnim i inovativnim metodama poticanja djece na čitanje, kritičko razmišljanje i vlastito istraživanje europske kulture u sklopu Projekta organizirat će se i radionice za učitelje, edukatore i knjižničare. Jedan od rezultata bit će i edukativni materijali namijenjeni učiteljima i knjižničarima.

Ukratko će se opisati tijek prijave projekta, suradnja s Agencijom za mobilnost i fondove Europske unije i njezina uloga u procesu prijave i izrade potrebne dokumentacije.

Ključne riječi: europski fondovi, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, projektni partneri, ciljevi i rezultati projekta

TRACE – National and University Library in Zagreb Erasmus+ project

Frida Biščan, Karolina Holub, Dragana Koljenik

National and University Library in Zagreb

fbiscan@nsk.hr, kholub@nsk.hr, dkoljenik@nsk.hr

Summary

European funds offer different possibilities of financing various programmes and activities, which, in return, provide added value to the applicants' institutions as well as individuals, librarians, and educators by providing them with the opportunity for additional education and exchange of experience.

We will point out the importance of key elements in project making, selecting the main theme of the project, highlight the importance of project goals and results, and selection of project partners.

The paper will provide insight into the Erasmus+ project *Traditional children's stories for a common future* - TRACE conducted by the National and University Library in Zagreb together with partners from Croatia, Spain, Greece, and Latvia. The aim of the TRACE project is to introduce teachers, educators, and librarians who work with children from age six to twelve with traditional children's stories from partners'

countries and indirectly with the culture of those countries. Selected stories will be translated to languages of partner countries, as well as to English, and placed to an e-platform. During the project, the workshops will be organised aiming to motivate the children to read, encourage them to critical thinking as well as to learn more about European culture. One of the results of the project will be innovative educational materials for teachers and librarians.

We will provide a brief description of the project submission process, cooperation with the Agency for Mobility and EU Programmes and their role in the process of filing and creating necessary documentation.

Keywords: European funds, National and University Library in Zagreb, project partners, project goals and results

Projekt *Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu* i STEM revolucija u Bibliobusu

Iva Grković i Vladimir Vranješević

Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci

iva@gkvk.hr, vladimir@gkvk.hr

Sažetak

Virtualna stvarnost (VR) u Bibliobusu je razvojni projekt koji, kao novu uslugu, pokretna knjižnica Vukovarsko-srijemske županije nudi osnovnoškolcima da njime kroz igru, na zanimljiv i inovativan način, uče o Županiji. Riječ je o projektu koji je Županija u suradnji s matičnom, Gradskom knjižnicom i čitaonicom Vinkovci prijavila Ministarstvu kulture na Poziv javnih potreba u kulturi te je on sufinanciran sredstvima Vukovarsko-srijemske županije i Ministarstva kulture

RH. Za njegovu provedbu važna je edukativno-zabavna aplikacija koja se pokreće putem pametnog telefona te uz pomoć VR uređaja prikazuje i simulira virtualni svijet u korisnikovu vidnom polju. Izradu edukativno-zabavne aplikacije izradila je tvrtka Culex d.o.o. iz Osijeka u suradnji s knjižničarima GKVK-a koji su pripremili potrebne sadržaje koji prate nastavni program. VR tehnologija u ovom projektu simulira zavičajne sadržaje Vukovarsko-srijemske županije koji su prilagođeni učenicima nižih razreda osnovnih škola. U *Virtualnom svijetu* Lavoslav Ružička, primjerice, iskače iz epruvete i kaže: „Kemičar sam. Rođen sam u Vukovaru 13. rujna 1887. godine. Za istraživanje iz kemije dobio sam 1939. godine Nobelovu nagradu za kemiju.“ Uz izradu i kupnju aplikacije nabavljeno je 20 VR Headset uređaja i 20 pametnih telefona. Aplikacija je instalirana na pametne telefone koji se umeću u Headset uređaj te njezinim pokretanjem i gledanjem kroz uređaj učenici ulaze u virtualni svijet. Projekt se realizira kroz suradnju knjižničara s učiteljima razredne nastave i osnovnoškolskim knjižničarima. Na taj način omogućeno je međupredmetno povezivanje nastavnih sadržaja različitih nastavnih područja pojedinih predmeta s knjižničnim uslugama za djecu, što učenicima omogućava usvajanje znanja na njima vrlo zanimljiv i nov način.

Donacija udruge Institut za razvoj i inovativnost mladih (IRIM) omogućila je u Bibliobusu i proširenje knjižničnih usluga na STEM područja obrazovanja. Ovakve usluge od iznimnog su značaja za pokretnu knjižnicu koja obilazi područja u kojima gotovo i nema obrazovnih usluga takvog sadržaja. U današnjem vremenu snažnog digitalnog i tehnološkog razvoja važno je pružiti pristup i edukativnom sadržaju poput programiranja, 3D tehnologije ispisa, računalnog modeliranja i drugog oblika STEM informiranja, a time i pristup popratnoj literaturi. Budućnost donosi potrebe za novim

kompetencijama koje će uskoro postati podrazumijevano znanje novih obrazovanih generacija. Na primjeru dobre prakse prikazat će se provođenje aktivnosti knjižničara pokretne knjižnice kroz održane STEM radionice namijenjene osnovnoškolcima kao i primjer virtualne učionice uz pomoć naočala za virtualnu stvarnost.

Ključne riječi: virtualna stvarnost, 3D tehnologija ispisa, računalno modeliranje, STEM program, pokretna knjižnica

Project *Virtual Reality in Bibliobus* and STEM revolution in Bibliobus

Iva Grković i Vladimir Vranješević
City Library of Vinkovci
iva@gkvk.hr, vladimir@gkvk.hr

Summary

Virtual Reality (VR) in Bibliobus is a developmental project that, as a new service, the Vukovar-Srijem County Mobile Library offers primary to schoolchildren who learn about the County through game in interesting and innovating way. The County, in cooperation with City Library of Vinkovci, submitted the project *Virtual Reality in Bibliobus* to the Ministry of Culture at the *Call of Public Needs in Culture*. The project is co-financed by the funds of the Vukovar-Srijem County and the Ministry of Culture of the Republic of Croatia.

Educational and entertainment application is important for project implementation. Application is powered by a smartphone, and it stimulates a virtual world in the user's field of vision with the help of VR devices. Applications were created by Culex d.o.o. from Osijek in cooperation with the librarians from the City Library of Vinkovci who

have prepared the contents which accompanies the curriculum and is required for the application. The VR technology in this project simulates content of the Vukovar-Srijem County, adapted to lower primary school students. In the *virtual world*, for example, Lavoslav Ružička is coming out of the tube and says: "I'm a chemist. I was born in Vukovar on September 13 1887. For Chemistry Research, I was awarded the Nobel Prize for Chemistry in 1939", etc. With the design and purchase of the app, 20 VR headset devices and 20 smartphones were acquired. The application is installed on smartphones which are placed into the headset. By running the app and watching through the device students enter the virtual world. The project is realized through the collaboration of librarians of City Library, teachers, and elementary school librarians. In this way it is possible to interrelate the teaching contents of various subject areas with library services for children. In return, it enables students to acquire knowledge in a very interesting and new way.

The Institute for Youth Development and Innovation (IRIM) donation made it also possible to expand librarian services to the STEM fields of education. These services are extremely important for mobile library which patrols areas of almost no educational services of such content. In today's time of strong digital and technological advancement it is important to provide access to educational content such as programming, 3D printing technology, computer modelling, and other ways of acquiring information about STEM fields, followed by access to supplementary literature. The future brings the need for new competencies which will soon become implied knowledge of newly educated generations. Examples of good practice will demonstrate implementation of the librarians' activities in mobile library through STEM workshops aimed at elementary school, as well as through virtual classroom using virtual reality goggles.

Keywords: virtual reality, 3D printing technology, computer modelling, STEM programme, mobile library

Izazovi i prilike narodnih knjižnica u kontekstu neproračunskih sredstava EU-a

Željka Hatvalić Strahija
Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec
zhatvalic@gmail.com

Sažetak

Izlaganje želi pridonijeti boljem razumijevanju projektnog menadžmenta europskih projekata, vidljivosti sviju procesa u projektnom ciklusu, od ideje do provedbe. Isto tako želi prikazati kako projekti Europske unije utječu na poslovanje i organizaciju rada manjih i srednjih narodnih knjižnica.

Izlaganje ističe tri važne točke fokusa u kontekstu neproračunskih sredstava EU-a. Prva želi potaknuti dijalog knjižničarske zajednice, konkretno narodnih knjižnica, i Ministarstva kulture o stvarnim kapacitetima i kompetencijama, i stručnih djelatnika knjižničara i administrativnih djelatnika. Izlaganjem se želi naglasiti važnost boljeg razumijevanja početnih pozicija manjih i srednje velikih narodnih knjižnica prilikom ulaska u projektni ciklus, ističe se promjenjivost potreba ciljane skupine dok je sam projekt i projektni ciklus unaprijed ugovoren, a time i strogo definiran, te se progovara o financijskim mogućnostima knjižnica i vremenskim okvirima koji su zadani. Propituje se potreba za stvaranjem savjetodavnog tijela vezanog za provedbu projekata u nadležnosti Ministarstva kulture

koje bi podjednako bilo poznato s knjižničarskom i projektnom problematikom.

Druga točka želi otvoriti pitanja unutar knjižničarske zajednice vezana za stručni rad i kompetencije knjižničara potrebnih za sudjelovanje i rad u projektnom ciklusu, za zapošljavanje u okviru projekta, za vanjski i unutrašnji projektni menadžment. Progovara o definiciji nositelja projekta i partnera na projektu u kontekstu poslovanja i organizacije rada narodne knjižnice, pri čemu posebno želi istaknuti ulogu formalnog i neformalnog obrazovanja knjižničara u RH. Propituje mogućnosti edukacije za knjižničare u okviru projekta i stvarnu ponudu i dostupnost edukacija.

Treća točka želi naglasiti važnost aktivnog sudjelovanja narodnih knjižnica u projektima Europske unije i važnost razumijevanja ciljanih skupina u projektu i njihovih specifičnosti i ograničenja.

Knjižnica „Nikola Zrinski“ Čakovec trenutačno je partner na projektu *Impuls za 54+*, njegov nositelj je Međimurska županija, a ostali partneri su Kulturno umjetničko društvo Mura i Matica umirovljenika Međimurske županije. Cilj projekta je uključivanje osoba starije životne dobi u kulturne sadržaje koji će pridonijeti podizanju kvalitete njihova života. Projekt je prijavljen na Poziv Ministarstva kulture „Umjetnost i kultura 54+“. Vrijednost projekta je 936.014,28 kuna, a financira se bespovratnim sredstvima iz Europskog socijalnog fonda (stopostotni iznos financiranja).

Ključne riječi: narodne knjižnice, projekti Europske unije, edukacija knjižničara

Challenges and opportunities of public libraries in the context of non-budgetary EU funds

Željka Hatvalić Strahija
Nikola Zrinski Library in Čakovec
zhatvalic@gmail.com

Summary

The presentation aims to contribute to a better understanding of management of European projects, visibility of all the processes in the project cycle, from idea to implementation. It also wishes to show how EU projects affect business processes and organization of activities of small and medium-sized public libraries.

The presentation highlights three important focal points in the context of non-budgetary EU funds.

The first is to encourage dialogue between librarian community, public libraries specifically, and the Ministry of Culture on the actual capacities and competencies of both professional librarians and administrative library staff.

The second point emphasizes the importance of better understanding of initial positions of small and medium-sized public libraries when entering the project cycle. It discusses the needs of target groups and final beneficiaries that are variable and are often changed, while the project itself and project cycles are prearranged, therefore invariable. Furthermore, it speaks about the financial capabilities of libraries and the set time frames.

The third point reflects on the need for an advisory body within the Ministry of Culture, which equally understands the library and project issues.

The second point wants to raise questions within the library community regarding the professional work and competences librarians need in order to participate in the project cycle. Then it speaks about hiring new employees within the project, about external and internal project management.

Additionally, it defines the project bearer and project partners in the context of business operations and work organization of the public library. It particularly wants to emphasize the role of formal and informal education of librarians in Croatia, and comments librarians' educational opportunities within the project and the actual offer and availability of educational contents.

The third point wishes to emphasize the importance of active participation of public libraries in EU projects and highlights the importance of understanding the target group(s) in the project and their special features and limitations.

Nikola Zrinski Library in Čakovec is currently a partner on the project *Impulse for 54+*. The project holder is Medimurje County, the other partners are Cultural Artistic Association Mura and the Pensioners' Association of the County of Medimurje. The aim of the project is to involve elderly citizens in cultural content which will contribute to improve the quality of their lives.

The project was submitted to the *Call of the Ministry of Culture "Art and Culture 54+"*. The project value is 936,014.28 kunas of the project grant from the European Social Fund (100% funding amount).

Keywords: public libraries, EU projects, librarian education

Prva „sunčana“ knjižnica u Hrvatskoj

Marjana Janeš-Žulj

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

marjana@knjiznica-krizevci.hr

Sažetak

Nakon što je prošle godine u sklopu projekta *Križevački sunčani krovovi* postavljena fotonaponska elektrana na krov Razvojnog centra i tehnološkog parka Križevci, pokrenuli smo projekt druge fotonaponske elektrane u Križevcima, i to na krovu Gradske knjižnice „Franjo Marković“.

Izgradnjom fotonaponske elektrane naša Knjižnica postat će prva sunčana knjižnica u Hrvatskoj, a Grad Križevci još je jedan korak bliže prema ostvarenju cilja energetski neovisnog grada do 2030. godine.

Križevački sunčani krovovi prvi je ovakav projekt u Hrvatskoj gdje građani svojim sredstvima, po modelu mikrozajmova, financiraju postavljanje sunčane elektrane na krov javnog objekta.

Za postavljanje fotonaponske elektrane na krov Gradske knjižnice bilo je potrebno prikupiti 172.000,00 kuna, a sredstva su prikupljena u rekordnom roku, u samo dva dana. Minimalni ulog u sunčanu elektranu bio je 1000 kuna, a maksimalni 7500 kuna.

Postavljanjem fotonaponske elektrane snage 30 kW Knjižnici se dugoročno omogućava samoodrživost u energetskom pogledu, racionalizacija sredstava, optimizacija lokalnih energetskih sustava i ušteda od 1,5 t/god. CO₂. Vlastitom proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora dugoročno će se smanjiti računi za struju, a više prihoda ostat će raspoloživo za ulaganje u razvoj Knjižnice.

Glavni nositelj i idejni začetnik projekta *Križevački sunčani krovovi* je Zelena energetska zadruga (ZEZ) u suradnji s Gradom Križevcima.

Dobrom suradnjom s lokalnom zajednicom uz podršku stručnjaka ovim projektom se u području korištenja obnovljivih izvora energije, ali i promicanjem „zelenih tema“ putem literature i programa za građanstvo, doprinosi globalnim ciljevima održivog razvoja, sukladno AGENDI 2030., ali i promociji Knjižnice i njezinoj vidljivosti i uključenosti u suvremene svjetske trendove.

Ključne riječi: projekt Križevački sunčani krovovi, križevačka knjižnica, sunčana elektrana, korištenja obnovljivih izvora energije, UN Agenda 2030, održivi razvoj

The first “sunny” library in Croatia

Marjana Janeš-Žulj

Gradska knjižnica „Franjo Marković“ Križevci

marjana@knjiznica-krizevci.hr

Summary

After the installation of the solar power plant on the rooftop of the Development Center and Technological Park in Križevci, as part of the project *Sunny rooftops of Križevci*, we launched a project of another solar power plant in Križevci, on the rooftop of the Franjo Marković City Library. This will make our library the first solar library in Croatia, bringing Križevci a step closer to achieving the goal of an energy-independent city by 2030.

Sunny Rooftops of Križevci is the first project of this kind in Croatia where citizens, by means of their micro-loan model, finance a solar power plant on the rooftop of a public facility.

To set up a solar power plant on the rooftop of the City Library, it was necessary to collect HRK 172,000. The amount was collected in record time, in just two days. The minimum stake in the solar power plant was 1,000 kuna, and the maximum was 7,500 kuna.

By setting up a 30 kW solar power plant, the library provides long-term energy self-sustainability, reduction of resources, optimization of local power systems, and saving 1.5 tons of CO₂ per year. By self-generating power from renewable energy sources, electricity bills will be reduced in the long run, and more revenue will remain available for investing in library development.

The main coordinator of the project and the creator of the project *Sunny Rooftops of Križevci* is the Green Energy Cooperative (ZEZ) in cooperation with the City of Križevci.

Good co-operation with the local community, aided by support of experts with this project in the area of using renewable energy sources, and promotion of “green issues” through literacy and citizenship programs contribute to global goals of sustainable development, in accordance with the UN Agenda 2030. They also promote the library and its inclusion in contemporary world trends.

Keywords: project *Sunny rooftops of Križevci*, Križevci library, solar power plant, use of renewable energy sources, UN Agenda 2030, sustainable development

Posterska izlaganja /
Poster presentations

Od lokalnog do globalnog: komunikacijski vremeplov Književnog petka

Ivana Fištrek, Janja Maras
Knjižnice grada Zagreba
ivana.fistrek@kgz.hr, janja.maras@kgz.hr

Sažetak

Kulturna zagrebačka tribina Književni petak otpočela je s održavanjem 1955. godine u tadašnjoj Radničkoj biblioteci te traje i danas, kada se odvija u Gradskoj knjižnici Knjižnica grada Zagreba. U kontinuitetu njezina održavanja zanimljivo je popratiti kako su se mijenjali načini komunikacije s publikom. Plakat, kao konstanta oglašavanja tribine, bilježi promjene u raznim segmentima – prije svega grafičkom, ali i sadržajnom te organizacijskom smislu, nudeći tako i svojevrsan povijesni prikaz. Još jedna konstanta su zapisi iz Knjiga dojmova, u koje i sadašnja publika zapisuje svoje impresije. Danas se tiskaju i letci, dok se pozivnice šalju e-poštom. Pedesetih i šezdesetih godina tribine su se snimale na magnetofonske trake (ti su zapisi digitalizirani), a današnji se program tribina snima kamerom i dijeli s publikom putem YouTube kanala. Oglašavanje tribine te postavljanje sadržaja i materijala o njoj predstavlja se i na Facebooku Književnog petka. Na svakom od tih *mjesta* – putem plakata, letaka, pozivnica, uživo u knjižnici, putem YouTubea, Facebooka, pa i e-pošte Književnog petka – otvoren je poziv na komunikaciju prema publici. Kroz vremensku lentu prikazat ćemo promjene u komunikacijskim kanalima s publikom, koje su ujedno odraz društvenih i tehnoloških promjena.

Iako su se kanali komuniciranja s publikom u protekle šezdeset i četiri godine nužno mijenjali, modificirali i nadograđivali, osobni kontakt i

susret publike s gostima, kao i aktualne i intrigantne teme Književnog petka, bile su i ostale ključna vrijednost ove najdugovječnije književne tribine. Ipak, današnje tehnologije omogućuju Tribini da bude vidljiva neovisno o vremenu i prostoru njezina održavanja te publika više nije samo lokalna, već globalna.

Ključne riječi: Književni petak 1955. – 2019., promocija, komunikacijski kanali, tehnološki razvoj

From local to global:

Literary friday as a communication time machine

Ivana Fištrek, Janja Maras

Zagreb City Libraries

ivana.fistrek@kgz.hr, janja.maras@kgz.hr

Summary

Literary Friday has been a cult event in Zagreb since 1955, when its lectures and discussions started in the Workers' Library. Now it takes place in the Zagreb City Library. In that period, communications with the audience have changed. The posters, as a publicity fixture for the event, have gone through changes not only in design, but also in content and organization, offering a kind of a historical overview. The records from the books of impressions have been another fixture, which is still popular with the audiences. Nowadays, there are also flyers and email invitations. In the 1950s and 1960s, the lectures were recorded on magnetic tapes (which have been digitalized); today, they are recorded with a camera and shared with the public on the YouTube channel. Lecture publicity and contents and materials are posted on

the Literary Friday Facebook page. Each of these instances – posters, flyers, invitations, personal contacts in the library, YouTube, Facebook, and e-mail – openly invites the public to communicate. We will use a timeline to show the changes in the public communication channels, which reflect the social and technological changes.

The public communication channels have been necessarily modified and upgraded in the last sixty-four years. However, personal contacts and meetings of audiences with the guests, along with the up-to-date and intriguing topics of Literary Friday, have always been the highlight of the oldest series of literary lectures. But modern technologies have turned Literary Friday into an event which does not depend on its venue any more and has a global audience instead of a local one.

Keywords: Literary Friday 1955 – 2019, promotion, communication channels, technological development

Uloga čitateljskih klubova GKZD-a u lokalnoj zajednici

Antonijela Nekić, dipl. knjižničar

Gradska knjižnica Zadar

anekic@gkzd.hr

Sažetak

Organiziranjem manifestacije *Zadar čita* prije jedanaest godina pokrenuli su se čitalački klubovi u Gradskoj knjižnici Zadar. Formirani su klubovi čitatelja za djecu, mlade i odrasle. Jedan dio klubova vode volonteri, a dijelom i djelatnici Knjižnice. Čitalački klubovi djeluju u Središnjoj knjižnici i u ograncima, a svojim djelovanjem postali su male kulturne oaze, osobito u dijelovima grada u kojima ogranci predstavljaju

jedini kulturni sadržaj. Djelovanje čitalačkih klubova članovima pruža korisno i kvalitetno provedeno slobodno vrijeme, potiče ih na kritičko razmišljanje, bogaćenje rječnika, vježbanje uvažavanja tuđeg mišljenja, argumentirano raspravljanje i dr. Čitateljski klubovi su mjesto susreta i „treći prostor“ knjižnice.

Ovim radom će se prikazati kako djeluju čitalački klubovi GKZD-a i na koji način su postali polifunkcionalna središta grada Zadra. Rezultatima dobivenima anketnim upitnikom za voditelje i članove klubova dobiva se uvid u značaj čitalačkih klubova GKZD-a za lokalnu zajednicu. Anketni upitnik je formuliran na jasan i nedvosmislen način kako bi ispitanicima bilo što jednostavnije rješavanje. Sadrži dvije cjeline. U prvoj su podatci o ispitaniku (spol, dob, obrazovanje, zaposlenost, gradska četvrt u kojoj živi...), a u drugom podatci o sudjelovanju u klubu. Većina pitanja su zatvorenog tipa, biralo se između ponuđenih odgovora. Manji dio pitanja bio je s mogućnošću kratkog obrazloženja. Prva cjelina anketnog upitnika pokazala je koliki je udio muške, a koliki ženske populacije u čitateljskim klubovima, koje su dobne skupine najzastupljenije, koji je stupanj obrazovanja članova kluba, a dobiveni su i podatci o zaposlenosti članova. U drugom dijelu anketnog upitnika dobio se uvid u podatke na koji način su članovi kluba saznali za čitateljski klub, koliko knjiga pročitaju mjesečno, koliko su zadovoljni odabirom knjiga, dolaze li redovito na sastanke, koliko su zadovoljni voditeljem kluba, kojim se kriterijem vode pri odabiru knjige za čitanje....

Obradom dobivenih podataka anketnih upitnika došlo se do spoznaja što motivira na sudjelovanje u čitalačkom klubu i uolikoj mjeri se zadovoljstvo/nezadovoljstvo reflektira na život u lokalnoj zajednici.

Ključne riječi: Gradska knjižnica Zadar, čitateljski klubovi, anketni upitnik za voditelje i članove klubova

The role of reading clubs of City Library of Zadar in the local community

Antonijela Nekić, dipl. knjižničar

City Library of Zadar

anekic@gkzd.hr

Summary

In the process of holding the manifestation *Zadar Reads* for eleven years, reading clubs for children, young people, and adults were formed in City Library of Zadar. Reading clubs are managed partly volunteers and library staff. They are operating at the central library but also at the branches, which became small oases of culture, especially in neighbourhoods where they are the only institution organizing cultural events. Reading clubs provide their members with quality time; enriches their vocabulary; encourages development of critical thinking, respect for other viewpoints, ability to make a good argument, etc. Reading clubs are thus places of connecting and the “third place”.

This work will show how these reading clubs are operating and how they became multifunctional centres of the City of Zadar. The results obtained by the questionnaire, answered by the clubs' managers and members, provide an opportunity to acquire an insight into the significance of reading clubs for the local community. Questionnaire is formulated in a clear and unambiguous way. It consists of two parts. In the first part the data on examinee (gender, age, education, employee status, residence...) are required. The second part is related to their participation in the club. The majority of questions are of the closed nature, and multiple answers were offered. A small part of questions provided possibility of a short answer. The first part of the questionnaire

gave insight in the ratio of female and male members, age groups, education level, and employment status. In the second part information on how the club members heard about it were collected, number of books they read monthly, if they satisfied with the selection of the books, frequency of attending the meetings, how they choose the books to read...

Through the interpretation of the given data the possible motivation for participation in reading clubs is discovered, and also to what a degree their (dis)satisfaction is reflected on the life of the local community.

Keywords: City Library of Zadar, reading clubs, survey for reading clubs' co-ordinators and members

***Lektiraonica i Ispeci pa reci!* – dva programa za razvijanje kulture dijaloga u zajednici**

Ivana Grubačević
Gradska knjižnica Velika Gorica
posudba@knjiznica-vg.hr

Sažetak

U izlaganju će biti prikazani primjeri dvaju programa Središnjeg odjela za odrasle Gradske knjižnice Velika Gorica. Jedan je od njih je *Lektiraonica*, program poticanja čitanja za učenike srednjih škola koji se već niz godina održava u okviru programa Mjeseca hrvatske knjige, a pruža priliku srednjoškolcima da, u okviru zadane teme, izraze svoja stajališta o problematici čitanja, izboru lektirnih naslova te osobnom izboru knjiga za slobodno čitanje. Uz razgovor je obično vezana i praktična radionica, a dio programa posvećen je i čitanju naglas

tekstova prema slobodnom izboru učenika jer se *Lektiraonica* uvijek održava 23. listopada, na dan nacionalne akcije Čitajmo zajedno!.

Razgovaraonica *Ispeci pa reci!* program je u sklopu kojeg se jednom mjesečno okuplja grupa za raspravu. Namijenjen je svim odraslim sugrađanima starijima od 18 godina. Cilj ovakvog okupljanja je naučiti izražavati svoja mišljenja na konstruktivan način, ali prije svega razvijanje kulture dijaloga i poštovanja za tuđa i različita mišljenja i stavove. Teme za raspravu biraju se sporazumno na osnovi zajedničkih interesa grupe, a uz dvije stalne moderatorice jedan od članova grupe za svaki susret priprema uvod u izabranu temu.

Ova dva programa, iako namijenjena drugačijim interesnim i dobnim skupinama, ipak imaju nešto zajedničko: pružaju mogućnost za neposredno sudjelovanje i izražavanje vlastitog stava, ali i priliku za razvijanje tolerancije prema stavovima drugih. Također, pružaju mogućnost promišljanja o različitim temama uz prethodnu temeljitu pripremu. Svoje sudionike potiču da razvijaju kritičko mišljenje, bilo da je riječ o čitanju srednjoškolske lektire, bilo o slobodno odabranoj temi. Premisa ovih programa je pružiti sudionicima priliku da razviju vještine komunikacije te nauče konstruktivno i argumentirano izražavati svoja mišljenja. Cilj je osvještavanje potrebe za tolerancijom u srazu s mišljenjima drugih, što u konačnici stvara vrijedan doprinos razvijanju kulture dijaloga u zajednici.

Ključne riječi: čitanje, komunikacija, dijalog, tolerancija

***Bookreporter* and *Think Before You speak!* – two examples for development of culture of dialogue in community**

Ivana Grubačević
City Library of Velika Gorica
posudba@knjiznica-vg.hr

Summary

The presentation will show examples of the two programs of the Adults Dept. of the City Library of Velika Gorica. One of them is *Bookreporter*, a program for reading encouragement for high school students, held for a number of years as part of the program of the Croatian Book Month. It provides the opportunity for high school students to express their views, within the given topic, on reading, selection of titles for book reports, and the personal tastes fiction books. The discussion is usually complemented by a practical workshop, and part of the program is devoted to reading aloud texts chosen by the students. *Bookreporter* always takes place on October 23, the national day of *Let's read!* campaign.

Think Before You Speak! programme is a monthly discussion group event. The program was conceived for all citizens aged 18 and over. Its objective is to teach to express opinions in a constructive way, but above all to develop a culture of dialogue and respect for others', and different opinions and attitudes. The discussion topics are selected by consensus based on the group's common interests, with two permanent moderators. One of the group members prepares the introduction of the topic chosen for each meeting.

These two programmes, though intended for different interest and age groups, still have something in common - both provide opportunity

for immediate participation and expression of ones' attitude, but also opportunity to develop tolerance towards attitudes of others. They also provide opportunity to review different topics with a thorough preparation beforehand. The participants are encouraged to develop critical thinking, whether it is reading books from the list for book report or by their own choosing. The premise of these programmes is to provide the participants with the opportunity to develop communication skills and learn to express their opinions constructively and arguably. The objective is to raise awareness for the need for tolerance when dealing with opinions of others, which ultimately creates a valuable contribution to development of a dialogue culture in a community.

Keywords: reading, communication, dialogue, tolerance

Kućni pARTy – književnost & rock 'n' roll

Vinka Jelić-Balta, Marina Junger
Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma
slavko.kolar.knjiznica@gmail.com

Sažetak

Kroz naš rad – postersko izlaganje pod nazivom *Kućni pARTy – književnost & rock 'n' roll*, predstaviti ćemo projekt po kojem je Gradska knjižnica Slavka Kolara poznata ne samo među ljubiteljima književnosti nego i šire. *Kućni pARTy – književnost & rock 'n' roll* obuhvaća spoj javnih čitanja književnika te glazbe. Projekt je započeo 2008. godine kada su se djelatnice Knjižnice svojim programom željele uključiti u obilježavanje Dana Grada Čazme, mjesta u kojem knjižnica i djeluje. Knjižnica ovaj događaj organizira u prvoj polovici mjeseca, kada je

manje kulturnih događaja u odnosu na ostatak mjeseca. Program je prvotno bio zamišljen kao okupljanje lokalnih umjetnika, koji su na neformalan način nastojali široj zajednici predstaviti svoj rad te ga tako i popularizirati. Cijela se manifestacija održava u dvorištu Knjižnice. Nakon javnog čitanja, nastupaju glazbenici dugo u noć, pretvarajući ovu manifestaciju u *after party*. Iako je događaj prvotno zamišljen kao mjesto okupljanja lokalnih književnika, slikara i glazbenika, s vremenom su im se pridružili književnici i glazbenici iz ostalih gradova i mjesta Hrvatske. Odabirom različitih inovativnih i zanimljivih umjetnika, sadržaja i programa nastojimo privući što različitiju populaciju. Posebno nam je važno privući one ljude koji inače nisu redoviti korisnici Knjižnice, ne bi li ih zainteresirali za redovite programe koje Knjižnica inače nudi. Kako bi svake godine što više ljudi dolazilo na *Kućni party*, pratimo trendove i želje samih korisnika i posjetitelja. Zbog ugodne atmosfere, *Kućni pARTy – književnost & rock 'n' roll* stekao je kulturno mjesto među čazmanskom publikom, starijom i mlađom. Povezujući književnost, glazbu i druge medije u jedinstven kulturni događaj, *Party* je postao prepoznatljiv u lokalnoj zajednici, ali i među književnicima koji se redovito vraćaju.

Ključne riječi: knjižnica, party, glazba, književnost

House pARTy – Literature & Rock 'n' Roll

Vinka Jelić-Balta, Marina Junger

Slavko Kolar City Library in Čazma

slavko.kolar.knjiznica@gmail.com

Summary

Throughout our poster presentation *House pARTy – Literature & Rock 'n' Roll*, we will present the project that made Slavko Kolar City Library in Čazma famous not only among literature lovers but also among wider audience. *House pARTy – Literature & Rock 'n' Roll* is a combination of public readings by the authors, and music. The project started in 2008 as one of the events included in the celebration of the Days of the City of Čazma, where the library is located. The event is organized in the first half of July, a period of fewer cultural events than during the rest of the month. The initial idea was to gather local authors and provide an opportunity to present their work and thus make it known to the wider audience. The whole event takes place in the library backyard. The public readings are followed by late night music performances that turn the event into an after party. Although the initial idea was to gather only the local artists, authors and musicians from other parts of Croatia joined as well. With a careful selection of innovative and interesting artists and their work, we are attempting to reach out to different audiences, with special emphasis on potential patrons in order to make them interested in other library programmes. Trying to increase the number of visitors every year, we follow the trends and the wishes of our patrons and visitors. Due to its pleasant atmosphere, *House pARTy – Literature & Rock 'n' Roll* has been given a special status among the Čazma audience of different generations. By connecting literature, music, and different media into a unique cultural

event, the party has become recognizable in the local community and among authors who happily return.

Keywords: library, party, music, literature

Izložbeni salon „Ljudevit Šestić“ – transformacija prostora knjižnica

Mario Šimić, Lidija Šajatović

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

msimic@gkka.hr, lidija@gkka.hr

Sažetak

U današnje vrijeme knjižnice su, osim mjesnih posudbenih i informacijskih središta, i gradska sastajališta koja nude brojne sadržaje za sve dobne skupine. Knjižnice, između ostalog, služe zadovoljavanju kulturnih potreba lokalnog stanovništva. Upravo iz tog razloga one postaju i izložbene lokacije te se na taj način uključuju u kulturni život zajednice.

Postav izložbe u knjižnicama često se odvija unutar improviziranih prostora, poput različitih odjela za korisnike, predvorja ili izloga. Pravi je luksuz unutar prostora knjižnice imati izložbeni salon ili dio namijenjen isključivo izložbama i izlaganju.

Informativno-posudbeni odjel centralni je i najveći odjel knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac. U sklopu njega nalazi se Izložbeni salon „Ljudevit Šestić“ u kojem se postavljaju tematske izložbe, izložbe knjiga, fotografija, umjetničkih djela, ali i izložbe vezane uz obilježavanje raznih obljetnica. Neke od njih postavljaju se u organizaciji same Knjižnice, a neke u suorganizaciji s umjetnicima profesionalcima ili pak neafirmiranim autorima, pojedincima, udrugama i ustanovama.

Ključno je spomenuti i organizaciju međunarodnog stručnog skupa „Knjižnica – središte znanja i zabave“ koji se u našoj knjižnici održao u listopadu prošle godine. Tema skupa bila je *Izložbene aktivnosti knjižnica*, a cilj je bio razmjena mišljenja, ideja, stručnih znanja i primjera dobre prakse.

U ovom posterskom izlaganju bit će predstavljena izložbena djelatnost Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac u 2018. godini, u kojoj je ukupno postavljeno 15 izložaba, od čega 8 u organizaciji, a 4 u suorganizaciji Knjižnice. Trudili smo se predstaviti izložbe različitih karaktera i vizualnih rješenja te na taj način prostor izložbenog salona korisnicima i posjetiteljima Knjižnice učiniti uvijek iznova zanimljivim. Knjiga dojmova, puna pozitivnih komentara naših sugrađana, ali i gostiju iz drugih gradova, govori nam da smo u tome uspjeli.

Ključne riječi: izložba, izložbeni salon „Ljudevit Šestić“, izložbena djelatnost

Ljudevit Šestić Exhibition Hall – transformation of library space

Mario Šimić, Lidija Šajatović

Ivan Goran Kovačić City Library in Karlovac

msimic@gkka.hr, lidija@gkka.hr

Summary

Besides being a local lending and information centers, libraries today are also city's meeting places that offer numerous services and activities for all age groups. For this very reason, they become new exhibition locations and thus incorporate into the local community's cultural life. The exhibition set-up in libraries often takes place within improvised

spaces, such as different user departments, lobbies and window displays. It is truly a luxury to have an exhibition hall within the library space which is intended exclusively for exhibitions. Information and Lending Department is the central and largest department of the Ivan Goran Kovačić City Library. Within the Department there is a Ljudevit Šestić Exhibition Hall with theme exhibitions, exhibitions of book, photographs, works of art, and also exhibitions related to the marking of various anniversaries. Some of them are set up in the organization of the library alone, and some are co-organized with professional artists, unconfirmed authors, individuals, associations, and institutions. It is also worth mentioning the organization of an international expert meeting The Library - Knowledge and Entertainment Center which was held in our library in October last year. The theme of the meeting was the Library's Exhibiting Activities, with the aim of exchanging opinions, ideas, professional knowledge and examples of good practice.

In this Poster Presentation we will present the exhibition activity of the Ivan Goran Kovačić City Library in 2018; a total of 15 exhibitions were organized, 8 of which organized by the library alone and 4 in co-organization. We tried to introduce exhibitions of different character and visual solutions to make exhibition hall's space always interesting to library patrons and visitors. The book of impressions full of positive comments from our fellow citizens and guests from other cities tells us that we have succeeded in doing so.

Keywords: exhibition, Ljudevit Šestić Exhibition Hall, exhibition activity

Suradnja Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Glasa Slavonije (2000. – 2018.) u informiranju lokalne zajednice

Srđan Lukačević, Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

slukacevic@gskos.hr, rdino@gskos.hr, dubravka@gskos.hr

Sažetak

Rad govori o značaju narodne knjižnice te njezinoj prisutnosti u lokalnoj zajednici. Narodne knjižnice igraju značajnu ulogu u informiranju, obrazovanju svojih građana, no i u kreativnom razvoju svih članova društva. One su i mjesta zabave, gdje bi svaki korisnik, u skladu sa svojim potrebama, trebao moći pronaći sve informacije koje su mu potrebne. Rad govori o značaju neprofitnog marketinga te marketinškim alatima kojima se narodna knjižnica može služiti kako bi se što bolje predstavila u lokalnoj zajednici. Prikazuje se istraživanje koje je provedeno u svrhu boljeg shvaćanja trenutnog stanja Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek u odnosu na njezinu marketinšku aktivnost. Spomenuto je istraživanje obuhvaćalo analizu sadržaja tiskanih izdanja Glasa Slavonije u proteklih osamnaest godina. U analizi sadržaja pregledani su arhivirani članci Glasa Slavonije koji izvještavaju o temama vezanim za spomenutu knjižnicu.

Ključne riječi: Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek, Glas Slavonije, lokalna zajednica, marketing, korisnici

Collaboration of the City and University Library of Osijek and Voice of Slavonia from 2000 to 2018 in the function of informing the local community

Srđan Lukačević, Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš
City and University Library of Osijek
slukacevic@gskos.hr, rdino@gskos.hr, dubravka@gskos.hr

Summary

The purpose of this paper is to demonstrate the importance of a public library in the community. As a place where all patrons can access needed information, public libraries play an essential role in informing, educating its citizens but also in their creative development. Furthermore, the paper will be considering how non-profit marketing and other tools can be utilized to better represent a library in the community. Results of the conducted survey reveal how marketing activities of the Public and University Library of Osijek impact the library image in the media. The survey included the analysis of historical articles from the local newspaper The Voice of Slavonia which featured Public and University Library of Osijek throughout the course of the past 18 years.

Keywords: City and University Library of Osijek, Voice of Slavonia, local community, marketing, patrons

Knjižnica u lokalnoj zajednici – evidencija događanja

Vera Vitori
Gradska knjižnica Zadar
vera.vitori@gkzd.hr

Sažetak

U izlaganju će se prikazati evidencija o djelovanju Gradske Knjižnice Zadar u lokalnoj zajednici izradom *Bibliografije tiskanih i elektroničkih izvora o Gradskoj knjižnici Zadar* i *Popisa događanja*. Navedeni oblici praćenja aktivnosti Knjižnice i njezina pojavljivanja u medijima nastali su kao izraz potrebe da se podatci o izravnom ili neizravnom sudjelovanju Knjižnice u radu lokalnoj sredini predoče ne samo knjižničarskoj već i široj javnosti.

U *Bibliografiji*, koja se izrađuje od 2002. godine, popisuju se svi novinski članci koji su objavljeni u tiskanom i/ili *online* izdanju, u kojima se spominje sveobuhvatna djelatnost Knjižnice. *Bibliografija* se objavljivala kao prilog tiskanih godišnjih izvješća Gradske knjižnice Zadar, a od 2010. i *online* pod nazivom *Bibliografija tiskanih i elektroničkih izvora o Gradskoj knjižnici Zadar*. Od 2015. prisutna je samo *online*. Nalazi se u rubrici *Bibliografije*, unutar Zavičajne zbirke Gradske knjižnice Zadar. Nudi mogućnost pretraživanja liste autora, naslova članaka, vrste časopisa (tiskani, *online*) i godišta, s poveznicama na članke.

Popis događanja je zasebna evidencija u kojoj se navode sve aktivnosti koje se organiziraju u Knjižnici i njezinim ograncima, neovisno o organizatoru – Knjižnici, drugoj ustanovi ili pojedincu. Kao i *Bibliografija*, nalazi se u godišnjim tiskanim izvješćima i *online* na stranici Knjižnice, unutar rubrike *O nama*. Obrazac bilježenja je evoluirao te se od početne

evidencije datuma, naziva događaja i izvođača proširio uvođenjem novih parametara za vrstu događaja (predstavljanje knjige, susret, radionica, izložba, tribina, skupština, sastanak itd.) i organizatora.

Bibliografija članaka, osim navedenog, daje uvid u percepciju Knjižnice u medijima i promidžbu u javnosti, a zajedno s *Popisom događanja* pokazatelj je pozicije Knjižnice unutar zajednice te dokument o njezinu djelovanju.

Ključne riječi: bibliografija, događanja, evidencija, Gradska knjižnica Zadar, lokalna zajednica

Library in local community - record of events

Vera Vitori
City Library of Zadar
vera.vitori@gkzd.hr

Summary

The presentation will show the records on the activity of the City Library of Zadar in local community by the method of producing a *Bibliography of Printed and Electronic Sources on the Public Library of Zadar* and the *List of Events*.

Both methods were created as an expression of the need to record the library's work data and direct or indirect participation of the library in the work of local community, as well as the wish to present the data not only to the librarian but also to the general public.

Bibliography, which has been drafted since 2002, lists all newspaper articles which mention the comprehensive activity of the library,

published in printed and/or online edition. *Bibliography* was published as a contribution to the printed annual reports of the City Library of Zadar, and since 2010 it is being published as *Bibliography of printed and electronic sources on the City Library of Zadar*. Since 2015 it has been published online only. It is located in the column *Bibliography*, within the Local Heritage Collection of City Library of Zadar. It provides search by author, article title, type of journal (printed, online) and volume, with links to articles.

List of Events is a separate record, listing all the activities organized in the library and its branches, regardless of the organizer – the library, other institution or an individual. Like the *Bibliography*, it is available in annual printed reports and online at the library website, within the section About Us. The registration form has evolved and from the initial records of the dates, event names, and performers it has been expanded by introducing new parameters for event type (book presentation, workshop, exhibition, forum, assembly, etc.) and organizers.

Bibliography of articles also provides an insight into perception of the library in the media and its publicity. Along with the *List of Events* it is an indicator of the library's position within the community and a document of its activities. The recorded data can be used in further planning of activities and for studying the history of the City Library of Zadar.

Keywords: bibliography, events, local community, records, City Library of Zadar

Digitalne kompetencije i treća životna dob: programi informatičkog i informacijskog opismenjavanja u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek

Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš, Srđan Lukačević
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek
rdino@gskos.hr, dubravka@gskos.hr, slukacevic@gskos.hr

Sažetak

Cilj. Rad prikazuje rezultate istraživanja provedenog u sklopu projekta *Ukorak s vremenom – osnove rada na računalu*, kao i ulogu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek (GISKO) u osmišljavanju i provedbi programa navedenog projekta s ciljem postizanja informacijske uključenosti osoba treće životne dobi.

Metodologija. Rad donosi rezultate *online* anketnog istraživanja provedenog među polaznicima radionica na temu osnova rada na računalu namijenjenih osobama treće životne dobi. Istraživanje je provedeno na uzorku od 227 polaznika tečaja u razdoblju od travnja 2016. do lipnja 2018.

Rezultati. Rezultati istraživanja pokazali su velik napredak i samouvjerenost ispitanika kad su u pitanju njihova informatička i informacijska znanja. Prije tečaja 41,4% polaznika svoje je znanje ocijenilo ocjenom nedovoljan (1), dok je nakon tečaja ocjenom 1 svoje znanje ocijenilo samo 0,4% ispitanika. Također, korisnici su prije tečaja koristili internet za mnogo manje aktivnosti nego nakon tečaja. Čak 99,6% polaznika tečaj namjerava preporučiti nekom od svojih prijatelja ili je to već učinilo, što svjedoči o percipiranoj korisnosti stečenih novih znanja i vještina.

Vrijednost. Ovo je prvi takav tečaj na području grada Osijeka i rezultati govore o potrebi osmišljavanja više projekata koji će uključivati osobe treće životne dobi i uporabu ICT-tehnologije.

Ključne riječi: cjeloživotno obrazovanje, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek, informacijska pismenost, informatička pismenost, treća životna dob

Digital competencies and older adults: analysis of the computer and information literacy programme of older adults at the City and University Library in Osijek

Dino Radmilović, Dubravka Pađen Farkaš, Srđan Lukačević
City and University Library in Osijek
rdino@gskos.hr, dubravka@gskos.hr, slukacevic@gskos.hr

Summary

Purpose. The paper presents results of the research conducted among the participants of the project *Keeping Pace with Time – the Basics of Computer and Information Literacy*, as well as the role of the City and University Library Osijek (CULO) in design and organisation of that project with the aim of increasing the level of social inclusion of the programme's participants.

Methodology. The paper offers results of a research conducted among the participants of the workshops on computer and information literacy for older adults. The research instrument was an online questionnaire. The research was carried out in the period from April 2016 to June 2018 on the sample of 227 workshop participants.

Results. Results reveal an exceptional progress of participants, both in terms of their computer and information literacy knowledge, but also in their self-confidence. Prior to the workshop, 41.40 % rated their knowledge as insufficient (1), whereas after the workshop only 0.40 % chose that grade to describe their knowledge. Also, participants used the internet to a much smaller extent before the workshops than afterwards. 99.60 % of workshop participants intends to recommend, or already has recommended, the workshops to their friends which speaks about their perceived value of the newly acquired knowledge and skills.

Value. This is the first such programme in the area of Osijek and the results suggest the need for more similar projects about the ICT for older adults.

Keywords: computer literacy, City and University Library in Osijek, information literacy, lifelong learning, older adults

Mala škola korištenja pametnih telefona

Petar Lukačić

Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

petar@knjiznica-koprivnica.hr

Sažetak

Tijekom posljednje dvije godine koprivnički knjižničari ojačani su povremenim prisustvom volontera tijekom svojih svakodnevnih aktivnosti i provođenja raznih programa koji se odvijaju u Knjižnici. Svojim javnim pozivima za volontiranje izazvali su interes lokalne javnosti, a među njima i učenika prvog razreda gimnazije Nevena Lukića, koji je u razgovoru s knjižničarem, o tome gdje vidi svoj volonterski angažman u Knjižnici, došao do ideje da starijim osobama pokaže

osnove korištenja pametnih telefona. Knjižničari su ideju prihvatili jer su i sami primijetili potrebu da svojim starijim korisnicima i sugrađanima ponude tečaj korištenja pametnih telefona, ali nisu imali mogućnosti organizirati kontinuitet usluge. Tečaj se održava jedan na jedan na pametnim telefonima starijih osoba te ih se uči kroz rad, a raspon tema ovisi o individualnim potrebama. Vrijeme trajanja individualnog tečaja je pola sata te se svaki polaznik može ponovno prijaviti.

Tečaj je prijavljen na natječaj međunarodne neprofitne organizacije EIFL – Knowledge without boundaries (EIFL = Electronic information for libraries), kojoj je misija da preko knjižnica u više od 60 zemalja u svijetu i na svim kontinentima omogući dostupnost digitalnim informacijama i znanju. Uz jednu bugarsku i jednu kenijsku knjižnicu, koprivnička knjižnica jedna je od tri narodne knjižnice u svijetu koje su u 2019. godini dobile ovu nagradu za inovativnost u korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT-a) u knjižnicama za socijalno uključivanje osjetljivih skupina građana i poboljšanje kvalitete života u lokalnim zajednicama.

Ključne riječi: pametni telefon, tečaj, volonteri, EIFL nagrada, socijalna inkluzija

A quick course in smartphone use

Petar Lukačić

Fran Galović Public Library in Koprivnica

petar@knjiznica-koprivnica.hr

Summary

During the last two years librarians from Fran Galović Public Library in Koprivnica are assisted by volunteers during their everyday activities

and different programmes they provide to their patrons. With their public invitations they attracted the interest of local community and among them a first-grade high school student Neven Lukić. He was interviewed by a librarian, and when asked where he sees his volunteering activities, he came to the idea that he could demonstrate to the elderly the basics of using smartphones. The idea was accepted by the librarians because they also saw the need to offer their elderly patrons and fellow citizens a course in smartphone use, but did not have the possibility to organize the continuity of the service. The course is held on smartphones the elderly use, the point being in learning by doing. The range of topics depends on individual needs. Every person has half an hour with the volunteer and can apply again if needed.

The course was applied for an award by international non-profit organization EIFL - Knowledge Without Boundaries (EIFL = Electronic Information for Libraries). Its mission is to provide access to digital information and knowledge via libraries, in over 60 countries worldwide and on all continents. With one library from Bulgaria and one from Kenya, the library from Koprivnica is one of the three public libraries in the world that have been awarded for being innovative in using ICT in libraries for social inclusion of sensitive groups of citizens and for raising the quality of life in their local communities.

Keywords: smartphone, course, volunteers, EIFL award, social inclusion

AV odjeli i zbirke u Knjižnicama grada Zagreba kao promicatelji socijalne inkluzije kroz kulturne, pedagoške i edukativne aktivnosti

Andrea Šušnjar
Knjižnice grada Zagreba
andrea.susnjar@kgz.hr

Sažetak

Uz temeljne uloge i zadaće knjižnice, koja svojim korisnicima pruža neposredan pristup znanju, informacijama, obrazovanju, u AV odjelima i zbirkama KGZ-a provodimo razne kulturne, pedagoške i edukativne aktivnosti. Kroz projekt *Knjižnica širom otvorenih vrata* približavamo knjižnicu osobama s invaliditetom te senzibiliziramo javnost za njihove potrebe. Konkretno, edukacijskim susretima za djecu pod nazivom *Upoznajmo glazbene instrumente* već dvanaest godina u prostoru Gradske knjižnice Glazbeni odjel organiziraju se koncerti, radionice i druženja za slijepu i slabovidnu djecu iz Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“. AV odjeli u mreži KGZ-a provode pedagoško-edukativne aktivnosti kao što su radijske radionice za djecu, predstavljanje glazbe kroz razne projekte, slušaonice te suradnju s drugim kulturnim institucijama.

Takvim aktivnostima izlazimo iz okvira uobičajenog knjižničnog poslovanja i djelujemo kao promicatelji socijalne inkluzije, kulturne i pedagoške nadogradnje, čemu stremlji svaka društvena zajednica.

Ključne riječi: AV odjeli i zbirke, Knjižnice grada Zagreba, socijalna inkluzija, kulturne aktivnosti, pedagoško-edukativne aktivnosti

AV departments and collections in Zagreb city Libraries as encouragers of social inclusion through cultural, pedagogical and educational activities

Andrea Šušnjar
Zagreb City Libraries
andrea.susnjar@kgz.hr

Summary

AV departments and collections of Zagreb City libraries carry out, along with the fundamental librarian roles and tasks, such as providing users with immediate access to knowledge, information and education, various cultural, pedagogical and educational activities.

Through the project “Library Open Doors”, we introduce the library to the people with disabilities and sensitize the public to their needs.

Twelve years ago Music Department of the City Library started the project “Meet the musical instruments” and has been still successfully carrying it out through organizing concerts, various workshops and social gatherings for the blind and partially sighted children from the “Vinko Bek” Education and Training Center.

All AV departments in the Zagreb City Libraries network carry out pedagogical-educational activities such as radio workshops for children, music presentation through various projects, and cooperation with other cultural institutions.

Such activities are not the usual librarian work so, in that way, we act as promoters of social inclusion, cultural and pedagogical upgrades, which is the goal of every social community.

Keywords: AV departments and collections, Zagreb city Libraries (KGZ), social inclusion, cultural and pedagogical-educational activities.

Knjižničarski filmski
festival / Librarian Film
Festival

Halo? Knjižnica?

Vinka Jelić-Balta, Marina Junger, Davor Kirin
 Gradska knjižnica Slavka Kolara Čazma
 slavko.kolar.knjiznica@gmail.com

Film „Halo? Knjižnica?“ promotivni je film Gradske knjižnice Slavka Kolara Čazma. Glavni cilj mu je predstaviti Knjižnicu, njezine korisnike i suradnike, ali i glavne programe i projekte. Korisnici i suradnici iznijet će gledatelju svoja iskustva, zapažanja, kao i koristi koje imaju od Knjižnice.

Film započinje zvučnim zrcalima koja se nalaze ispred Knjižnice, tj. članice Čitateljskog kluba komunicirat će putem zvučnih zrcala. Tako će gledatelje uvesti u Knjižnicu. Potom će se izmjenjivati korisnici i suradnici, u kadrovima Knjižnice odnosno pričama o njoj i osobnoj povezanosti s njom. Cilj nam je predstaviti različite skupine koje surađuju s Knjižnicom, od poznatih pisaca, čitatelja novina, pa sve do najmlađih koji posuđuju lektire i slikovnice.

Završna scena su ljetna javna čitanja *Književnost i rock and roll*.
 Autorska glazba Lidije Bajuk.

Hello? Library?

Vinka Jelić-Balta, Marina Junger, Davor Kirin
 Slavko Kolar City Library in Čazma
 slavko.kolar.knjiznica@gmail.com

The film *Hello? Library?* is a promotional film for the Slavko Kolar City Library in Čazma. The main aim of the film is to present the library, its patrons and associates, as well as its main programmes and projects. Patrons and associates share their experiences, observations, and the

benefits they gain from the library with the audience.

The film begins with sound mirrors located in front of the library. Members of the Reading Club communicate through the mirrors, introducing the viewers to the library itself. Then the patrons and associates interchange throughout the scenes that represent the stories about the library and their personal attachment – library connectivity. Our goal is to introduce different groups that collaborate with the library, from prominent writers, newspaper readers to the youngest who borrow books and picture books.

The closing scene is the summer public reading *Literature and Rock 'n' Roll*. Music by Lidija Bajuk.

Dan knjižnice 2018 – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Blaž Trušnovec i Nina Dodler (snimanje i montaža filma), Rok Terkaj – Trkaj, Scott Holmes (glazba)
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
jozica.stendler@kcktolmin.si

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin u lipnju organizira Dan knjižnice, čiji je cilj informiranje i promicanje knjižničnih usluga i aktivnosti među članovima i potencijalnim korisnicima.

Film prikazuje posjetitelje koji pretražuju i čitaju elektroničke novine u Press Readeru, pregledavaju izloženo gradivo zavičajne zbirke dok najmlađi isprobavaju interaktivni pod, druže se uz pripovijedanje bajki te na kreativnim radionicama gdje među ostalim izrađuju makete Putujuće knjižnice i oslikavaju lica. Događaj se fokusira na odazive posjetitelja

koji se na taj dan mogu besplatno učlaniti u knjižnicu i u nagradnoj igri primaju poklon bonove. Posjetitelji su se zabavili i na literarno – glazbenom nastupu repera Roka Trkaja i profesora književnosti dr. Igora Saksida, autora knjige *Kla la klasika*.

Film je snimljen s dvije kamere, bez dijaloga te se sastoji od kratkih isječaka s glazbenom podlogom.

Dan knjižnice 2018 – Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Blaž Trušnovec i Nina Dodler (snemanje in montaža filma), Rok Terkaj – Trkaj, Scott Holmes (glasba)
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
jozica.stendler@kcktolmin.si

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin v mesecu juniju organizira Dan knjižnice, katerega namen je informiranje in promocija storitev in dejavnosti knjižnice med člani in potencialnimi uporabniki. Film prikazuje kolaž utrinkov in dogajanja z Dneva knjižnice 15. junija 2018 v vseh enotah knjižnice v Tolminu, Kobaridu, Bovcu in na Potujoči knjižnici.

Film prikazuje obiskovalce, ki iščejo in prebirajo elektronske časopise v bazi Press Reader, si ogledujejo razstavljeno gradivo domoznanske zbirke, najmlajši preizkušajo interaktivna tla, sestavljajo makete bibliobusov in se družijo ob pravljičah in ustvarjalnih delavnicah ali si poslikajo obraz. Dogajanje se osredotoči na odzive obiskovalcev, ki se brezplačno vpisujejo v knjižnico ali prejemajo vrednostne bone v nagradnem žrebanju in se zabavajo ob literarno-glasbenem nastupu

reparja Roka Trkaja in profesorja književnosti dr. Igorja Saksida, avtorjev knjige *Kla la klasika*. Film je posnet z dvema kamerama, nima dialogov, sestavljen je iz kratkih izsekov z glasbeno podlago.

The Library Day 2018 – Ciril Kosmač Public Library Tolmin

Blaž Trušnovec and Nina Dodler (snemanje in montaža filma),
Rok Terkaj-Trkaj, Scott Holmes (music)
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
jozica.stendler@kcktolmin.si

In June, the Ciril Kosmač Library in Tolmin organizes the Library Day, with the aim to inform and promote the Library's services and activities among its current and potential patrons.

The film shows visitors searching and reading e-newspapers in the Press Readers base, viewing exhibited material of the local studies collection, the youngest exploring the interactive floor, constructing models of the Mobile Library in Tolmin, and socializing while listening to the fairy tales and participate in creative workshops or painting their faces. The film's plot focuses on the visitors' response during the Library Day while joining the library free of charge, getting gift certificates in the prize draw or enjoying the literary and musical performance by the rapper Rok Trkaj and literature professor Igor Saksida PhD, the author of the book *Cla La Classics*.

The film has been recorded using two cameras, it is without dialogues, and it is composed of short sections with music background.

Iza svake sjajne zajednice nalazi se sjajna knjižnica

Veno Mušinić
Knjižnica i čitaonica Grada Preloga
knjiznica.prelog@gmail.com

Korisnici pričaju o žanrovima knjiga koje najviše čitaju. Dok djeca i odrasli pričaju o svojem čitateljskom ukusu, kamera snima interijer Knjižnice i korisnike koji koriste računala, listaju knjige, učlanjuju se i upisuju na radionice, a knjižničarke rade na posudbi, sudjeluju na radnom sastanku i predlažu knjige članovima. Članovi iznose svoje mišljenje o Knjižnici, fondu, zaposlenicima i prostoru na standardnom jeziku i kajkavskom narječju.

Zapravo se ukratko prikazuje jedan tipičan dan u knjižnici, ali na emotivan način. Film je lišen patetike, ali je izvoran i iskren. Zašto vole knjige? Koliko čitaju? Na koji način čitaju? Članovi odgovaraju na postavljena pitanja, a zanimljiva paralela se vuče između djevojčice i starije gospođe jer obje obožavaju čitanje i knjige su im bijeg od stvarnosti i problema. Na taj način se simbolično prikazuje čitateljski put, odrastanje s knjigom i naglašava ljubav prema čitanju koja s godinama ne blijedi.

Behind every great community is a great library

Veno Mušinić
Public Library of Preloga
knjiznica.prelog@gmail.com

Patrons in the video are talking about their favourite book genre. While children and adults are talking about their reading taste, the

camera captures the interior and patrons reading books, working on computers, joining the library, signing up for a workshop. Librarians are lending books, participating in a meeting, and suggesting reading material. The users provide their opinion about the library, its collection, employees, and space in Croatian standard language and kajkavian dialect.

A brief presentation of a typical day at the library is given but in an emotional manner. The video is deprived of pathos but is genuine and sincere. Why do they like reading books? How much do they read? How do they read? The library users answer the questions and an interesting parallel is drawn between a girl and an older woman because they both love reading as books are their escape from reality and problems. The readers' path, maturing with a book, and love for reading which never fades is emphasized.

Moja knjižnica:

videouradak nastao na videoradionici u sklopu ljetnog programa
Što znam ja, znat ćeš i ti! **Dječjeg odjela Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar**

Video družina Dječjeg odjela Narodne knjižnice „Petar Preradović“
Bjelovar

Voditelj: Petar Klinac

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, Dječji odjel
vjeruska.stivic@knjiznica-bjelovar.hr

Film je nastao na tečaju videoradionica u sklopu knjižničnog ljetnog programa Što znam ja, znat ćeš i ti! u kojem mladi korisnici poučavaju vršnjake vještinama i znanjima hobija kojim se bave.

Tako je srednjoškolac Petar Klinac prenio svoje znanje iz područja videosnimanja i montiranja. Polaznici su u dva tjedna usvojili osnove snimanja videa uz pomoć profesionalne kamere i osnove montaže filma uz pomoć Adobe Premiere Pro CC 2018. programa. Naučili su i kako se pravilno služiti kamerom na svojim pametnim mobitelima i besplatnom aplikacijom Windows Movie Maker. Podijeljeni u pet grupa, polaznici su radili videouratke, od scenarija do filma, na zadane teme između kojih su mogli birati: knjižnica, knjige i čitanje u povijesti, sadašnjosti i budućnosti. Nastalo je pet kratkih filmova koji su 100% dječji uradak. Petar ih je povezao u jedan film, a prikazuje dječje viđenje knjižnice i čitanja.

My Library:

videouradak nastao na videoradionici u sklopu ljetnog programa
Što znam ja, znat ćeš i ti! **Dječjeg odjela Narodne knjižnice „Petar Preradović“ Bjelovar**

Video družina Dječjeg odjela Narodne knjižnice „Petar Preradović“
Bjelovar

Voditelj: Petar Klinac

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar, Dječji odjel
vjeruska.stivic@knjiznica-bjelovar.hr

The film was made on the Video Workshop course as part of the library summer program What Do I Know, You Will Know! in which young users teach peers the skills and knowledge of the hobby they are pursuing. Thus, high school student Petar Klinac transferred his knowledge in the field of video recording and editing. In two weeks, the students learned the basics of video recording with the help of a professional camera and

film editing basics with the help of the Adobe Premiere Pro CC 2018 program. They also learned how to use the camera properly on their smart phones and the free Windows Movie Maker app. Divided into five groups, the students worked on video, from screenplay to film, to the default topics they could choose from: library, books and reading in history, present and future. Five short films have been produced that are 100% child-made. Peter has connected them into one movie, and he presents children's views of the library and readings.

Volim raditi u knjižnici!

Marko Šikić, Sanja Bunić, Janja Maras

Knjižnice grada Zagreba

marko.sikic@kgz.hr, sanja.bunic@kgz.hr, janja.maras@kgz.hr

Mreža Knjižnica grada Zagreba okuplja među svojim zidovima, na četiri kotača Bibliobusa ili pak u virtualnom prostoru, razne vrste zaljubljenika. Tu su oni koji žele čitati i proučavati stare i vrijedne knjige te časopise, uživati u gledanju i slušanju raznih medija, usvajanju novih znanja i vještina ili se jednostavno prepustiti druženju i razonodi. Knjižnice su mjesto susreta za sve, a posebno za one koji su u riziku od socijalne isključenosti. Njihovu vrijednost čine ne samo prostori, kulturno blago koje čuvaju, sadržaji koje nude već i zaposlenici koji u njima rade.

Ovi brojni segmenti rada i specifičnosti mreže knjižnica bit će predstavljeni riječima zaposlenika koji govore zašto vole raditi u knjižnici. Zašto vole raditi u knjižnici reći će diplomirani knjižničari, pomoćni knjižničari, voditelji i sudionici brojnih programa, ali i oni koji su za knjižnice važni jer brinu o održavanju njihovih prostora i financijama

I love working in the library!

Marko Šikić, Sanja Bunić, Janja Maras

Zagreb City Libraries

marko.sikic@kgz.hr, sanja.bunic@kgz.hr, janja.maras@kgz.hr

Zagreb City Libraries network gathers many supporters within its walls, on four wheels in the Bibliobus or in the virtual space. You can find those who want to read and study rare and valuable books and magazines, enjoy watching and listening to various media, gain new knowledge and skills or simply socialize. Libraries are a meeting place for everyone, especially those who are at risk of social exclusion. Their value are not only the spaces, the cultural treasures that they look after, the different content that they offer, but also the employees that work there.

These various and specific work segments will be presented in the employees' own words, talking about why they love to work there. Librarians, assistant librarians, program coordinators and participants, as well as those who are significant in terms of taking care of the spaces and finances will discuss why they love working in the library.

Dan Valvasorjeve knjižnice

Mia Brunej, Matej Žibert (snimanje i montaža)

Valvasorjeva knjižnica Krško

urska@knjiznica-krsko.si

U Valvasorjevoj knjižnici Krško već četvrtu godinu pripremamo Dan Valvasorjeve knjižnice, koji je uključen u praznik Općine Krško. S tim događanjem bitno pridonosimo oživljavanju starog dijela grada i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena različitih generacija, koje se u različitim aktivnostima druže u proljetno obojanom gradskom parku.

Provodna nit ovogodišnjeg Dana Valvasorjeve knjižnice je u vezi s kulturnom baštinom. Posjetioци upoznaju grad u igri *Memory* na temu baštine grada i u igri *Nekad i danas* slikaju po košnicama s akademskim slikarom Rajkom Čubrom, druže se s pčelarima iz Osnovne škole Jurja Dalmatina i Pčelarskog društva. Između, mogu si uzeti pet minuta za zdravlje ili za fotografiranje s povijesnom osobom, mecenom grada Josipinom Hočevar. Sve skupa u zabavnu cjelinu pretvara klaun Eva Škofič Maurer.

Film prikazuje dijelove Dana Valvasorjeve knjižnice s naglaskom na povezivanje s partnerima u lokalnoj zajednici kao jednim od načina kako se približiti (potencijalnim) korisnicima.

Dan Valvasorjeve knjižnice

Mia Brunej, Matej Žibert (snemanje in montaža)
Valvasorjeva knjižnica Krško
urska@knjiznica-krsko.si

V Valvasorjevi knjižnici Krško že četrto leto pripravljamo Dan Valvasorjeve knjižnice, ki je vključen tudi v praznovanje praznika Občine Krško. Z dogodkom pomembno prispevamo k oživljanju starega mestnega jedra in kvalitetnemu preživljanju prostega časa različnih generacij, ki se ob raznolikih dejavnostih družijo v spomladansko obarvanem mestnem parku.

Rdeča nit letošnjega Dneva Valvasorjeve knjižnice je povezana s kulturno dediščino. Obiskovalci lahko spoznajo mesto ob domoznanskem spominu in igri Včasih in danes igraje z roko v roki, rišejo panjske končnice z akademskim slikarjem Rajkom Čubrom, se družijo s čebelarji iz Osnovne šole Jurija Dalmatina in Čebelarskim

društvom, vmes pa si vzamejo pet minut za zdravje ali za fotografiranje z zgodovinskim likom, dobrotnico mesta Krško, Josipino Hočevar. Vse skupaj v zabavno celoto zamesi in pregnete klovnesa Eva Škofič Maurer.

Film prikazuje utrinke z Dneva s poudarkom na povezovanju knjižnice z akterji v lokalnem okolju kot enem od načinov, kako se približati (potencialnim) uporabnikom.

Valvasor Library Day

Mia Brunej, Matej Žibert (snemanje in montaža)
Valvasor Library in Krško
urska@knjiznica-krsko.si

Valvasor Library in Krško holds a festivity celebrating the day of their public library for the fourth year. We consider this event an opportunity for generations of all ages to spend quality time in a flourishing town park.

This year`s main theme is cultural heritage. Visitors have an opportunity to attend the workshop titled *The Past and the Present Hand in Hand*. They can participate at a beehive decorating workshop which is hosted by an academic artist Rajko Čuber. Moreover, while enjoying the company of beekeepers from the Jurij Dalmatin Elementary School and the local beekeepers` association, visitors are welcome to dedicate some time to their wellbeing or to take a photo with a historic art mentor Josipina Hočevar. The entire event is hosted by a clowness Eva Škofič Maurer.

The film shows highlights from Valvasor Library Day, focusing on familiarising the library with local community as means of an initiative to draw (potential) library users.

Knjižnica izvan okvira

Mario Šimić, Martina Barišić, Lidija Šajatović

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“

mbarisic@gkka.hr, msimic@gkka.hr, lidija@gkka.hr

U ovom promotivnom filmu Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ prikazuju se sve knjižnične aktivnosti koje se odvijaju izvan same zgrade Knjižnice; prikazuju se svi oni trenutci kada knjižničari izlaze izvan svoje matične ustanove i sudjeluju u raznim kulturnim manifestacijama te provode programe koji su u prošlosti često bili rezervirani za prostor knjižnice: knjižnica na plaži, manifestacija obilježavanja rođendana grada Karlovca, Karlovačke promenade, vježbanje na otvorenom, Trdinov literarni pohod. Film je sniman na sljedećim lokacijama: gradsko kupalište Foginovo, karlovačka zvijezda, centar grada Karlovca, rijeka Kupa, Sveta Gera i vanjski prostor Knjižnice tijekom proljeća i ljeta. Uz kratke prikaze aktivnosti navodimo komentare i mišljenja samih sudionika kao i povratne informacije o suvremenoj i inovativnoj ulozi knjižnice u lokalnoj zajednici. Filmska ekipa osigurana. Klapa! Kreni!

Library outside the box

Mario Šimić, Martina Barišić, Lidija Šajatović

Ivan Goran Kovačić City Library in Karlovac

mbarisic@gkka.hr, msimic@gkka.hr, lidija@gkka.hr

This short promotional film by Ivan Goran Kovačić City Library in Karlovac presents all the library activities that take place outside the library building itself. It shows all the moments when librarians came

out of their home institution and participated in various cultural events, as well as the programmes often associated with library space, such as: beach library, city of Karlovac's birthday, promenades of Karlovac, outdoor exercise, Trdin's literary visit. This short film is taken at the following locations: Foginovo swimming area, Karlovac City Center Zvijezda, Kupa river bank, St. Gera mountain, and outer library space during spring and summer. With a brief outline of the activities, we showcase comments and opinions of the participants themselves, as well as feedback on the library's contemporary and innovative role in the local community. Film crew provided. Roll camera! Action!

Gradska knjižnica Samobor: revizija rekorda

Maja Klisurić, Draženka Robotić i Željka Vrbanić

Gradska knjižnica Samobor

mklisuric@samobor.hr, drobotic@samobor.hr, zvrbanic@samobor.hr

Knjižnica je mjesto na kojem se znanje povezuje s kreativnošću, zabavom i timskim radom, a to je i mjesto koje lokalnu zajednicu čini bogatijom.

Svjesni smo da Knjižnicu čine ljudi, odnosno knjižničari te smo odlučili, kroz nekoliko kadrova i scena, osvrnuti se na najzanimljivije rekorde koje su postigli knjižničari Gradske knjižnice Samobor. Nakon revizije knjižničkog fonda na red je došla revizija knjižničara. Ima nas različitih i svatko od nas ima svoj poseban knjižničarski potencijal. Od zaposlenika s najdužim stažem u knjižnici, preko knjižničarke s najviše izgovorenih riječi u minuti pa sve do knjižničarke s najvećom dioptrijom. Kroz ovaj ćemo kratki, reklamni film predstaviti one najzanimljivije knjižničarske rekorde Gradske knjižnice Samobor.

City Library of Samobor: library records review

Maja Klisurić, Draženka Robotić i Željka Vrbanić

City Library of Samobor

mklisuric@samobor.hr, drobotic@samobor.hr, zvrbanic@samobor.hr

Library is a place where knowledge is associated with creativity, fun, and teamwork, it enriches local community.

Being aware that every library is made of people, librarians that is, we have decided to look at some of the most interesting records that the librarians of the City Library of Samobor hold through several frames and scenes.

After the revision of the library collection, next in line was the review of us, librarians. We are all different and each one of us comes with our own library potential. From the employee with the longest length of service, one with the most spoken number of words per minute, to the librarian with the highest prescription glasses. Through this short, advertising film we will present the most interesting library records of the City Library of Samobor.

Migrirajmo u knjižnicu!

Miroslawa Gerc, Miejska Biblioteka Publiczna w Zorach, Poljska
Gradska knjižnica Ivan Vidali - Korčula, Miejska Biblioteka Publiczna
w Zorach, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka,
Biblioteca Municipal de Arucas
gradska.knjiznica.ivan.vidali@du.t-com.hr

Film je rezultat Erasmus + projekta Migrate to Library! u kojem su sudjelovale četiri partnerske knjižnice iz Poljske, Španjolske, Litve i Hrvatske i predstavlja provedene aktivnosti tijekom trajanja

projekta (rujan 2017. – travanj 2019.). Ciljevi projekta: razmjena dobre prakse, stjecanje znanja i vještina za neformalno obrazovanje vođeno knjižničarima, društvena inkluzija migranata, suzbijanje segregacije i diskriminacije u društvu. Način realizacije: međunarodni susreti i edukacijski tečajevi u državama sudionika.

Knjižnice kao mjesta univerzalnog pristupa znanju, informacijama i kulturnim sadržajima, za sve članove zajednice bez razlike, idealna su mjesta za posredovanje u integracijskim procesima i razvoju interkulturalnih kompetencija. Suočene sa suvremenom migracijskom krizom, partnerske knjižnice rade na osmišljavanju i kreiranju novih knjižničnih usluga kako bi se umanjile negativne posljedice migracijske krize u društvu kao što su anksioznost, netolerancija i govor mržnje.

Filmom su prikazane koristi od provedenog projekta, implementacija novih knjižničnih usluga u svakodnevnom radu knjižnica sudionika te održivost rezultata i njihova diseminacija.

Let's Migrate To a Library!

Miroslawa Gerc, Miejska Biblioteka Publiczna w Zorach, Poljska
Gradska knjižnica Ivan Vidali - Korčula, Miejska Biblioteka Publiczna
w Zorach, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka,
Biblioteca Municipal de Arucas
gradska.knjiznica.ivan.vidali@du.t-com.hr

The film is a result of the Erasmus+ project *Let's Migrate To a Library!*. Four public libraries from Poland, Spain, Lithuania, and Croatia participated in the project and present their activities throughout duration of the project (September 2017-April 2019). The goals of the project

are: good practice exchange, new skill acquirement, social inclusion of migrants, and reacting against segregation and discrimination. Project implementation: international meetings and educational trainings.

Libraries offer universal access to knowledge and cultural content for every member of the community, without difference, and are ideal places for the development of intercultural competences and integration processes. Faced with the contemporary migration crisis, partner libraries worked together to create new library services in order to mitigate the negative consequences in society such as anxiety, intolerance, and hate speech.

The film showcases benefits of the project *Let's Migrate To a Library!*, implementation of new library services in participating libraries' everyday life, and sustainability of results and their dissemination.

Rastem s e-izvorima

Petr Harl (režija i scenarij), Jaka Čurlić, David Verlič (snimatelji)
Goriška knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica
sasa.vidmar@gkfb.si

Goriška knjižnica od 2009. godine aktivno izvodi projekt *Rastem z e-viri*, u okviru kojeg posjećujemo osnovne i srednje škole i održavamo različite radionice. Zasnovan kao promocija e-izvora koje knjižnica nudi svojim članovima, ubrzo prerasta u projekt koji učenike motivira za raspoznavanje, traženje i upotrebu kvalitetnih e-sadržaja.

Film *Rastem z e-viri* (*Rastem s e-izvorima*) se snima u nastojanju da svim našim korisnicima približimo e-izvore, a premijerno se prikazuje na priredbi povodom dana knjižnica 2016. godine. Nastaje u suradnji s

glumcima kazališnih grupa *Zvonko* i *Amaterski mladinski oder SNG Nova Gorica*, dok su svi ostali koji sudjeluju zaposleni u Goriškoj knjižnici.

Film se u potpunosti snima u prostorima Goriške knjižnice Franceta Bevka i Krajevne knjižnice Kanal, zato je u isto vrijeme i promocija Knjižnice i njenih interijera. Film prikazujemo tijekom svakog izvođenja projekta *Rastem z e-viri* te posjete škola i većih grupa.

Rastem z e-viri

Petr Harl (režija i scenarij), Jaka Čurlić, David Verlič (snemalca)
Goriška knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica
sasa.vidmar@gkfb.si

Goriška knjižnica od leta 2009 aktivno izvaja projekt *Rastem z e-viri*, v okviru katerega obiskujemo osnovne in srednje šole z različnimi delavnicami. Sprva je bil projekt mišljen kot promocija e-virov, ki jih knjižnica ponuja svojim članom, a je kmalu prerasel v projekt, ki spodbuja učence in dijake k iskanju, prepoznavanju in uporabi kvalitetnih e-vsebin.

Da bi uporabnikom knjižnice e-vire, ki jih ponujamo, še bolj približali, smo posneli film *Rastem e-viri* in ga premierno predstavili na osrednji prireditvi od dnevu splošnih knjižnic leta 2016. Igralsko zasedbo sestavljajo igralci Gledališke skupine „Zvonko“, Amaterskega mladinskega odra (SNG Nova Gorica) ter zaposleni v knjižnici.

Film je v celoti posnet v Goriški knjižnici Franceta Bevka in v nekdanji krajevni knjižnici Kanal in je hkrati promocija knjižnice in njenih prostorov. Film predvajamo ob vsaki izvedbi projekta *Rastem z e-viri* in ob obiskih šol, večjih skupin...

Growing Up with e-Resources

Petr Harl(režija in scenarij), Jaka Čurlić, David Verlič (snemalca)
Goriška knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica
sasa.vidmar@gkfb.si

Since 2009 the France Bevk Public Library is actively implementing the *Growing Up with e-Resources* project in elementary and secondary schools with various workshops. Initially, the project was intended to promote e-resources the library offers to its patrons, but it soon evolved into a project that encourages students to search, identify, and use quality e-content.

In order to make the library's e-resources more accessible to users, we filmed the *Growing Up with e-Resources* promotional film. The actors are members of Zvonko Theater Group, Amateur Youth Stage (SNG Nova Gorica), and the library employees. The film is entirely recorded in the France Bevk Public Library and its branch Kanal (at its old location), which makes it also a promotion of the library and its branches. We play the film every time we conduct workshops at the library or at schools.

Godine (ni)su važne: 65 plus razloga za dolazak u knjižnicu

Marko Šikić, Ira Tuzlančić
Knjižnice grada Zagreba
ira.tuzlancic@kgz.hr, marko.sikic@kgz.hr

Projekt *65 plus* Knjižnica grada Zagreba obrazuje, informacijski opismenjuje, osnažuje i razvija kreativnost u osoba treće životne dobi. Također, čini dostupnom kulturu onima koji sami do nje ne mogu te

kroz zabavne sadržaje potiče starije osobe na aktivno provođenje slobodnog vremena, a kao najbolje mjesto predlaže upravo knjižnice.

Kroz sedam aktivnosti projekta (*Knjigom do vrata, Sat informacijske pismenosti, Slikosat, Izložba 65 plus, Učionica bez granica, Susreti generacija i Vježbaonica*) prikazat će se kako se potiču starije osobe na aktivan društveni život u zajednici, poštuje njihovo znanje i mudrost te ih se osnažuje u područjima pravne i socijalne (samo)zaštite.

Snimke samih aktivnosti, fotografije događanja i susreta, izjave voditelja i korisnika programa zorno će predočiti kako su starije osobe pune energije i volje za novim iskustvima. Spremni su nesebično dijeliti svoja znanja mladim generacijama, što povećava osjećaj osobne vrijednosti i čini starije osobe izuzetno važnim dijelom društva u cjelini. Migrate to Library!

Age is (not) important: 65 plus reasons for coming to the library

Marko Šikić, Ira Tuzlančić
Zagreb City Libraries
ira.tuzlancic@kgz.hr, marko.sikic@kgz.hr

65 plus project at Zagreb City Libraries educates, strengthens, and develops creativity and information literacy of senior citizens. Moreover, it makes cultural programmes accessible, it encourages senior citizens via entertainment to be active in leisure time, and proposes libraries as the best place to start.

Seven activities within the project (*Books at your door, Information literacy hour, Painting hour, 65 Plus exhibition, Classroom without borders, Generations' encounters, and The workout*) will show how to

encourage senior citizens for an active social life within the community, how to respect their knowledge and wisdom, and how to strengthen their legal and social (self)protection.

Activities footage, events' photographs, interviews with coordinators and patrons will show that senior citizens are full of energy and will for new experiences. They are ready to selflessly share their knowledge with younger generations which in turn strengthens their self-esteem and makes them extremely important members of society as a whole.

Dan za Poletavce 2012

Veronika Rijavec Pobežin i Erika Žitko (ideja), Špela Lavrič (snimanje i montaža)

Mestna knjižnica Ljubljana

veronika.rijavec-pobezin@mklj.si, erika.zitko@mklj.si

Projekt *Poletavci – ljetni čitatelji* se već tradicionalno odvija u ljetnim mjesecima. Od srpnja do rujna djeca starosti 7 – 12 godina čitaju po svom izboru pola sata na dan, 30 dana za vrijeme praznika. Djecu i njihove roditelje svake godine krajem rujna pozovemo na završnu priredbu *Dan za Poletavce* u gradski park. Namijenjena je druženju i zabavi, a svaki mladi čitatelj kao nagradu za čitanje dobije priznanje i majicu Poletavci te se uključi u izvlačenje za privlačne nagrade koje pribavljamo od sponzora projekta. *Poletavci – ljetni čitatelji* su se iz lokalnog projekta razvili u nacionalni i ljeti čitaju djeca iz sedamnaest slovenskih narodnih knjižnica. U osam godina su tako sveukupno čitala već 10.004 poletavca.

U filmu je obuhvaćen veseo i opušten završni susret s izjavama djece i roditelja o čitanju. Film je snimljen u Argentinskom parku u godini kada je Slovenija bila domaćin Europskog prvenstva u košarci.

Dan za Poletavce 2012

Veronika Rijavec Pobežin i Erika Žitko (ideja), Špela Lavrič (snemanje in montaža)

Mestna knjižnica Ljubljana

veronika.rijavec-pobezin@mklj.si, erika.zitko@mklj.si

Projekt Poletavci – poletni bralci tradicionalno poteka v poletnih mesecih med šolskimi počitnicami. Od junija do septembra otroci stari od 7. do 12. let berejo po svoji izbiri pol ure na dan, 30 počitniških dni. Otroke in njihove starše vsako leto konec septembra povabimo na zaključno prireditev v mestni park, ki jo poimenujemo Dan za Poletavce. Namenjena je druženju in zabavi, vsak mladi bralec pa kot nagrado za branje prejme priznanje in majico Poletavci ter se vključi v žrebanje privlačnih nagrad, ki jih pridobimo s podporniki projekta. Poletavci – poletni bralci so se iz lokalnega projekta razvili v nacionalnega in poleti berejo otroci iz sedemnajstih slovenskih splošnih knjižnic, v osmih letih je tako skupaj bralo že 10.004 Poletavcev.

V filmu je zajeto veselo in sproščeno zaključno srečanje z izjavami otrok in staršev o poletnem branju. Posneto v Argentinskem parku, v letu, ko je Slovenija gostila Evropsko prvenstvo v košarki.

Summer Reading Take-Offs Day 2012

Veronika Rijavec Pobežin i Erika Žitko (ideja), Špela Lavrič (snemanje in montaža)

Mestna knjižnica Ljubljana

veronika.rijavec-pobezin@mklj.si, erika.zitko@mklj.si

The *Summer Reading Take-Offs* project has been already traditionally taking place during the summer school holidays. For half an hour a

day, youngsters (aged 7-12) are obliged to read books of their own choosing. In September young readers and their parents are invited to the final event in the city park called *Summer Reading Take-Offs Day*, intended for enjoyable hanging out together. Each young reader receives a recognition and a T-shirt, and takes part in special prize draws provided by the sponsors. From its local beginnings this project has developed into a national project, and consequently children from 17 public libraries in Slovenia have joined in. In eight years 10,004 take-off readers have participated.

The film shows the vivid final event, including statements by children and parents regarding summer reading habits. The video was filmed in Argentinian Park in the year when Slovenia organized the European basketball championship.

Promicanje suvremenog natjecanja u čitanju Berimo z Rovko Črkolovko

Urška Bonin, Tjaša Jazbec

Knjižnica Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

urska.bonin@kp.sik.si

Filmski zapis prikazuje natjecanje u čitanju za učenike petih i šestih razreda osnovnih škola *Berimo z Rovko Črkolovko*, koje organizira Knjižnica Koper u svrhu promicanja kulture čitanja. Natjecanje, koje ima svoju suvremenu, interaktivnu mrežnu stranicu, u razredu stvara klimu koja je pozitivno orijentirana prema čitanju. U natjecanje se, naime, uključuju izvanredni čitatelji kao i oni koji imaju otpor prema čitanju. Uvjet da se razred kvalificira je taj da tijekom natjecanja svaki učenik pročitava barem jednu knjigu. Za projekt, koji izvodimo tri godine, Knjižnica Koper

je dobila dvije nacionalne nagrade za izvanredna postignuća na području promocije omladinske književnosti i čitanja. U školskoj godini 2018./2019. su se projektu pridružile sve javne knjižnice obalno-kraške regije. U projektu sudjeluje i Narodna i studijska knjižnici iz Trsta, a putem nje i 10 slovenskih osnovnih škola iz Italije. Do sada je u projektu sudjelovalo 2.180 natjecatelja, koji su u četiri mjeseca pročitali 10.028 knjiga.

Promocija sodobnega bralnega tekmovanja Berimo z Rovko Črkolovko

Urška Bonin, Tjaša Jazbec

Knjižnica Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

urska.bonin@kp.sik.si

Film prikazuje bralno tekmovanje Berimo z Rovko Črkolovko za peto- in šestošolce, ki ga znamenom spodbujanja branja in širjenja bralne kulture, organizira Knjižnica Koper. Stekmovanjem, podprtim s sodobnim, interaktivnim spletiščem, ustvarjamo razredno klimo, ki je pozitivno naravnana do branja. Vanj vključujemo tako izjemne bralce, kot tudi tiste, ki imajo odpor do branja. Pogoji, da se razred kvalificira, je, da vsak učenec v času tekmovanja prebere vsaj eno knjigo. Za projekt, ki ga izvajamo šele tri leta, smo prejeli že dve pomembni nacionalni priznanji za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja. V šolskem letu 2018/2019 so se nam kot partnerice priključile vsesplošne knjižnice Obalno-kraškega območja. V partnerstvu smo tudi z Narodno in študijsko knjižnico Trst, preko katere v tekmovanju sodeluje 10 slovenskih osnovnih šol iz zamejstva. V projektu je do sedaj sodelovalo 2180 tekmovalcev iz 128-ih oddelkov, ki so v štirih mesecih prebrali 10.028 knjig.

Promotion of the modern reading competition **Berimo z Rovko Črkolovko**

Urška Bonin, Tjaša Jazbec
Srečko Vilhar Central Library in Koper
urska.bonin@kp.sik.si

The film shows the reading competition *Berimo z Rovko Črkolovko* for the fifth and sixth grade pupils, organized by the Library in Koper for the purpose of promoting reading. The competition, supported by a modern, interactive website, helps us create a classroom climate that is positively oriented to reading. We include outstanding readers as well as those resisting reading. The condition for the class to qualify is that each pupil reads at least one book during the contest. The project has received two national awards for outstanding achievements in the field of promotion of youth literature and reading. In the year 2018/2019, all the public libraries of the Obalno-Kraška region joined us as partners in addition to ten Slovenian elementary schools from Italy participating through the partnership with the National and Study Library of Trieste. So far, 2,180 competitors participated in the project. They read 10,028 books in four months.

Zadar čita 2019.

Matea Bakmaz, Ante Kolanović, Ivan Kovač
Gradska knjižnica Zadar

matea.bakmaz@gkzd.hr, ante.kolanovic@gkzd.hr, ivan.kovac@gkzd.hr

Program poticanja čitanja i kulturnu manifestaciju *Zadar čita* Gradska knjižnica Zadar organizira već jedanaest godina. Dosadašnjih godina

događanja su uglavnom bila popraćena samo fotografijama, a ove je godine snažniji naglasak stavljen na video. Tako su sva centralna događanja manifestacije snimana kamerom; ukupno šest književnih susreta s poznatim domaćim i stranim autorima. Neke od tih susreta vodili su suradnici iz drugih institucija, a neke djelatnici Knjižnice. Složenost organizacije velikog broja književnih susreta s poznatim autorima i ostalih događanja savladava se jasnom podjelom zaduženja i pravovremenim pripremama i planiranjem. U ovom filmu koncentrirat ćemo se na tri perspektive iz kojih možemo promatrati organizaciju ovakve manifestacije: logističku, voditeljsku i snimateljsku.

Zadar Reads 2019.

Matea Bakmaz, Ante Kolanović, Ivan Kovač
Public Library of Zadar

matea.bakmaz@gkzd.hr, ante.kolanovic@gkzd.hr, ivan.kovac@gkzd.hr

Zadar Reads is a reading promotion programme which Public Library of Zadar has been organizing for eleven years. Until this year the events have been documented mainly by photographs, but this time it has been decided that stronger emphasis would be put on the video documenting. Thus, all the central events of the programme have been filmed with video camera, a total of six evenings with famous Croatian and foreign authors. Some of these evenings were hosted by associates from other institutions, and some were hosted by librarians. The complexity of organizing a large number of literary meetings (evenings) with famous authors and other events is overcome by a clear division of responsibilities and timely preparation and planning. This film focuses on three perspectives from which we can take a closer look at organization of this program: logistics, hosting, and video recording.

Želiš knjigu na biciklu?

Alenka Murgelj, Miha Petrov, Bojana Medle
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
klementina.kolarek@nm.sik.si

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto predstavlja kratki film koji promovira novu uslugu – isporuku knjiga, namijenjenih svima kojima je teško doći do knjižnice (starije osobe i osobe s invaliditetom). Usluga se provodi s volonterima, biciklistima, članovima biciklističke mreže Novo Mesto. Film prikazuje kako se odvija primanje narudžbe u knjižnici i dostava knjiga te obavještava o detaljima usluge. Pratimo biciklista biciklističke mreže Novo Mesto kada isporučuje knjige korisniku, koji ih je prethodno naručio. Isporuka knjiga obavlja se dva puta mjesečno, svake 1. i 3. srijede u mjesecu, na području Općine Novo mesto. Korisnici mogu naručiti knjigu tri dana prije isporuke. Usluga se odvija u svim mjesecima godine bez obzira na vremenske uvjete.

Bi knjigo na biciklu?

Alenka Murgelj, Miha Petrov, Bojana Medle
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto
klementina.kolarek@nm.sik.si

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto predstavlja kratki film koji promovira novu uslugu – isporuku knjiga, namijenjenih svima kojima je teško doći do knjižnice (starije osobe i osobe s invaliditetom). Usluga se provodi s volonterima, biciklistima, članovima biciklističke mreže Novo Mesto. Film prikazuje kako se odvija primanje narudžbe u knjižnici i dostava knjiga te obavještava o detaljima usluge. Pratimo biciklista biciklističke mreže Novo Mesto kada isporučuje knjige korisniku, koji

ih je prethodno naručio. Isporuka knjiga obavlja se dva puta mjesečno, svake 1. i 3. srijede u mjesecu, na području Općine Novo mesto. Korisnici mogu naručiti knjigu tri dana prije isporuke. Usluga se odvija u svim mjesecima godine bez obzira na vremenske uvjete.

Would you like a bookcycle delivery?

Alenka Murgelj, Miha Petrov, Bojana Medle
Miran Jarc Public Library in Novo Mesto
klementina.kolarek@nm.sik.si

Miran Jarc Public Library from Novo Mesto presents a short film to promote a new service – book delivery for all who are not able to visit our library (elderly and physically impaired). The service is provided in collaboration with the volunteers of Novo Mesto cycling network. The film shows how the librarian takes order, the book delivery, and provides service details. We follow the cyclist of the Novo Mesto cycling network delivering books to the user who previously ordered them. Book delivery takes place twice a month, every 1st and 3rd Wednesday of the month, in the Novo Mesto Municipality. The service takes place throughout the year regardless of weather conditions.

Čarobna kućica – čuvarica fantastičnih priča

Sanja Alijević, Valentina Miculinić
Gradska knjižnica Rijeka (Dječji odjel Stribor)
stribor@gkri.hr, gkri@gkri.hr

Sve je počelo kada je 2008. godine devetogodišnja Valentina, vidjevši u svojoj knjižnici održavanje čitateljskog kluba za mlade, poželjela svoj

klub. Prvog dana proljeća te godine želja joj se ostvarila – održao se prvi sastanak dječjeg čitateljskog kluba Čarobne kućice. Jedanaest godina kasnije ova čitateljsko-klupska priča i dalje ispisuje svoje stranice. Njezini su likovi sada odrasliji, priče koje čitaju i dalje većinom fantastične, ali znatno složenije, a iza njih su sati i sati klupskog druženja, razgovora, rasprava o knjigama, razmjene mišljenja, čitanja, knjiških i društvenih igara, kvalitetno provedenog slobodnog vremena, sjećanja... Kombinacijom fotografija s prvog klupskog sastanka i onih recentnijih snimki ovogodišnjih rasprava o knjigama te kratkih intervju članova o značaju kluba njima osobno, ovaj će film prikazati dugogodišnji uspjeti knjižnični program za djecu i mlade te tako čuvati i jednu priču o odrastanju uz knjižnicu.

Magic Tree House – keeper of fantasy stories

Sanja Alijević, Valentina Miculinić

City Library of Rijeka (Stribor Childrens Department)

stribor@gkri.hr, gkri@gkri.hr

Everything started in 2008, when nine-year-old Valentina wished to have a book club of her own. The first day of spring the first meeting of the Children's Book Club Magic Tree House took place. Eleven years later this book club's story is still writing its pages. Its characters are now more mature, stories that they read are mostly fantasy, but more complex, and hours of gathering, books discussions, exchange of thinking, reading, board games, good quality free time spent together, memories etc. are behind them. With a combination of photos from the first Book Club meeting and more recent ones, recordings of this year book discussions, short interviews with the members of the book club,

this film will show long-lasting and successful library programme for the children and the youth, and how to preserve a story about growing up with the library.

Do visoravni – 40 godina Putujuće knjižnice Tolmin

Blaž Trušnovc (režija, snimanje, montaža), Janez Zega (glazba), Andrej Rutar (kamera)

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

jozica.stendler@kcktolmin.si

Putujuća knjižnica Tolmin već više od 40 godina posjećuje čitatelje u gradovima, selima, ustanovama, tvornicama, vrtićima i školama u tri općine – Tolmin, Kobarid i Bovec. Neka naselja koja posjećuje nalaze se na demografski ugroženom području i na većim nadmorskim visinama, a dio postaja nalazi se i u Nacionalnom parku Triglav. Stanovnicima udaljenih naselja, starijima i djeci putujuća je knjižnica jedini način posjeta knjižnici i iznajmljivanja knjiga.

Film prikazuje jedan dan Putujuće knjižnice, koji započinje u matičnoj knjižnici u Tolminu i nastavlja se posjetom čitateljima u selima Gornjeg Posočja. Put završava u Julijskim Alpama, gdje izvire rijeka Soča, o kojoj je pjesnik Simon Gregorčič napisao slavnu pjesmu *Soča*. Upravo stihovi ove pjesme ukrašavaju vanjski izgled našeg bibliobusa. Osim zaposlenika, u film su uključeni i članovi Knjižnice, uključujući i aktualnu Miss Slovenije Laru Kalanj.

Do gorskih dobrav – 40 let Potujoče knjižnice Tolmin

Blaž Trušnovec (režija, snemanje, montaža), Janez Zega (glasba),
Andrej Rutar (kamera)
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
jozica.stendler@kcktolmin.si

Potujoča knjižnica Tolmin že več kot 40 let obiskuje bralce v krajih, vaseh, ustanovah, tovarnah, vrtcih in šolah v treh posoških občinah: Tolmin, Kobarid in Bovec. Nekatere vasi se nahajajo na demografsko ogroženem območju, na višjih nadmorskih višinah, del postajališč potujoče knjižnice je v Triglavskem narodnem parku. Prebivalcem odročnih krajev, starejšim in otrokom pomeni edino možnost, da obišejo knjižnico in si izposodijo knjige.

Film prikazuje dan na Potujoči knjižnici, ki se prične v matični knjižnici v Tolminu in se nadaljuje z obiski bralcev v vaseh v Zgornjem Posočju. Pot se zaključi med gorami Julijskih Alp, kjer izvira reka Soča, o kateri je pesnik Simon Gregorčič napisal znamenito pesnitev Soči. Verzi te pesnitve krasijo zunanjo podobo našega bibliobusa.

V filmu poleg zaposlenih nastopajo člani knjižnice, med njimi tudi aktualna Miss Slovenije Lara Kalanj.

To the mountain groves – 40 years of the Mobile Library in Tolmin

Blaž Trušnovec (directing, recording and editing), Janez Zega (music),
Andrej Rutar (camera)
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin
jozica.stendler@kcktolmin.si

The Mobile Library in Tolmin has been visiting readers in towns, villages, institutions, factories, kindergartens, and schools in the three municipalities of Posoče: Tolmin, Kobarid, and Bovec. Some settlements visited by the Mobile Library are in demographically endangered areas and at higher altitudes, while some stations are in the National Park Triglav. To the residents of the remote places, seniors, and children it represents the only possibility to visit a library and borrow books.

The film presents a day at the Mobile Library in Tolmin. It begins in the parent library in Tolmin and proceeds to the readers in the villages in Upper Posoče. The journey ends in the Julian Alps. The spring of the Soča River is located in these mountains. The poet Simon Gregorčič wrote his famous poem about this river – To Soča. The verses from this poem decorate the exterior of our library bus.

In addition to the employees, the film also presents our patrons, including the current Miss Slovenia Lara Kalanj.

Koprivničko-križevački bibliobusni vremeplov 1979. – 2019.

Ljiljana Vugrinec
Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica
maticna_sluzba@knjiznica-koprivnica.hr

Važan dio knjižnične mreže Koprivničko-križevačke županije, uz pet narodnih knjižnica, čine dvije bibliobusne službe: u Koprivnici (od 1979.) i Križevcima (od 2009.), svaka s po jednim bibliobusom, koji pružaju usluge u više od 60 naselja na području 20 općina, gdje imaju oko 3.000 korisnika.

Film prikazuje život, rad i razvoj pokretnih knjižnica u Koprivničko-križevačkoj županiji dug puna četiri desetljeća. Ujedno je i *homage* svim putujućim knjižnicama u Hrvatskoj, ali i šire, te želi naglasiti humanu notu u njihovu poslanju. Uz knjižničnu građu i usluge te obrazovne i kulturne sadržaje, sve pokretne knjižnice stanovnicima područja koje obilaze donose radost susreta i druženja, prijateljsku, toplu riječ, ljudsku podršku, solidarnost, utjehu i savjet u mnogim životnim situacijama i izazovima.

Putujuće knjižnice žive sa svojim korisnicima, dijele s njima njihovu svakodnevicu te su važan i neizostavan dio mnogih života, o čemu kroz kolaž starih i novijih fotografija i videozapisa govori i ovaj film.

Time display of mobile libraries in Koprivnica-Križevci County 1979-2019.

Ljiljana Vugrinec
Public Library Fran Galović in Koprivnica
maticna_sluzba@knjiznica-koprivnica.hr

An important part of the public library network of the Koprivnica-Križevci County, along with five public libraries, are the two mobile library services – in Koprivnica (since 1979) and Križevci (since 2009). They provide library services to around 3,000 users in over 60 settlements and 20 municipalities.

The film showcases four decades of life, work, and development of mobile libraries in Koprivnica-Križevci County. It is also a homage to all mobile libraries, in Croatia and worldwide. It wishes to emphasize the humane note in their mission. Beside library materials and services, educational and cultural contents, they bring joy of bonding, friendship, support, solidarity, and comfort to the areas they visit.

Mobile libraries live with their users, share their everyday life and are important part of many lives. A patchwork of photographs and videos speaks that thought.

Vračanje građe u drugim odjeljcima Gradske knjižnice Ljubljana

Veronika Rijavec Pobežin i Aleš Klemen (ideja), Špela Lavrič (snimanje i montaža)

Mestna knjižnica Ljubljana
veronika.rijavec-pobezin@mklj.si

Prilikom uvođenja nove usluge za članove Gradske knjižnice Ljubljana (MKL – Mestna knjižnica Ljubljana), osim klasičnih načina promocije usluga, osmislili smo i kratki film. Njegov sadržaj temelji na vječnom problemu traženja parkinga u prenaseljenoj Ljubljani i s tim povezanim nezadovoljstvom članova koji imaju problem s traženjem parkinga u blizini knjižnica. Snimka prikazuje problematiku na smiješan i jednostavan način.

Usluga posudbe građe u jednoj i njezino vraćanje u bilo kojoj drugoj knjižnici MKL-a (35 knjižnica) članovima omogućuje lakše, jednostavno i priručno korištenje knjižnica. Usluga je odmah nakon uvođenja naišla na izuzetan odaziv, a korisnici godišnje na taj način vrate nešto više od 40.000 jedinica građe.

Vračilo gradiva v drugi knjižnici MKL

Veronika Rijavec Pobežin i Aleš Klemen (ideja), Špela Lavrič (snemanje in montaža)

Mestna knjižnica Ljubljana
veronika.rijavec-pobezin@mklj.si

Ob uvedbi nove storitve za člane Mestne knjižnica Ljubljana smo si poleg klasičnih načinov promocije storitve zamislili še kratek

film. Vsebina filma temelji na večnem problemu iskanja parkirnega prostora v prenaseljeni Ljubljani in s tem povezanim nezadovoljstvu članov, ki imajo težave z iskanje parkirnih mest v bližini knjižnic. Film problematiko in storitev prikazuje na hudomušen in lahkoten način.

Storitev izposoje gradiva v eni in vračila istega gradiva v katerikoli drugi knjižnici (od 35 knjižnic) članom zagotavlja lažjo, enostavno in priročno uporabo knjižnic. Storitev je že takoj ob uvedbi naletela na izjemne odzive, letno na ta način člani vrnejo nekaj več ko 40.000 enot gradiva.

Returning materials in another City Library of Ljubljana branch

Veronika Rijavec Pobežin i Aleš Klemen (ideja), Špela Lavrič (recording and editing)

City Library in Ljubljana
veronika.rijavec-pobezin@mklj.si

After introducing a new service for the members of City Library of Ljubljana, we decided, apart from standard ways of promotion, to produce a short film. Its content is based on the everlasting problem of finding a parking space in overpopulated Ljubljana which causes dissatisfaction of our members. The film shows the problem in a witty and simple manner.

Borrowing books in one and returning them in any other CLL branch library (35 in all), simplifies use of libraries to the members. Immediately after being introduced, this service was met with exceptional response. In this way, our members return over 40,000 units of borrowed material annually.

Eppur si muove: prvih pet sezona

Ismena Meić, Marko Maras

Knjižnice grada Zagreba

ismena.meic@kgz.hr, maras.zagreb@gmail.com

U ovom kratkom filmu prikazat će se ciklus znanstvenih tribina *Eppur si muove* koji se od 2014. godine održava u Gradskoj knjižnici u Zagrebu. Sunce zalazi nad Zagrebom. Tramvaj prolazi pored zgrada koje prepoznajemo kao fakultete, muzeje i znanstvene institute. Dok iz kupole blješte reflektori, na zvjezdanom nebu ukazuju se orbite po kojima klize planeti. Proljeću datumi na kalendaru – u pet sezona održana je 41 tribina!

Teme o kojima znanstvenici razgovaraju su sljedeće: teorija evolucije, antropologija jezika, umjetna inteligencija, prostor i vrijeme u modernoj kozmologiji, Fermijev paradoks, veliki hrvatski znanstvenici poput Fausta Vrančića i Ruđera Boškovića, nanotehnologija...

Kamera odlijeće iz Kupole, iz knjižnice, u nebeska prostranstva, i odjavni tekst prolazi pred valcerom planeta... *Eppur si muove!*

Eppur Si Muove: the first five seasons

Ismena Meić, Marko Maras

Zagreb City Libraries

ismena.meic@kgz.hr, maras.zagreb@gmail.com

This short film will present the series of scientific lectures and discussions called *Eppur Si Muove*, which has been taking place in the City Library of Zagreb since 2014.

The sun is setting over Zagreb. The tram passes next to the buildings we recognize as faculties, museums, and scientific institutes. While floodlights shine from the dome, the planets glide in their orbits across the starry sky. Dates on the calendar fly by – there have been 41 lectures in five seasons!

These are the topics discussed by scientists: evolutionary theory, language anthropology, artificial intelligence, space and time in modern cosmology, the Fermi paradox, great Croatian scientists such as Faust Vrančić and Ruđer Bošković, nanotechnology...

The camera zooms out from the dome and from the library into the vastness of space. End credits scroll before the waltz of the planets... *eppur si muove!*

This attractive film is intended to draw new audiences which will attend the lectures and contribute to the visibility of the City Library in the media space.

Programski i
organizacijski odbor/
Programme and
Organizing Committee

Programski odbor / Programme Committee

Dunja Marija Gabriel, predsjednica Programskog i organizacijskog odbora Savjetovanja

Frida Biščan, zamjenica predsjednice Programskog i organizacijskog odbora Savjetovanja

Milena Bon

Nika Čabrić

Tinka Katić

Alica Kolarić

Urška Lobnikar Paunović

Željka Miščin

Gorazd Vodeb

Organizacijski odbor / Organizing Committee

Dunja Marija Gabriel, predsjednica Programskog i organizacijskog odbora Savjetovanja

Frida Biščan, zamjenica predsjednice Programskog i organizacijskog odbora Savjetovanja

Dragana Koljenik

Amelia Kovačević

Dijana Machala

Ivana Nikšić Šulentić

Maja Priselac

Ivana Sabljak

Milan Šarić

Dobрила Zvonarek

Tvrtka Evenio d.o.o. osnovana je 2008. godine i bavi se digitalnim i tiskanim izdavaštvom za djecu.

Mali tim autora, ilustratora i vanjskih stručnih suradnika nastoji roditeljima ponuditi poučne priče za djecu, edukativna izdanja te slikovnice nagrađivanih autora, a sve ukrašene prekrasnim, kvalitetnim i djeci prilagođenim ilustracijama.

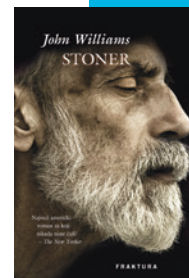
**Posebna ponuda za knjižnice:
20% popusta za obnovu
starijih naslova**

KONTAKT:
Evenio d.o.o.
Augusta Cesarca 5
42000 Varaždin
042 492 114
095 356 3563
prodaja@evenio.hr

FRAKTURA

NAJBOLJA LITERATURA

**SLIJEDI TRAG
DO NAJBOLJIH KNJIGA**

www.fraktura.hr
tel.: +385 1 3357863
fax: +385 1 3358320
prodaja@fraktura.hr

PROIZVODI ZA ZAŠTITU, OČUVANJE I

POPRAVAK KNJIŽNE I ARHIVSKE GRAĐE

MARBET d.o.o.
inovativni marketing

Ured i prodaja:
Ive Parača 1
10360 Sesvete (Zagreb)
tel.: +385 (0)1 6159 772
fax: +385 (0)1 6159 773
GSM: +385 (0) 98 9461 061

www.marbet.hr
e-mail: marbet@marbet.hr

Dragi knjižničari,
3.10.2019. pokupite nagrade!

Posjetite naš štand, popunite listić za sudjelovanje u nagradnoj igri i ubacite ga u kutiju.

Samim sudjelovanjem osvajate 10% dodatnog popusta* na Vaše narudžbe do kraja listopada 2019.,
a najsretnijeg među Vama nagradit ćemo i poklon paketom Neschen proizvoda!

Svi sudionici nagradne igre primit će potvrdu o dodatnom popustu na e-mail koji navedu na listiću.

*dodatni popust se ne odnosi na sudionike koji su vezani ugovorom, ali svi imaju priliku osvojiti glavnu nagradu

ERP sustav za vođenje knjižničnog poslovanja

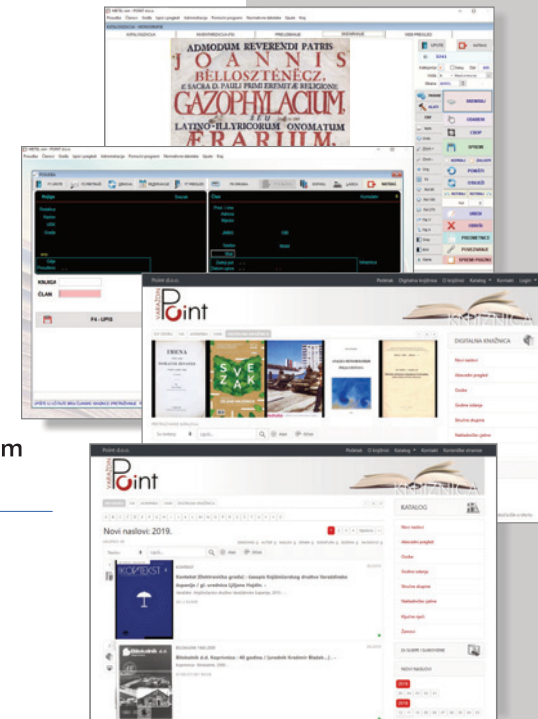
- posudba, katalog članova
- izrada iskaznica
- katalogizacija, inventarizacija
- izrada barkodova
- izdavanje i rekapitulacije računa
- digitalizacija, OCR
- izrada bibliografija i zbirki
- inventarne knjige
- statistike, nove autorske naknade
- RFID posudba i zaštita
- revizija i otpis bežičnim barcode čitačem
- GDPR zaštita i obrada

On-line

- katalog, pretraživanje
- korisničke stranice
- APA, EndNote, Marc, MarcXML
- Hrcak, Crosbi, YouTube, IMDb
- digitalna knjižnica
- elektronička iskaznica
- prilagođeno mobilnim uređajima
- CMS sustav

Usluge

- digitalizacija tiskane građe
- digitalizacija mikrofilmova i negativa
- izrada grafičkih materijala
- prodaja potrošnog materijala
- iznajmljivanje opreme

VARAŽDIN
Point

Point d.o.o.

Vidovečka 56b
42000 Varaždin

Tel: 042/206 306
point@point-vz.hr

www.point-vz.hr
library.foi.hr

Vrhunska beletristika, aktualna publicistika

Aleksandar Skorobogatov: **Kokain**

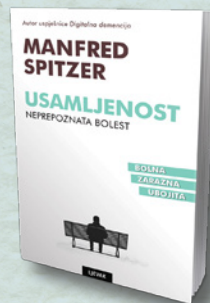
Originalan i halucinatoran roman suvremenoga nagrađivanog ruskog pisca A. Skorobogatova asocira na Gogolja, Bulgakova i Bretona, a svojim burleskno-apsurdnim lutanjima dostojno se naslanja na Joycea i Becketta.

Manfred Spitzer: **Usamljenost**

Od autora uspješnice "Digitalna demencija". Novi uznemirujući poziv na uzbunu hit-autora Manfreda Spitzera: usamljenost je bolest s fatalnim posljedicama za tijelo i dušu.

Prema Manfredu Spitzeru, usamljenost je uzrok smrti broj jedan u zapadnim zemljama. Ovu alarmantnu činjenicu dosada je potvrdio čitav niz znanstvenih istraživanja i studija širom svijeta.

Ece Temelkuran: **Kako ostati bez domovine**

"Bitna knjiga." – Margaret Atwood

"Dugo nije bilo nužnije i važnije knjige. Brilljantan ekspozé o usponu desnog populizma i o tome kako mu se suprotstaviti."

– The New York Times

Strastveni poziv na akciju "razumnim ljudima", upozorenje svijetu da populizam i nacionalizam ne marširaju prema vlasti kao posve oformljen pokret: oni se šuljaju.

Karina Sainz Borgo: **Noć u Caracasu**

Živo iskustvo iz suvremene Venezuele, roman "Noć u Caracasu" mlade i talentirane Karine Sainz Borgo prikazuje ženu u današnjoj stvarnosti Venezuele, koju prožimaju svakodnevno nasilje, cenzura, prosvjedi, ubojstva, inflacija i kronični manjak osnovnih potrepština. Kako preživjeti u zemlji poput današnje Venezuele?

Leo Perutz: **Snijeg svetog Petra**

"Zabranjen iz političkih razloga kad je 1933. prvi put objavljen u nacističkoj Njemačkoj, u prikazivanju manipuliranja svjetinom

"Snijeg svetog Petra" može se mjeriti s Orwellovom 1984."

– Financial Times

"Snijeg svetog Petra" jedan je od rijetkih romana koji doista zaslužuju često olako korišten epitet 'proročanski'."

– Publishers Weekly

VIVA info d.o.o.
Lašćinska cesta 116B
Zagreb
Tel: (01) 4876127, 4876128
Fax: (01) 4876129
e-mail: info@vivainfo.hr
ivan.hunjadi@vivainfo.hr
kurelec@vivainfo.hr
http:// www.vivainfo.hr
OIB: 22361751585

Tvrtka **VIVA info d.o.o.** već dugi niz godina radi na izradi, usavršavanju te implementaciji raznih programskih rješenja te je informatička tvrtka s ciljem primjene i oblikovanja tehnoloških vještina kako bi svojim klijentima olakšala i unaprijedila poslovanje. Tvrtka **VIVA info** se potvrdila kao tvrtka koja proizvodi visoko sofisticirani aplikacijski softver, a posebno je poznata po programskom paketu za rad knjižnice koji čini mrežni informacijski sustav ZaKi, razvijen zajedničkim nastojanjima s Knjižnicama grada Zagreba.

Sa ponosom ističemo programski paket za rad knjižnice ZaKi koji kroz 10 osnovnih modula obuhvaća sve segmente knjižničnog poslovanja i svim umreženim knjižnicama osigurava izravan pristup, stvaranje i korištenje kontroliranih podataka iz jedinstvene baze podataka.

ZAKI uspješno koriste različite vrste knjižnice:

- narodne knjižnice
- školske knjižnice
- visokoškolske knjižnice
- specijalne knjižnice

s modulom za
posudbu e-knjiga

Tvrtka **VIVA info** je i ovlašteni distributer te serviser za Hrvatsku, sustava za zaštitu te kontrolu cirkulacije knjižne građe renomiranog proizvođača **bibliotheca + 3M** te platforme za iznajmljivanje tableta **HUBLET**.

Sustavi objedinjuju ili kombiniraju elektromagnetsku i RFID tehnologiju te uz spomenutu zaštitu i aktivnu kontrolu cirkulacije knjižne građe, korisnicima omogućuju i samozaduživanje (razduživanje).

bibliotheca® + 3M
the best of both worlds

hublet

10 nam je godina tek!

Ognjiste, nakladna zadruga, Zagreb, Četvrte poljanice 8
www.ognjiste.hr, naklada.ognjiste@gmail.com,
091/3388432, 091/3388433

Ognjiste

Sandorf

knjige na horizontu

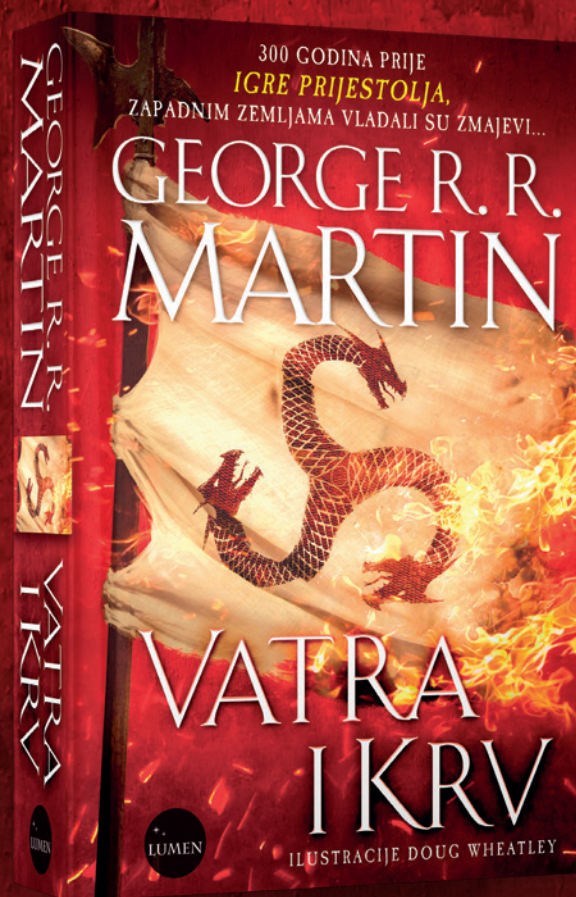
KNJIGOLOV

online knjižara za knjižnice

sandorf.hr | knjigolov.hr

NAJIŠČEKIVANIJA KNJIGA GODINE!

Znamo kako je završilo... No kako je počelo?

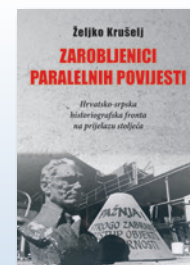

Knjigu Vatra i krv potražite u svim knjižarama
Školske knjige i na www.skolskaknjiga.hr

++
LUMEN

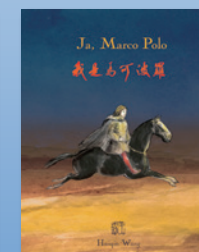

srednja europa

SREDNJA EUROPA d.o.o.
NAJPREPOZNATLJIVIJI NAKLADNIK
POVIJESNIH KNJIGA U HRVATSKOJ

U NAŠOJ SU PONUDI TAKOĐER

KNJIGE IZ ETNOLOGIJE I JEZIKOSLOVLJA

DJEČJE KNJIGE

POKRENULI SMO I PORTAL www.info-nik.info

NIK
info

Portal koji ubrzava poslovanje
i štedi vrijeme

KONTAKTI

srednja.europa@vip.hr
telefoni: 01 6687055 / 098 368 102 / 091 536 0906
Trg Ivana Meštrovića 9, 10020 Zagreb

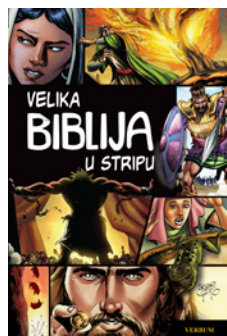
DETALJNIJE O NAMA

www.srednja-europa.hr

Riječ za dobru knjigu

PUBLICISTIKA • KNJIŽEVNOST • SAMOPOMOĆ
RELIGIJA I DUHOVNOST • OBITELJ I RODITELJSTVO
DJECA I MLADI • PRIRUČNICI • POVIJEST
FILOZOFIJA • PSIHOLOGIJA • OSOBNI RAZVOJ

VELEPRODAJA

ADRESA: PUT MAJDANA 12, 21210 SOLIN
TELEFON: 021/260 480 • FAX: 021/260 481
E - MAIL: veleprodaja@verbum.hr

VODITELJICA PRODAJE: Dubravka Duvnjak

E - MAIL: dubravka.duvnjak@verbum.hr
MOBITEL: +38592/204 1725

verbum.hr